

KÖZTELEK

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI LAP.

AZ ORSZÁGOS MAGYAR GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik hetenkint kétszer, csütörtöken és vasárnap.

OMGE évi tagdíj:		Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület tulajdona		Előfizetési árak:	
200 holdig	12 pengő	Az egyesületi tanács felügyelője által		OMGE-tagoknak:	Előfizetőknél:
Földbirtokok, bér- lők és uradalmak	500 " 20 "	A szakszervezeti és kiadói feladatok		Negyedévre 6 pengő	Negyedévre 10 pengő
	1000 " 40 "	Buday Barna főszervező.		Félévre 11 "	Félévre 18 "
	2000 " 80 "	Szerkesztő: Rothmeyer Imre		Egészévre 20 "	Egészévre 32 "
	3000 " 120 "				
	ezen felül 150 "				
Részevnyárságok, szövetkezetek, vállalatok	90 "				
Egyéb tagok részére évi tagdíj	10 "				

TARTALOM:

- A földbirtok guzsbakötése.
- A magyar föld eladósodása. (M. E. dr.)
- Csak takarékosan.
- Adómentes traktorüzemanyagok és a finánc.
- Homoktalajok feljavítása. (Szabó Lajos.)
- Dunántúli tapasztalatok két sörárpafajtáról. (Dvorák Károly.)
- Adatok a buza csárvázásához. (Bittera Miklós dr.)
- Erdemes-e a merinó jellegű A/A gyapjút hordó fősül juhokat fejni? (Jónap Lajos.)
- A léértékesítés nehézségei. (Döhrmann Henrik.)
- A körkapa. (Bózsing Rezső)
- A tej kémiaja és biológiája. II. (Weiser István dr.)
- Törvények és rendeletek.
- Az Országos Mezőgazdasági Kamara választmányi ülése.
- A cukorrépatermelők országos mozgalma.
- Szövetkezeti arcképek.
- Vegyes közlemények.
- Tűzse, kereskedelem.
- Szerkesztői üzenetek.

AZ OMGE KÖZLEMÉNYEI.

Kedvezményes utazás a tenyészállatkiállításra.

A kereskedelemügyi miniszter az OMGE kérésére a március hó 22-26. napjain tartandó tenyészállat-, termény- és gépkészítési és vásár megtekintésére felutazó közönség részére 50%-os kedvezményt biztosított a M. Kir. Államvasutakon és az annak kezelésében lévő helyiérdekű vasutakon. Ugyanezt a kedvezményt megadta a Duna-Száva-Adria Vasúttársaság (Déli Vasúti) is. Előreláthatólag engedélyezni fogja ezt a kedvezményt a Szeged-Csanádi Egyesült Vasutak, valamint a Győr-Sopron-Ebenfurti Vasut is. A kedvezményes utazásra jogosító igazolvány kiállítását az OMGE tenyészállatkiállítás-rendező bizottságától (Budapest, IX., Köztelek-u. 8.) kell kérni és a postaköltség és igazolvány ára fejében MÁV. igazolványokért darabonként 1 pengőt, Déli vasúti igazolványokért darabonként 2 pengőt pénzben, vagy postabélyegben be kellédeni.

A kedvezményes utazásra jogosító igazolvány igénybevétele nincsen korlátozásához kötve, vagyis az OMGE tagjai kívül minden, a tenyészállatkiállítás és vásár megtekintésére felutazó személy, valamint annak családtagjai részére is kiszolgáltatható. Az igazolvány kiállítását kérő levélben pontosan meg kell jelölni azt a vasúti állomást, ahonnan az utazás kezdetét veszi és véget ér, valamint, hogy milyen vasúti vonal (MÁV, Déli Vasut stb.) fog igénybe vétetni. A gazdasági akadémiák, földművelésiskolák, téli tanfolyamok és más iskolák hallgatói a kedvezményes utazásra jogosító igazolványokat az igazgatóság útján kérjék.

A kedvezményes utazásra jogosító igazolvány a Budapestre utazásra március 17-től 26-ig, a visszautazásra március 22-től 29-ig érvényes és használható; bármelyik kocsiszályban feljogosít az 50%-os kedvezményre olyanformán, hogy Budapestre egész menetjegy váltandó, amely a kiállításra leheltyezett igazolvánnyal együtt díjmentes visszautazásra jogosít. A MÁV igazolványai a Nyiregyházi vidéki kisvasutakra, valamint a Bodrogközi vasutakra is érvényesek.

A kereskedelemügyi miniszter az olyan tekintélyes számú kedvezményes utazásra jogosító igazolványt bocsátott rendelkezésünkre, hogy előreláthatólag minden jogos kérelmet kielégíthetünk; ha azonban ez a kontingens mégis kevésnek bizonyulna, az igazolványok kiszolgáltatása tekintetében a jelentkezés sorrendje lesz a mértékadó.

Nagyon kéri a rendezőség, hogy az utazási kedvezményt igénybe venni szándékozók ezirányú óhajukat mielőbb bejelentésükkel, mert a késői igénylés munkatorlódást és késedelmes elintéztést okoz.

A tenyészállatkiállítás rendezőbizottsága.

Meghívó

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület
növény-nemesítési bizottságának

f. é. január hó 28-án (szombat) d. u. 5 órakor a Köztelek tanácstermében (Budapest, IX., Köztelek-u. 8., I. em.) tartandó gyűlésére.

Tárgyak:

1. A nemesített vetőmagvak használatának népszerűsítése.
2. Sörárpatermesztésünk minőségbeli javítása.
3. Néhány újabb megfigyelés a kompolti nemesítő telepen. Előadó: Fleischmann Rudolf növény-nemesítő igazgató.

Budapest, 1928. január 17.

Székkács Elemér s. k.
a bizottság elnöke.

Vendégeket szívesen látunk.

Felhívás a tejgazdasági, vetőmag- és terménykiállításra való részvételre.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület tenyészállatkiállítás és vásár rendező-bizottsága a múlt évi kedvező tapasztalatok alapján elhatározta, hogy az 1928. március hó 22-26. napjain tartandó XXXVII. országos tenyészállat-kiállítással és vásárral kapcsolatban az eddig is minden évben rendezni szokott mezőgazdasági gép- és eszközkészítési kiállítások mellett a múlt évben létesített kiállítási csarnokokban

tejgazdasági, vetőmag- és terménykiállítást

rendez, amely egy-egy helyen szakszerűen csoportosítva és, lehetőleg a gyakorlati tanulságok kidomborítására törekedve fogja bemutatni az idevonatkozó anyagot.

A tejgazdasági kiállításra be lehet mutatni mindenemű tejterméket, valamint a tejtermeléssel és tejfeldolgozással kapcsolatos bármilyen gépet, berendezést stb., a vetőmag- és terménykiállításra pedig nemesített és egyéb vetőmagvakat, különféle mezőgazdasági terményeket, az előállításuknál használt termelési és művelési módokat és eljárásokat, ezek eredményeit, a termelési eszközöket stb.

A tejgazdasági, továbbá a vetőmag- és terménykiállításra a bejelentési határidő 1928 február hó 1-e.

A rendezőbizottság az általa ismert címekre elküldte már a szabályzatokat és a bejelentési íveket. Megkeresés esetén a rendezőbizottság minden érdeklődő gazdaságnak megküldi a tenyészállatkiállítással kapcsolatban rendezendő különleges kiállításokra vonatkozó nyomtatványokat és a felmerülő részletekérdésekre nézve készséggel ad utabiztosítást. (Budapest, IX., Köztelek-utca 8.)

Jeszenszky Pál s. k.
a rendezőbizottság elnöke.

Felhívás.

Elérkezett az évvégi zárlatok ideje. Felhívjuk ez alkalomból a gazdaközönség figyelmét arra, hogy a jövedelem- és vagyonadó-bevalláshoz beadandó mérlegeit hitelesíttesse és vizsgáltsa felül az OMGE üzemi és számtartási osztályával (Budapest, IX., Köztelek-utca 8.), hogy ezáltal azoknak föltétlen megbízhatóságát az adókövető hatóságok előtt igazolja. Ha minden gazda követi tanácsunkat, akkor könyvei által kimutatott tényleges jövedelme alapján fogják kivetni adóját, nem pedig a gazdára rendszerint hátrányos becslés útján.

Ha a gazdátársadalom egyöntetűen jár el és követi utmutatásunkat, annak gyakorlati jelentőségét és elnyerését már a közeljövőben tapasztalni fogja. A mérlegek összeállítására vonatkozólag kimerítő tájékoztatást adunk és azokat kívánatra a gazdaság könyvei alapján el is készítjük.

Az OMGE üzemi- és számtartási osztálya.

Egyről-másról.

A földbirtok guzsbakötése.

Az OFB működésének megszüntetéséről szóló törvényjavaslatot a mezőgazdasági érdekképviseletek tudvalevően egyáltalában nem tartották elfogadhatónak, még módosítás esetén sem, minél fogva bele sem mentek a részletes tárgyalásokba. Ennek az állásfoglalásnak következményeiről egyelőre semmiféle biztos tudomásunk nincs. A napisajtó útján azonban arról értesülünk, hogy a törvénytervezet ügyét a miniszterelnök vette kézbe, aki tárgyalásokat folytat s a tervezet szövegét bizonyos módosításoknak veti alá, de a tervezetnek az marad az alapfogalata, hogy az OFB helyét egy másik, külön birtokbíróság veszi át. Ha a megoldás terve csakugyan ez marad, akkor a gazdátársadalomnak továbbra is a legelőnkeben tiltakoznia kell.

Rámutattunk már arra, hogy ha a birtokforgalom ellenőrzésére és az elővásárlási jog gyakorlására nemzeti és szociális érdekből, de különösen határ- és szociális szempontokból szükség is van, ezeknek a szempontoknak érvényesítésére a tervezett bírói szervezetet nem tarthatjuk illetékesnek, mert a bíróság csak törvényeket hajthat végre, de nem alkalmazhat politikai szempontokat, már pedig a nemzet- és szociális érdekek mérlegelése tisztára politikum. De hiszen arra is rámutattunk, hogy az állami

A rézgálic és raffia ára napról napra emelkedik!

Ne mulassza el lekötni szükségletét tavaszi szállításra és fizetésre a mai előnyös áron.

Extrahált sója-dara, hus-, vér- és halliszt, szárított sörélesztő,

valamint az összes erőtakarmányok.

Téli gyümölcsfapermetező- anyagok és gépek

„Enda“, „Dendrin“, „Solbar“

Fentiekről legelősebb árajánlattal készséggel szolgál a

Magyar MEZŐGAZDÁK Szövetkezete, Budapest, V., Alkotmány-utca 29. sz.

elővásárlási jog gyakorlását a törvénytervezet is a földművelésügyi miniszterre bizza, a törvénytervezet tehát önmaga dönti meg azt az érvet, hogy a nemzetvédelmi szempontokba kapcsolódó birtokpolitika végrehajtása okából a külön birtokbíróra szükség volna.

A törvénytervezet a létesítendő OBB-ra csak egyetlen, a birtokpolitikával összefüggő feladatot ró s ez az, hogy a haszonbérleti szerződések tudomásulvétele tárgyában ő határoz és gyakorolja az átvétel vagy a kényszerbérletekre való kötelezés jogát. Hogy ez a most is érvényben levő s egyik legsérelmesebb kivételes jog mit jelent, azt egyik, hozzánk intézett levél illusztrálja. A levél írója egyenes ágbeli fennmenőjétől nagyobb birtokot bír haszonbérletbe. Ez családi vagyon, de a családi viszonyok úgy kívánják, hogy az egyik várományos a földbirtokot haszonbérleti alapon kezelje. Azt a kérdést vetette fel, hogy az átvétel esetén bírósági tudomásulvételtől fog függni a szerződés sorsa s jogában lesz-e a bíróságnak elrendelni a terület egy részére nézve kényszerbérletek alakítását. Erre a kérdésre azt kell felelnünk, hogy igen; a bíróságnak törvényadta joga lesz a haszonbérletet átvenni, vagy annak egy részén kényszerbérleteket alakítani, de átveheti a haszonbérletet az instrukció nélkül is, sőt megtagadhatja a szerződés tudomásulvételét anélkül is, hogy az átvétel jogát gyakorolná. A bíróság de jure mindezt megteheti s ha a bérbeadó és a haszonbérlet a bíróság rendelkezésében sérelmet látnak, ügyüket ugyanennél a bíróságnál kell megfellebbezniük. Így fest a helyzet a kérdéstevő szempontjából. Igaz, hogy a bíróság valószínűleg nem zavarja meg az ilyen bérleti viszonyt, de semmi sem biztos, kivált ha az érdekelt község igénytől felemelk az ujjukat.

Az ellen az omnipotencia ellen, amely ilyen tág lehetőségeknek nyit kaput, nem elég tiltakozni, ez ellen harcolni kell, mert ha ez a guzsbakötés állandó marad, a földbirtoknak haszonbérlet utján való hasznosítása minden esetben súlyos és bizonytalan kimenetelű válságot, esetleg katasztrófát fog jelenteni.

Értsék meg a gazdatársadalom vidéki szervezetei is a helyzet komolyságát s mozduljanak meg a tervezet ellen, míg nem késő. Vármegyéről vármegyére egységesen állást kell foglalnia a gazdaközönségnek az ellen a megoldás ellen, amely a földbirtok méltán várt felszabadítása helyett annak példátlanul súlyos megkötését tenné állandóvá.

A magyar föld eladósodása.

A Biharvármegyei Gazdasági Egyesület legutóbbi, Berettyóújfalun tartott ülésén, tekintettel a gazdaközönség nyomasztó anyagi helyzetére, úgy határozott, hogy megkeresi az OMGE-t, hatna oda a földművelésügyi- és pénzügyminisztereknél, hogy a gazdák, szükség esetén állami támogatással is, olcsó, rövidlejáratú gazdahitelhez juthassanak. A biharvármegyei gazdák ugyanis a helyi pénzügyintézeteknél nem kapnak 12-14%-os kamatozásnál olcsóbb kölcsönt, amely után még a drága váltó- és bekebelezési illetéket is viselniük kell.

A mezőgazdasági üzem jövedelmezősége s a kölcsönpenzügyi teljesítendő beruházások hozadékfőbblete az ilyen drága hitelt nem bírhatja meg, minélfogva a gazdák nagy többsége szinte feltartóztatlanul csuszik egyre lejjebb, a tönk szélére. Viszont a lerongyolódott, tatarozásokra és helyreállításokra utalt mezőgazdasági üzemek a legszükségesebb beruházásokat, a nélkülözhetetlen forgótőkének hitel utján való megszerzését nem halogathatják tovább, amit legjobban igazolnak a vidéki pénzügyintézetek most egymás után közzétett mérlegei. Bernát István kezdeményezésére és az OMGE ismételt sürgetésére az Országos Központi Statisztikai Hivatal most dolgozza fel a magyar föld eladósodásának statisztikáját, amely valószínűleg — sajnos — megdöbbentő adatot fog elénk tárni s amelyben alig látjuk már

nyomát az elleneseink részéről annyiszor felhánytorgatott pár év előtti általános tehermentesítésnek. Hiszen a vidéki bankfiókok és takarékpénztárak már most is a váltótárcaállomány nagymérvű felduzzadásáról tanuskodnak s az igazgatósági jelentések büszkén hangsúlyozzák, hogy váltókölcsönök túlnyomó részét jelzálogos biztosíték ellenében folyósították, vagyis azok csaknem mind a földet terhelik. A takarékbetétek összege ellenben alig emelkedett néhány intezetnél, a többinél inkább csökkenést mutat, mert ami kevés megtakarított tőke akad, az a hitelkamatláb magassága és a betéti kamatláb végtelen olcsósága miatt más, gyümölcsözőbb elhelyezést keres.

Nagyon is helyénvaló és időszerű tehát a Biharvármegyei Gazdasági Egyesület jalkiáltása olcsó hitelért, amíg nem késő s amíg a drága kamatokba egész mezőgazdaságunk bele nem pusztul. Alacsonyabb kamatláb és a mezőgazdasági termelés saját viszonyaihoz simuló egyéb hitelfeltételek nélkül nem boldogulhatunk s amíg az általános pénzügyi helyzet meg nem javul, az államnak, a jegybanknak és a Pénzügyintézetnek kell sürgősen és támogatólag közbelépnie. A még mindig pusztító kamatszorszárt pedig a legerélyesebb eszközökkel le kell törni, mert a hitelezési és betéti kamatláb között mutatkozó különbséget aránytalansága olyan egészség-telen tünetet idéz elő, amely szinte kizárólag követel orvosolást. A magyar föld nagy belső értéke és teherbíró képessége a legbiztosabb hitelalapon, de csak a mezőgazdasági üzem jövedelmezőségének megfelelő áru és feltételű hitel részére. Az uszoraáron nyújtott kölcsönök felszaporodása azonban súlyos veszedelmet jelentene. Ha az államháztalán tétlenül nézné, miként kerül újra egyike barázdába a másik után: a pusztuló földbirtok után pusztulna az ország is, tehát sietni kell a segítséggel.

(M. E. dr.)

Csak takarékosan!

Mult hó 8-án, amikor a genfi egyezménytervezetekkel kapcsolatban a mezőgazdasági munkásbiztosítás kérdéseit tárgyaltuk, az elnök, Gadi Gaszton többek között megállapította, hogy a magyar gazdaközönség nem zárkózik el azoktól az áldozatoktól, amelyeket a mezőgazdasági munkásság és családok életfenntartása és boldogulása követel; de nem akarja megengedni, hogy a szociális jelszavak címén vett áldozatok ne a szent célra fordíthatassanak, hanem bürokratikus intézmények létesítésére adjanak alkalmat.

Hogy mennyire helyénvaló volt ez a megállapítás, ezt élénken igazolja az a bürokratikus tulterjeszkedés, amelynek a munkásbiztosítás egy másik területén lehetünk tanúi, ha az Országos Munkásbiztosító Pénztár kinevezéseit olvassuk.

A békevilágban ennek a munkásbiztosítónak egy elnöke, két alelnöke, egy igazgatója és öt aligazgatója volt. Most a kinevezések után lett ugyanennek a biztosítónak egy elnöke, négy alelnöke, egy vezérigazgatója, négy igazgatója és huszonegy aligazgatója. Tehát kilenc vezető férfi helyett harmincegyet állítottak be. Eddig az elnökök polgári foglalkozásuk mellett ellátták tiszteiket minden külön tiszteletdíj nélkül. Eddig a pénztárnak egy miniszteri tanácsosi rangban levő igazgatója és öt, osztálytanácsosi rangban levő aligazgatója volt. A kinevezések után az elnök miniszteri rangba, a négy alelnök államtitkári rangba került; illetményeik fedezésére évi 100.000 pengő van beállítva s mint a „Honi Ipar” írja, három autó áll rendelkezésükre. A vezérigazgató helyettes államtitkári rangba, a négy igazgató miniszteri tanácsosi, a huszonegy aligazgató osztálytanácsosi rangba jutott. Van-e még a világon egy másik, ilyen urasul kistafirozott munkásbiztosító? — nem tudjuk. De annyi bizonyos, hogy a Nagy-Magyarország álmodni sem mert volna ilyen fényes munkásbiztosító gépezetről. Azonban hát ezzel még nincs vége a lendületes fejlődésnek.

Százával bocsátják el a régi tisztviselőket és begyakorlott orvosokat is és ezrevel fogadnak újakat. Az elbocsátások és a kinevezések pergőtüze szinte azt a benyomást kelti az emberben, hogy a háborút utólag megnyertük és megkértük Magyarországot területét. Ez persze csupa káprázat. Valóságban semmi egyéb nem történik, csak az, hogy a takarékosági programot hajtuk végre.

Az aztán természetes, hogy a takarékos embernek sok mindenre telik. Bizonyítéka ennek az, hogy Európában talán csak két más, boldog országnak van olyan halálattani állomása, mint nekünk Tihanyban; ahol legkevésbé halakkal foglalkoznak, hanem az ázalékokon kell érdekes tudományos megfigyeléseket tenni, vagy esetleg a pócák ducidegrendszerének tanulmányozására nyílik kitűnő alkalom. Hiszen nem kicsinyeljük a tudományt, de méltán tételődünk azon, hogyan telhetik fölünk nagy pénz ilyen felleg-meszelő munkára ugyanakkor, amikor a termelést vezérlő kísérletű rongyokban kénytelen járni!

Nagy tudományos ösztöndíjakkal szaladgálnak a külföldön 21-22 éves magyar legénykék s nem tudják, mihez kezdjenek, ugyanakkor, amikor idehaza a kis földművelők félszázaddal elmaradtak a kultúrától. Az egyetemi oktatást repülőgépekre ültetjük, a gazdasági tanítás pedig megakad, vagy szenved a legemlébb felszerelések hiánya miatt. Na igen, mert nálunk az a jelszó, hogy csak takarékosan!

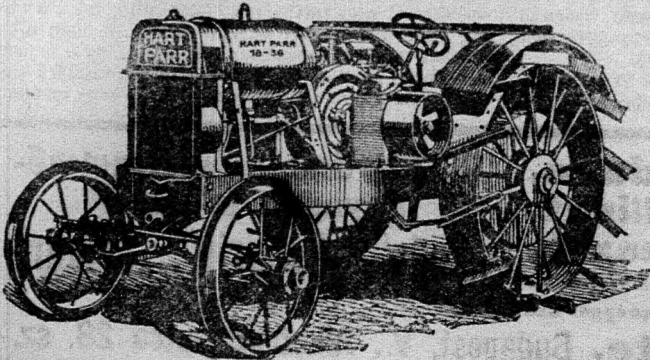
Adómentes traktorüzemanyagok és a finács.

A kormány a gazdaságok üzemében felhasználható ásványolajtermékekre adómentességet engedélyezett. A gazdatársadalom örömmel vette tudomásul ezt a termelés olcsóbbá tételét célzó jelentős intézkedést. A rendelet életbelépése óta azonban a traktorral dolgozó gazdaságok és a pénzügyi hatóságok eljáró és ellenőrző közegei között állandó sürdődés van és az elszámolásnál sok esetben nehézségek támadnak. Így például a gazdaságok panaszkodnak, hogy a pénzügyi közegek kifogásolják a kedvezményes áron beszerzett üzemanyagoknak a gazdasági terményeknek traktorokkal való fuvarozásánál történt felhasználását. Pedig a gazdaságban termelt és eladásra kerülő termények elszállítására szorosan vett mezőgazdasági munka. Hogy a rendeletnek nem megfelelő értelmezése milyen bajt okozhat a gépmunkát alkalmazó gazdaságoknak, jellemzően bizonyítja a következő eset:

Egy hevesmegyei gazdaság engedélyt kapott az egri pénzügyigazgatóságtól kedvezményes gázolaj beszerzésére. Erre a felügyeletet gyakorló illetékes pénzügyi szakasz közege a mezőgazdasági üzemben elhasznált üzemanyagokra vonatkozó elszámolás megjelölés céljából a gazdaságba kiszállott. Az elszámolás rendben megtörtént, de a pénzügyi közeg jegyzőkönyvbe vette, hogy az elszámolt gázolajból 64 kg-ot nem annak a községnek a területén használt fel a gazdaság, ahová az egri pénzügyigazgatóság engedélyt szolgált, hanem a gazdasággal szerves összefüggésben levő és azt kiegészítő egyik majorban, amely azonban Nógrád megye területén fekszik. Ennek alapján megindították a gazdaság ellen a kihágási eljárást és a gazdaságot a külső majorban felhasznált 64 kg gázolaj adójának és ennek négyeszeresének, mint bírságnak megfizetésére kötelezték. A pénzügyi közeg közlése szerint, tekintettel arra, hogy a gazdaságot kiegészítő külső tanya a szomszédos Nógrád megyében fekszik, az ott felhasznált üzemanyagra vonatkozó engedélyt a nógrád megyei pénzügyigazgatóságtól kellett volna kérni.

Az adómentes ásványolajtermékekre vonatkozó kormányrendeletnek ilyen értelmezése lehetetlen helyzeteket teremt, mert, mint az elmondott eset is bizonyítja, igen gyakran előfordul az, hogy egy mezőgazdasági egységet alkotó gazdaság két megyében fekszik; megtörténhet az is, hogy egy gazdaság három megye területén fekszik s ennek ellenére egy gazdaságot képez. Ilyen esetekben a gazdaság kény-

A HART-PARR a legerősebb traktor!

KÉRJE AZ 54. SZÁMÚ ARJ EGYZÉKET

Üzeme a legolcsóbb, élettartama évtizedekre terjed, kezelése bámulatosan egyszerű.

A 24 és 36 lóerős HART-PARR petróleumtraktor a gazda igényével minden irányban számoló valóságos mezőgazdasági gép, melyet a magyar gazdaközönség rövid időn belül módfelett megkedvelt.

A Hart-Parr traktorról az ország minden részéből kitűnő referenciákkal rendelkezünk.

Ajánlattal és ábrás prospektussal készséggel szolgál!

FEHÉR MIKLÓS GÉPGYÁR R.-T.

Budapest, V. kerület, Váci-ut 80. szám.

telen a traktor...
üzemanyag...
adását 2 vag...
az engedély...
gyénkint kül...
„számlát” v...
ügyöri ke...
mondottak...
mi történik...
gazdaság egy...
irányra véle...
két megyébe...
Ezeknek a...
feltétlenül...
szerűsítése...
igazgatóság...
központja ta...
esetleg a sz...
gazdasággal

A homokt...
világháború...
szívvel látta...
minőségű h...
hevernek, r...
ben alig jö...
Hiába írta...
a homoktal...
hitetlen Tam...
azt tartva, h...
ban foglalko...
tenni. Sajná...
munkát, amel...
De azért ny...
burgonyát, a...
szóval éppen...
is gyenge ho...
jobban kisz...
panaszokat v...
a rossz homo...
hibás, hanem...
homoknak n...
nem elegendő...
megérdemli a

A homoki...
tohán bántak...
oka, hogy a...
a sivár homo...
marhacorda...
szőcskenyár...
megéneseli D...
ber 20-1 sz...
mezőt feltor...
amelyet a K...
gazdaságában...
mortalajok t

E kísérlet...
részletesen b...
tember hó...
meg énesel...
kísérletekről...
megjelent kö...
figyeléseim...
Kísérletin...
tottam be...
nyulzapuká...
A kísérletek

*) Lásd: „...
homoktalajok

M

TEL: J. 4...
140 ol...
és azt

RÉ

BU...
Levél: M...

a 207. lapot
kérlek, hogy
...
...

telen a traktorjához felhasználandó kedvezményes üzemanyag beszerzésére vonatkozó engedély megadását 2 vagy 3 pénzügyigazgatóságtól kérelmezni, az engedélyezett kedvezményes üzemanyagokat megénként külön kezelni, azokról 2, esetleg 3 külön „számlát” vezetni és az elszámolást az illetékes pénzügyi közeggel külön-külön megejteni. Az elmondottak után önkénytelenül felvethető az a kérdés, mi történik abban az esetben, ha a megyei határ a gazdaság egy tábláján húzódik keresztül és a szántás iránya véletlenül olyan, hogy a traktor egyidejűleg két megyében szánt?

Ezeknek a nehézségeknek kiküszöbölése végett feltétlenül szükséges az engedélyek kiadásának egyszerűsítése olyan irányban, hogy annak a pénzügyigazgatóságnak az engedélye, amelyhez a gazdaság központja tartozik, érvényesül birjon a gazdaságnak esetleg a szomszédos vármegyékben fekvő, de a gazdasággal szerves összefüggésben levő részére is.

NÖVÉNYTERMESZTÉS

ÉS TRÁGYÁZÁS.

Rovatvezető: Gyárfas József.

Homoktalajok feljavítása.

A homoktalajok feljavításának kérdésével már a világháború előtt behatóbban foglalkoztam, mert fájó szívvel láttam, hogy a 100.000 holdakat kitevő gyenge minőségű homoktalajaink részben kihasználatlanul hevernek, részben a helytelen kihasználás következtében alig jövedelmeznek.

Hiába irtak a legnagyobb tudású szakembereink a homoktalajok feljavításáról, homoki gazdáink hitetlen Tamás módjára nem akartak tenni semmit, azt tartva, hogy a homoktalaj nem érdemes komolyabban foglalkozni, mert azt ugysem lehet jövedelmezőbbé tenni. Sajnálják a ráfordítandó költséget és a jó munkát, amely pedig busásan megtérült volna részükre. De azért nyuzták, uszarázták a homokot; rozst, burgonyát, tengerit, kölest, muhart, csalamádét, szóval éppen olyan növényeket termeltek az amugy is gyenge homokon, amelyek a sovány homokot még jobban kiszarították. S az elért gyenge eredmény csak panaszokat váltott ki belőlük és természetesen ismét a rossz homokot szidták. Pedig nem a homok volt a hibás, hanem a művelője. Mert legtöbbször a gyenge homoknak nem adtak trágyát, vagy ha adtak is, nem elegendőt, azt tartva, hogy a trágyát jobban megérdemli a fekete föld.

A homoki legelőket, kaszálókkat éppen olyan mostohán bántak, mint a homoki szántókkal s ez volt az oka, hogy a homoki kaszáló gyenge termést adott, a sivar homoki legelőknél pedig csak sétált az éhes marhacsorda s a nagy szárazságban csak a tikkadt szőcskenyáj legelészet rajta, amint ezt találoán jegyzi meg énesei *Donner Béla* a „Köztelek” mult évi november 20-i számában „Érdemes-e a sivar homoki mezőt feltörni” cím alatt megjelent közleményében, amelyet a Kiszállási Uradalom R.-T. tuskósi homokgazdaságában 1927. év tavaszán beállított s a homoktalajok feljavítására irányult kísérleteimről írt.

E kísérleteimről s az elért kiváló eredményekről részletesen beszámoltam a „Köztelek” mult évi szeptember hó 18-i számában.*) Örömmel köszönöm meg énesei *Donner Béla* megemlékezését a beállított kísérletekről, mert módot adott, hogy az előzőleg megjelent közleményemet a még le nem közölt megfigyeléseimmel kiegészíthessem.

Kísérleteimet *Gräbner* Emil tanácsai alapján állítottam be szőcskenyájakkal, homoki borsóval, nyulszapukával, egyéves somkóróval és csillagfürttel. A kísérleteket olyan laza, szélhordta homoktalajon

*) Lásd: „Köztelek” 1927. évi 78. sz. *Szabó Lajos*: „A homoktalajok megkötése és feljavítása”.

végeztem, amely valamikor gyenge minőségű homoki legelő volt, de feltörték és már évek óta szántóterületnek használták, amelyen csak nagyon gyenge termést értek el rozssal, burgonyával és olykor pohánkákat termeltek rajta. A tábla mellett húzódik el a sivar homoki legelő, amelyen a gulyabeli jószág a nyár folyamán már nem talál táplálékot, ebből a mult év nyarán már törtek fel területeket, hogy a laza homokon elért eredményeim alapján a homoki pillangós takarmányok termesztésével az ősz folyamán kísérleteket végezzek.

A fent említett pillangósok mindegyikéből 4×800 négyszögöl területet vetettem el és pedig 2×800 négyszögöl területet trágyával, 2×800 négyszögöl területet trágyával, hogy mindegyik műtrágyázott 800 négyszögöl mellé került a 800 négyszögöl műtrágyázatlan vetés.

A tábla 6 év óta nem kapott istállótrágyát s akkor is csak gyenge minőségű gulyabeli állás kilugzott trágyájával szórattak meg csekély mértékben s így a tábla nagyon gyenge erőben volt. 800 négyszögöl területre 100 kg 18%-os szuperfoszfátot, 50 kg 40%-os kálsót és 20 kg méznitrogént adtam. A méznitrogén a vetés előtt 2 héttel szórattam ki, a szuperfoszfát és a káli közvetlenül a vetés előtt. A műtrágya hatása minden pillangósnál a fejlődés kezdetétől fogva mutatkozott, a műtrágyázott parcellák zártabbak, üdőbbek, levélzetben gazdagabbak és lényegesen magasabbak voltak, mint a műtrágyázatlanok. A műtrágya igazi hatása pedig majd az utónövény természetében fog megnyilvánulni.

A vetést március közepén végeztem s utána az egész területet szalmával, kazalfenek dudvájával beszórtam s birkákkal, sertésekkel betaposztattam, miáltal a könnyű homok szélhordását megakadályoztam. Így a homokszemcsék nem verték össze a kikelt gyenge növénykéket és azok erős fejlődésnek indulhattak. A dudvázásnak előnye még az is, hogy jobban leköti a harmatot s így tovább tartja a talaj nedvességét, azonkívül a talaj televénytartalmát is szaporítja.

A kísérletezésre szánt táblában még sohasem termesztettek pillangós takarmányféléseket és noha talajoltásokat nem eszközöltem, mégis bámulatos eredményt értem el, pedig a mult évi tavaszi és nyári időjárás egyáltalában nem volt kedvező. Március, április és május első fele állandóan hideg, szeles volt. A május 13-i — 3 C fokos fagy és a május 20-i erős déri után minden átmenet nélkül beköszöntött a nagy hőség, hogy május végén + 47 C fokos meleg is volt s az egész tenyésztési idő alatt állandó forró időjárás uralkodott.

A csillagfürt a fagyot megsínylette, lassankint elszáradt, legnagyobb része kipusztult, úgy hogy később ki kellett szántani. A többi pillangós a kései fagnak ellentétlően, gyönyörűen fejlődött.

A kísérleti parcellák, üdezőld színűknél, zártáguknál fogva feltűntek a szomszédos kiskunhalasi tanyásgazdáknak, akik nem győzték eléggé csodálni, hogy miként lehet a sivar homokon, ahol ezelőtt csak ritka, vékony szalmája, kiskalászu rozst, vagy csevevész kukoricát és burgonyát láttak, ilyen — szerintük csodával határos — eredményt elérni. Kérdezték is a kísérletek szélén elterülő gyenge homoki legelőn legeltető öreg gulyást, hogy mit vetettek abba a hitvány homokba, hogy az olyan gyönyörű fejlődést mutat s az öreg gulyás gyönyörködve az üdezőld vetésben, büszkén válaszolta, hogy „csudafüvet”, mert az öreg bizony nem jegyezte meg magának a különféle pillangósok neveit, de folyton azt leste, hogy mikor kap engedélyt arra, hogy azt legeggethesse.

A pillangósoknak sajátosága s ebben rejlik talajjavító voltuk, hogy a nitrogént, ezt a fontos növényi táplálóanyagot gyökereiben élő baktériumok segítségével a légkörből lekötik és a gyökereiken levő dudorokban, az ugynevezett nitrogéngyűjtő gumókban raktározzák el. A nitrogéngyűjtő gumók nagy mennyiségben fejlődtek a gyökérezeten, noha talajoltást nem eszközöltem és ezen a táblán még egyáltalában nem termeltek pillangósokat.

Junius 15-én vizsgáltam először a nitrogéngyűjtő gumók fejlődését és a következő megfigyeléseket eszközöltem:

A műtrágyázatlan csillagfürttel a főgyökereken, hasonlóképpen az oldalgyökereken szórványosan egy-két kis gömbölyded gumó képződött, amelynek fejlődése gyenge, átmérője körülbelül 1—2 mm volt. A műtrágyázott parcellán a gyökérszálak erősebbek voltak és mind a fő-, mind az oldalgyökereken nagyobb mennyiségben találtam az 1—3 mm átmérőjű gömbölyded nitrogéngyűjtő gumókat.

A műtrágyázatlan szőcskenyájakkal nagy számban fejlődtek a hengeres alakú nitrogéngyűjtő gumók, részint egyenként, részint két-hármasával csoportokban, amelyek hossza 1—3, szélessége 1 és $\frac{1}{2}$ mm volt. Egy-egy tövön átlag 5—15 gumócsoportot találtam. Itt a gyökérszálak közepes, a gyökérszálak hossza 15 cm volt. A műtrágyázott szőcskenyájakkal a gyökérszálak erősebbek voltak, körülbelül 20—25 cm hosszú, sűrű oldalgyökerekkel, a nitrogéngyűjtő gumók nagyobb csoportokat képeztek, számuk tövönként átlag 10—35 volt. A hengeres alakú gumók 2—6 mm hosszúra, 1—2 mm szélesre fejlődtek.

A műtrágyázatlan homoki borsónál a gyökérszálak fejlődése jó, a gyökér hossza 10—15 cm volt, erős oldalgyökerekkel, sűrűn telítve tojásdad alakú nitrogéngyűjtő gumókkal, amelyek még kicsinyek, körülbelül 1 mm átmérőjűek voltak. A műtrágyázott homoki borsónál erősebb gyökérszálak képződtek, a gyökér hosszúsága 15—25 cm, tömege 2—3-szorosa volt a műtrágyázottakénak. A nitrogéngyűjtő gumók száma legalább 3-szor annyi volt, mint a műtrágyázatlané és a tojásdad alakú gumók átmérője 1—2 mm-t ért el.

A műtrágyázatlan nyulszapuka gyökérszálak fejlődése elég jó volt, körülbelül 15 cm hosszú főgyökérrel és ritka oldalgyökerekkel. A gömbölyded alakú nitrogéngyűjtő gumók $\frac{1}{2}$ —1 mm átmérővel bírtak. A műtrágyázott nyulszapukánál a gyökérszálak valamivel erősebben fejlődtek és a nitrogéngyűjtő gumók is nagyobb számban képződtek. A csillagfürt után a nyulszapuka érezte meg legjobban a hideget.

A műtrágyázatlan egyéves somkóró gyökérszálak hosszúsága 10—20 cm volt, ritka oldalgyökerekkel. Elég nagy számban mutatkozott rajta a hosszakas, vége felé elhegyesedő nitrogéngyűjtő gumó, amelyek hosszúsága kb. $\frac{1}{2}$ —1 mm volt. A műtrágyázott egyéves somkóró gyökere dúsabb volt, sűrűbb oldalgyökerekkel. A főgyökér hosszúsága 15—25 cm, a nitrogéngyűjtő gumók száma mondható kétszerese volt a műtrágyázatlanénak és azok 1—2 mm hosszúak voltak.

A kísérletek igazolták, hogy a műtrágya adagolása a kiuzsorázott homoktalajon nemcsak helyénvaló, de szükséges is, főleg a foszfor-sav- és káli-trágyák alkalmazása, mert ezek a kiuzsorázott talajban a növényzet kezdeti fejlődését segítik elő és az erősebb fejlődés következtében hamarabb megindul a nitrogénnek a légkörből való lekötése. Nagyon sivar homokon szükségesnek tartom a nitrogénműtrágya alkalmazását is kat. holdanként elegendő ebből 50 kg adagolása, de emellett feltétlenül szükséges, hogy kat. holdanként legalább 150 kg 18%-os szuperfoszfátot és 80—100 kg 40%-os kálsót adjunk.

Ilyen mennyiségű műtrágyával biztosan számíthatunk megfelelő eredményre azokon a talajokon is, amelyek eddig a gazdáknak csak hosszúságot, de nem jövedelmet hoztak.

A pillangósok a fejlődés későbbi szakáiban nem veszik igénybe teljesen a műtrágyát s így a műtrágya hatása az utónövény természetében is feltétlenül érvényesülni fog, amihez hozzájárul a talajnak a pillangósok útján kapott nagyobb mennyiségű nitrogéntartalma is. A gyökérszálak és a talárszálak elkorhadásával pedig a homoktalaj televénytartalmát is gazdagítjuk.

A zöldségtermést már előbb említett közleményemben ismerttettem, ennél fogva most a magtermés eredményét közlöm, mert az elvetett terület egy részét magtermesztésre meghagytam.

MAGYAR MAGTENYÉSZTÉSI R.-T.
 Központja: BUDAPEST, IV., SZÉP-UTCA I. SZ.
 TEL.: J. 448-28, 29. SÓRÁ-CÍM: GRANARIUM MONORI MAGKERESKEDÉSE BUDAPEST, IV., KOSSUTH LAJOS-U. 3.
 140 oldalas tavaszi képes főárjegyzékünk az összes gazdasági, konyhakerti és virágmagvakról megjeient és azt bárki kívánságára díjmentesen megküldjük. Gazdáknak és kereskedőknek kívánatra megküldjük legujabb nagybani árlapunkat gazdasági magvakról.

RÉTI ZOLTÁN állatbizományos
 BUDAPEST, IX. kerület, Sertésvásártér.
 Levélcím: Réti Zoltán, Budapest, IX., Sertésvásártér. — Táviralcím: Réti Budapest Sertésvásártér.
 Telefon: Jánosf 288—29, Jánosf 242—23. Lakástelefon: Jánosf 318—11.

Foglalkozik: a ferencvárosi vásárokon sertés, bizományi eladásával. Hízott és sovány sertések, zsír, szalonna és hus adás-vételnek közvetítésével. — Kívánatra vásári jelentéseimet díjmentesen küldöm és szakzszerű felvilágosítással szolgálok. 1606

A magtermesztésre az időjárás egyáltalában nem volt kedvező, mert a nagy szárazság, az állandó forróság következtében (volt + 50 C° is) a fejlődés csaknem megállt, a hüvelyek nagy része nem tudott kifejlődni, összetörődött, aminek következtében mag sem fejlődött s így a magtermés nagyon gyenge volt. Főleg a műtrágyázottnál nem adta meg a várt eredményt, mert az bujábban fejlődött, a nagy forróságot jobban megsínylette. Mutatkozott ugyan terméstöbblet a műtrágyázás javára, de nem a várt mértékben.

Ha azonban a rendellenes szárazság okozta terméseredményt értékeljük, akkor is arra az eredményre jutunk, hogy a homoki pillangós takarmányok magtermesztésével is jóval több jövedelmet biztosítunk magunknak a gyenge homokon, mint a kalászosok, vagy a burgonya erőltetésével, mert előzőleg a rossz homokot ugyanis pillangósok termelésével kell megjavítani

Egy kat. hold műtrágyázatlan homoki borsó adott 215 kg magot, amelyek ára q-kint 50 P	107:50 P
ami 26 pengős rozsárnál megfelel 410 kg rozsoknak.	
Egy kat. hold műtrágyázott homoki borsó adott 259 kg-ot, q-kint 50 pengővel számítva	129:50 „
ami 26 pengős rozsárnál megfelel 498 kg rozsoknak.	
Egy kat. hold műtrágyázatlan szőszösbükköny adott 311 kg magot, q-kint 80 pengővel számítva	248:80 „
ami 26 pengős rozsárnál megfelel 957 kg rozsoknak.	
Egy kat. hold műtrágyázott szőszösbükköny adott 374 kg magot, q-kint 80 pengővel számítva	299:20 „
ami 26 pengős rozsárnál megfelel 1150 kg rozsoknak.	

Figyelemmel kell lennünk arra, hogy a nagy szárazság következtében a homoki borsót olyan mértékben lepte el a levéltetű, hogy a termésnek legálább 60%-át tönkretette s már azon gondolkodtam, hogy az egészét leszántom zöldtrágyának, de mivel hazánkban ezt az értékes takarmánymagot kevés helyen termelik, így meghagytam, hogy legalább valamennyi magkészlet felett rendelkezem.

Rendes időjárás esetén, tapasztalataim szerint, számíthatunk egy kat. holdon 6-10 q homoki borsó és 4-7 q szőszösbükkönymag termésre és ekkor a rozszal szemben, ha egyformán adunk kat. holdanként 150 kg 18%-os szuperfoszfátot, 100 kg 40%-os káliót és 40 kg mézsnitrogént, a jövedelem a következő:

Egy kat. hold műtrágyázott homoki borsó mag termése 600 kg, q-kint 50 P	300—P
---	-------

Kiadás.

70 kg mag ára q-kint 50 P	35—P
Aratás 10%-ért rozsban kiadva, 600 kg termés után 60 kg rozs á 26 P	15:60 „
Műtrágya: 150 kg 18%-os szuperfoszfát á 60 fillér kilopercentenként	16:20 „
100 kg 40%-os kálió	15:50 „
50 kg mézsnitrogén	15— „
Kiadás	97:30 P
Levonva a kiadást, marad	202:70 P
ami 26 pengős rozsárnál megfelel 779 kg rozs értékének.	

Ezzel szemben:

Egy kat. hold hasonló talajon fenti műtrágya adagolással maximum elérhető 700 kg rozs-termés q-kint 26 P	182—P
--	-------

Kiadás.

80 kg vetőmag ára q-kint 26 P	20:80 P
Fent kimutatott műtrágya ára	46:70 „
Aratás 10%, 700 kg termés után 70 kg q-kint 26 P	18:20 „
Kiadás	85:70 P
Levonva a kiadást, marad	96:30 P

ami megfelel 26 pengős rozsáron 370 kg rozs értékének.
Egy kat. hold műtrágyázott szőszösbükköny magtermése 450 kg, q-kint 80 pengő

Kiadás.

70 kg mag ára q-kint 80 P	56—P
Az előbb kimutatott műtrágyamennyiség ára	46:70 „
Aratás 500 kg magtermés után 10% búzában kiadva, 50 kg buza q-kint 30 P	15— „
Kiadás	117:70 P
Levonva a kiadást, marad	242:30 P
ami 26 pengős rozsárnál megfelel 931 kg rozs értékének.	

Ezzel szemben:

Egy kat. hold hasonló talajon a fenti műtrágya adagolásával elért 700 kg rozstermésből levonva a vetőmag, műtrágya és aratás költségét, marad 370 kg rozsérték. Ha a termelt széna értékét vesszük számításba, akkor a jövedelem a következőképpen alakul:
Egy kat. hold műtrágyázott homoki borsónál várható szénatöbblet 25 q á

Kiadás.

70 kg vetőmag q-kint 50 P	35—P
30 kg támasznövény (zab) q-kint 23 P	6:90 „
Fent kimutatott mennyiségű műtrágya felértéke, mert a műtrágya nagyobb hatása a második évben az utódnövény terméstöbbletében térül meg	23:35 „
Kaszálás, behordás	15— „
Kiadás	80:25 P
Levonva a kiadást, marad	190:75 P
ami 26 pengős rozsárnál megfelel 733 kg rozs értékének.	

Ezzel szemben:

Egy kat. hold hasonló talajon fenti műtrágya adagolással elérhető rozstermésből levonva a vetőmag, a műtrágya és aratás költségét, az előző kimutatás szerint marad 370 kg rozs érték.
Egy kat. hold műtrágyázott szőszösbükkönyvel várható 30 q szénáhozam á 9 P

Kiadás.

70 kg vetőmag ára q-kint 80 P	56—P
40 kg támasznövény (összel rozs, tavasszal zab) q-kint átlag 23 P	10— „
Műtrágya felértéke	23:35 „
Kaszálás, gyűjtés, behordás	15— „
Kiadás	104:35 P
Levonva a kiadást, marad	165:65 P
ami 26 pengős rozsárnál megfelel 637 kg rozs értékének.	

Ezzel szemben:

Egy kat. hold hasonló talajon fenti műtrágya adagolással elérhető rozstermésből levonva a vetőmag, a műtrágya és aratás költségét, marad 370 kg rozs érték.

A talajmunkálatokat, szántást, vetést, ápolást nem vettem számításba, mert azt úgy a pillangósoknál, mint a rozsánál egyformán kell végezni. A szalma-különbözetet sem számítottam, pedig a pillangósok szalmája takarmányt pótol, míg a rozsszalma csak almózásra való s így értéke kevesebb.

Számításaimnál készakarva vettem műtrágyázott gyenge homokon 1 kat. hold rozsvetés termését 700 kg-ra s a homoki borsó és szőszösbükköny termését rendes időjárást feltételezve, a tapasztalataim szerinti minimumra, hogy annál jobban kitűnjék a pillangósok termelésével elérhető jövedelemtöbblet.

Ha az elért eredményeket gondosan megfigyeljük és számításokat eszközölünk, akkor meg fogunk győződni arról, hogy elhanyagolt, kiélt homoktalajainkat is kis áldozatokkal és jó talajmunkával jövedelmözővé tudjuk tenni.

A fenti eredményeket nagyon elhanyagolt és gyenge táperejű talajon értem el.

Természetes, kísérleteim ismertetésével nem az a célom, hogy arra hívjam fel a homoki birtokosokat,

hogy minden futóhomokterületüket törjék fel és pillangósokkal bevetve várják a nagyszerű eredményeket, hanem az, hogy megismertetve az elért eredményekkel, a kísérletek sürgős beállítására hívjam fel figyelmüket.

Tudjuk jól, hogy a különféle homoki pillangósok különféle igényrel lépnek fel a talajokkal szemben s azért előzőleg többféle pillangóssal állítsanak s kísérleteket s amelyik az ő viszonyaiknak a legjobban megfelel, annak a termelését folytassák.

Hogy azonban a sivar futóhomokterületeket a pillangósok termelésére alkalmassá tegyék, szükségesnek tartom, hogy a szántás előtt szalmával, kaszáléknak dudvával szórjuk jól be és azután szántassuk át, mert a szalma, dudva is szaporítja a talaj televegytartalmát az elkorhadás következtében s az ilyen talajban a talajbaktériumok is jobban tenyésznek s a szomjas homok is jobban ellenáll a szárazságnak.

Vetés után ismét szórjuk be a talajt szalmával, dudvával és hirkákkal, sertésekkel tapostassuk be, ami által megakadályozzuk a homoknak a szél által való hordását.

Hasonlóképpen járjunk el a gyenge minőségű homoki legelőből kísérleti célra feltörendő területekkel. Az előadottak alapján minden gyenge homoki legelővel rendelkező birtokosnak a legészintebben ajánlom, hogy homoki legelőjén állítson be hasonló kísérleteket s majd saját maga fog meggyőződni, hogy mit jövedelmez állattartás szempontjából az ilyen munkába vett sivar legelő.

Azokán magot is termelve, áttérhetünk a zöldtrágyázásra is. Mert homoktalajainkat tökéletesen megjavítani istállótrágya hiányában csakis a zöldtrágyázással kapcsolatos műtrágyázással tudjuk.

A futóhomok-talajok megjavításának kérdését gyakorlati szempontból szakszerűen tárgyalja Westfal Vilmos „Az alföldi futóhomok-talajok okszerű meggazdálalása” című munkájában, amelyet a legmelegebben ajánlok a homoki gazdák figyelmébe.

Ebből a kiváló munkából sokat tanulhatunk s ha az abban foglalt kitűnő tanácsoknak csak egy részét is megszüreljük és végrehajtjuk, akkor sok százezer eddig jövedelmet nem hozó, vagy csak csekély hasznot hozó homokterületet iktatnak a termőtalajok sorába s ezáltal a maguk jövedelmének fokozásával, ennek a szegény országnak a vagyonosodását, megerősödését segítik elő.

Kecksemét.

Shabó Lajos

volt urad. jószágfelügyelő,
a Duna-Tiszaokri Mezőgazdasági Kamara
növénytermelési osztályának vezetője.

**NÖVÉNYNEMESÍTÉS
ÉS
VETŐMAGTERMESZTÉS.**

Rovatvezető: Grabner Emili.

**Dunántúli tapasztalatok
két sörárpafajtáról.*)**

A „Köztelek” 1927. évi 10-11. számában először volt alkalmam a Danubia és a Bauer 41. sz. sörárpáról szélesebb körű tapasztalatokat közölni. Leírtam a két fajta küllemét, igényeit és a kat. holdankinti vetőmagszükségletét. A Danubia igénytelenebb, élelmebb fajta, a Bauer 41. sz. igényesebb. Az előbbiből egyébként kifogástalan előkészítés után 90, az utóbbiból 100 kg-ot ajánlok kat. holdankint vetni. Tíz dunántúli gazdaság átlagából kitűnt, hogy a Danubia 88 kg-mal termelt többet kat. holdankint,

*) A sörárpatermelés lényeges mértékben javíthatja az arra alkalmas gazdaságok jövedelmi mérlegét és az, hogy valóban jóminőségű sörárpa teremjen, a jó fajtan és a cél-tudatos trágyázási, valamint a termelési eljárásos mulik. Erre a fenti közlemény értékes utmutatásokat szolgáltat.

Rovatvezető.

a 207. lap
László, Péter

mint ugyanazon
viszont négy gazd
zolta, hogy belter
is ép oly terméke
Eddig az 1926.
néhány megfigy
hatók voltak.
Először is az a
ötött szembe, ar
termelőjétől a tal
tünk. Némelyik eg
Természetes, hogy
nem tudjuk az a
biztosítani, de akl
és ne várjunk mi
fajta csak a képessé
ki is fejlessze, ar
gondoskodunk. A
páratlan képesség
kodunk arról, hogy
a közömbös, illet
körüli, jóminőségű
inkább, ahol elej
Legjobb elővetemé
s tengeri. Magabá
a „jó burgonyafol
dalomra adhat ok
kémhatás is, am
kedvére. Ha valak
a minőségéről már
mely szántás utá
gazda, az az őss
tábláját tavasszal
és fogas után. A fri
a műtrágyák köz
jöhetnek leginká
megállapított mért
A Bauer 41. ve
levő jó csávázós
Tillantin. Hígos
mányát a levele
mineum) ne káros
ban hosszukás, h
amelyek később
vagy egészen hasz
piszkossárua zint
kon legjobban er
növények.) Csává
ellen védekezni és
pontjából azért v
fajta eddig talán
ban az erényes sz
termő képességgel.
Valamikor nem
keletű, erősebb sz
cukorgyarak nem
trágyában való te
árpa messzebb es
amikor az erősebb
igen jó szolgáltató
A Danubia és E
terméseredmények

A Nagypenk

Fajta	termelési év	össze-hány hold
	1923	27
	1924	81
	1925	147
	1926	243
	1927	328

Az állati trágya össznitrogénjének

80%-a a húgylében van, ez a nitrogén legelőnyösebben és legolcsóbban

tőzegkorpával menthető meg az elillanástól!

Szükséglet számosságát tekintve és naponként különleges berendezés nem szükséges, minden istállóban alkalmazható! I kilogramm!

Jelenlegi áraink vagon-tételben helyt Fekete-bézsény állomás vagonba rakva 100 kg-kint:
Tépetlen tőzeg, kockákban ... P 1-80
Tépett tőzeg, ömlesztve ... P 2—
Tőzegkorpa, ömlesztve ... P 2-20
Tépett, préselt és bálázott tőzeg ... P 2-85
+ 2% forgalmi adó!

GRÓF **ZICHY BÉLA FONYÓD-FEKETEBÉZSENYI TŐZEGTELEPEINEK BÉRELETE**
TELEP: FONYÓD
Központi iroda: **Budapest, V., Sas-u. 25.**
Telefon: Teréz 129-76 (9-től 2-ig)

VETŐ

vető

Kivánat

207. lapot
Közlekedési hírek

törjék fel és
agyszerű ered-
tetve az elért
állására hiv-

ki pillangósok
okkal szemben
állítsanak be
ak a legjobban

területeket a
kük, szükséges-
mával, kazal-
szántuk alá,
talaj televény-
szántuk alá,
az ilyen talaj-
enyésznek s a
szárazságnak s a
szárazságnak s a
szárazságnak s a
szárazságnak s a

minőségű ho-
adó területtel.
homoki legelő-
bbben ajánlom,
elő kísérlete-
ni, hogy mit
ilyen munkába

tünk a zöld-
tökéletesen
sakis a zöld-
l tudjuk.
kérdését gya-
valja Westsik
okszertű mező-
a legmelegeb-

hatnak s ha
ak egy részét
sok százezer,
kékly hasznos
alajok sorába
ásával, ennek
megegyeződe-

s gyűjés,
százi Kiamara
nak vezetője.

TÉS

TÉS.

tok,

*)

ában először
41. sz. sör-
közölni. Le-
kat. holdan-
nytelenebb,
nyesebb. Az
észítés után
holdankint
kítunt, hogy
holdankint,

javíthatja az
t és az, hogy
tan és a cél-
árson" mulik.
szolgáltat.
Rovatvezető.

mint ugyanazon a helyen más nemesített fajták, viszont négy gazdaság több ismétléses kísérlete igazolta, hogy belterjesebb viszonyok közt a Bauer 41. is ép oly termőképés, mint a Danubia.

Eddig az 1926. évi tapasztalatok, amelyek 1927-ben néhány megfigyeléssel kibővíve újból megállapíthatók voltak.

Először is az a fölötté érdekes és változatos kép ötlött szembe, amelyet a két sörárpafajta némely termelőjéről a talajelőkészítésre vonatkozóan szereztünk. Némelyik egyenesen kizárta a minőségtermelést. Természetes, hogy sokszor az adott helyzet miatt nem tudjuk az összes minőségtermelő tényezőket biztosítani, de akkor elégedjünk meg a bő terméssel és ne várjunk minőséget — egyedül a fajtától. A jó fajta csak a képességeket hozza magával, de hogy azokat ki is fejlesse, arról megfelelő műveléssel külön kell gondoskodnunk. A telivér állatnak is hiába vannak páratlan képességei, ha kellő tartással nem gondoskodik arról, hogy azok érvényre is jussanak. Az árpa a közömbös, illetve lugos kémhatású, 7 pH érték körüli, jóminőségű, középkötött talajokat szereti leginkább, ahol elegendő méz is áll rendelkezésére. Legjobb előveteménye a kapás, különösen pedig a répa és tengeri. Magában véve a burgonya sem rossz, de a „jó burgonyaföld“ néha mégis már bizonyos aggodalomra adhat okot, mert mint ilyen lehet savanyú kémhatású is, ami viszont az árpának nem lehet kedvére. Ha valaki csak tavasszal szánt az árpája alá, a minőségről máris lemondhat. Minőség csakis őszii mély szántás után terem és legszerencsésebb az a gazda, aki az ősszel mélyen szántott és megfogasolt tábláját tavasszal el tudja vetni tisztán csak csuszlató és fogas után. A friss istállótrágyázás nem is említhető; a trágyák közül a foszforsav és káliumtartalmuk jöhetnek leginkább számításba, helyi kísérletekkel megállapított mértékben.

A Bauer 41. vetőmagját ajánlatos a forgalomban lévő jó csávázószerrel valamelyikével (Germisan, Tillantin, Higosan) csávázni, hogy vetésállományát a leveleskoltóság (Helminthosporium gramineum) ne károsíthassa. (A leveleken május-juniusban hosszukás, halványsárga sávok jelennek meg, amelyek később megfeketednek, a kalász megszorul vagy egészen hasban marad és végül a beteg növény piszkossárga színben idő előtt elhal. Fertőzött táblákon legjobban érés előtt tűnnek szembe az ilyen növények.) Csávázással kifogástalanul tudunk e baj ellen védekezni és ennek a Bauer 41. sz. termelése szempontjából azért van különös fontossága, mert ez a fajta eddig talán a legszerencsésebben egyesíti magában az aránylag szilárd szalmát a bőtermő és minőségtermő képességgel.

Valamikor nem volt annyira szükség az újabb keletű, erősebb szalmájú sörárpákra. Régebben a cukorgyárak nem engedték meg a répának friss trágyában való termelését és a répa után következő árpa messzebb esett az istállótrágyától, mint ma, amikor az erősebb szalmájú árpák kövérebb talajokon igen jó szolgálatot tehetnek.

A Danubia és Bauer 41. sz. sörárpával elért kiváló terméseredményeket igazolja még a közölt adat-

A Nagyeceni Cukorgyárak R.-T. gazdaságai az utolsó öt évben a következő átlagos árpaterméseket adták:

Fajta	Danubia		Bauer 41.		Proskowetz-f. Hanna		Régi gazdasági	
	összesen hány kat. holdon	kat. holdankint q	összesen hány kat. holdon	kat. holdankint q	összesen hány kat. holdon	kat. holdankint q	összesen hány kat. holdon	kat. holdankint q
1923	279	14.5	251	11.0	1321	10.5	661	10.5
1924	818	10.7	114	9.5	679	7.5	192	7.5
1925	1475	15.5	255	14.0	631	13.5	—	—
1926	2433	13.8	343	13.9	73	12.3	—	—
1927	3281	13.4	282	13.9	80	11.6	—	—

csoportosítás, feltüntetve egyúttal a megfelelő fajták fokozatos térhódítását is.

Kedvező tenyészfeltételek mellett helyenkint 18—20 q-s kat. holdankint szemtermést értek el.

Hogy más dunántúli gazdaságokban milyen eredménnyel járt a múlt évben a Danubia és Bauer 41. termelése, arra nézve sajnos csak kevés adat áll rendelkezésre. A termelők részben nem vontak párhuzamot, részben csak igen csekély számban közölték az elért eredményeket:

A termelő uradalom vagy gazdaság	A Danubia	A Bauer 41.	A velek párhuzamosan termelt többi fajta
	szemben a kat. holdankint q		
1. Széchenyi Péter gr. örökösai uradalma, Rum (Vas m.)	13.90	—	12.70
2. Nedeckzy Andorné lánkapusztai gazdasága, Ostffyasszonyfa (Vas m.)	14.73	11.68	9.00 12.52
3. Kegyes Tanítórend vadépusztai gazdasága (Somogy m.)	12.86	11.50	12.66 11.48 10.88
4. Biedermann Imre báró szentmártoni gazdasága, Almamelék (Somogy m.)	8.32	8.80	6.94 7.08 9.94 9.30
5. Rubidó Zichy Iván báró nágocsi uradalma (Somogy m.)	—	9.76	10.30 10.10 9.85
6. Zalavári apátság zalaapáti gazdasága (Zala m.)	7.96	7.50	7.79 8.65 7.84
7. Pécsi püspöki uradalom nagyárpádi gazdasága (Baranya megye)	13.86	10.82	13.20 13.20 12.50
8. Montenuovo Sándor herceg németbolyi intézősége (Baranya m.)	13.05	9.83	11.00 9.60 12.80
A Danubiát termelő gazdaságok átlaga:	12.01	—	10.53
A Bauer 41-et termelő gazdaságok átlaga:	—	9.98	10.03

*) A 4. alatti gazdaság az eredményeket nem tartja megbízhatónak.

A Danubia tehát a felsorolt adatok átlagában kat. holdankint 148 kg-mal termelt többet más fajtáknál, a Bauer 41. pedig 5 kg-mal kevesebbet.

Ez eredményeknek különös értéket ad, hogy helyenkint nemcsak egy, hanem ugyyszólván minden számottevő nemesített sörárpafajta szembe volt állítva a Danubiával és a Bauer 41-el. A többi fajtájú kísérletek felkarolásával, különösen ha azok szakszerűen, több ismétlésben és több éven át állíthatnak be, gyorsan és eredményesen fog a fajtakérdés tisztázódni.

Hogy a Bauer 41. a Danubiával szemben lemaradt és a többi fajtával sem tudott kellő sikerrel versenyezni, érthetővé lesz, ha, ismervén a fajta természetét, meggondoljuk, hogy a közölt kat. holdankinti termések 10 q körül mozognak, tehát átlagban olyan termőterületekről van szó, ahová a Bauer 41. általában nem is való. Ismétletlen hangsúlyoztuk, hogy a Bauer 41. igényes fajta és mint ilyen a belterjesebb viszonyokat kedveli, ahol a belterjességről 10 q-nál nagyobb kat. holdankinti szemterméshozamok tanuszkodnak. Igazolni látszik ezt a körülményt a Nagyeceni Cukorgyárak R.-T. gazdaságainak 1927. évi 14 négy ismétléses kísérlete is. Ezek összességében ugyancsak a Danubia 14.26 q, a Bauer 41. pedig 14.11 q kat. holdankinti magtermést adott. Már a termés-hozamok abszolút nagyságáról látni, hogy a termelési viszonyok kedvezőbbek és a Bauer 41. termés-hozamában tényleg már egészen a Danubia mellé került. Olyan területeken, amelyek még nagyobb átlagterméseket szoktak adni, a Bauer 41. még több elonyhoz fog jutni.

Csupán a Danubia és Bauer 41. minőségtermő képességére vonatkozóan kívánok még megjegyezni annyit, hogy a Sopronmegyei Gazdasági Egyesület évente rendezett sörárpabemutatóján tavaly ugy a Danubia, mint a Bauer 41. díjat nyert; az idén pedig, amikor uradalmunk terméséből e bemutatóra nem tudtunk küldeni, összesen 32, sőt 33 pengős sörárpát is értünk el, míg ugyanakkor az említett sörárpabemutatón a legjobb minőségűnek talált tétel 33.20 pengőért kelt el.

Bük. Dworak Károly.

GAZDASÁGI NÖVÉNYTAN.

Rovatvezető: Dégen Árpád dr.

Adatok a buza csávázásához.

(Hozzászólás Bodnár János dr.-nak a „Köztelek“ 1927. évi 64—65. számában megjelent „A rézgálicos csávázás és a csávázó rézgálic“ című közleményéhez.)

Mindenekelőtt le kívánom szögezni, hogy én a csávázószerrel végzett kísérleteimnél elsősorban azoknak nem mint az üszög ellen való védekezés-szereknek értékét figyeltem meg, hanem velük a „sejtstimulálás“ szempontjából foglalkoztam. Természetesen felhasználtam az alkalmat arra is, hogy egyúttal adatokat gyűjtsek a különböző csávázószernek egyéb irányú hatásának tanulmányozására is. Engem azonban mindenekelőtt két kérdés érdekelt:

1. Igaz-e, hogy a rézgálic a csírázóképességet és a csírázás erélyét csökkenti?

2. Igaz-e, hogy vannak csávázóanyagok, amelyek a csírázást előmozdítják, az első fejlődést gyorsítják és a termést is emelik?

A „sejtstimulálás“, a „stimuláló hatása trágyaszerek“ nálunk is, a külföldön is, lekerülnek a napirendről. Eppen Bodnár foglalkozott vele a „Köztelek“ hasábjain) igen részletesen, amikor kimutatta, hogy a stimulálás nem új dolog, régen ismert tény, de gyakorlati haszna nincs. Minden illetékes hazai tényező megszólalt ebben a kérdésben és sikerült ezt is ma már nyugvópontra juttatni, a gazdákkal elfelejtetni. Annál inkább meglepett az, hogy még mindig akadnak komoly szakközlemények, amelyek egyes csávázószer értéket bírálva, különös előnynek tudják be azok „stimuláló“, fejlődést serkentő hatását. Ezért és kizárólag ezért foglalkozom ma is a csá-

1) „Köztelek“ 1925. 21. és 22. szám.

VETŐMAGNEMESÍTŐ ÉS ÉRTÉKESÍTŐ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Budapest, V., Gróf Tisza István-utca 2., félemelet
Telefon: Teréz 128—35 Vezérigazgató: SZÉKACS ELEMÉR Táviratcim: Nemesmag

Eredeti nemesített Székács-féle zab
" " Székács-féle tavaszi hatsoros takarmányárpa
" " Mesterházy-féle sörárpa

vetőmagvak szállítását rövidesen megkezdjük!

Eredeti nemesített Fleischmann-féle aransárga lófogu tengerivetőmagra előjegyzéseket elfogadunk

Kívánatra prospektust küldünk!

Kívánatra prospektust küldünk!

k

Fekete-
kg.-kint:
P 1-80
P 2-—
P 2-20
P 2-85

ÉZSENYI

u. 25.

vázoszerekkel, nem növénykörtani és nem biológiai tanulmányok végzése céljából. (Közbevetőleg megjegyzem, hogy az ezirányú kísérletek nem „egy éven át”, hanem már 1923 óta folynak teljesen szabadföldi műveléssel de, hogy a fertőzött kalászokat is meg lehessen számolni kis, 2 m²-es parcellákon, ellenben 4-szeres ismétléssel.)

Dégen Árpád dr. azt a nézetet vallja, hogy a csávázószerek között rendet kell teremteni és a gazdákat fel kell világosítani azok értéke felől, mert ma annyiféle van forgalomban, hogy senki sem ismerheti ki magát közöttük és az ellenőrzés az állami intézményeknek is sok gondot, munkát okoz.²⁾

Magam is csak a csávázószerek értékéhez akarok kísérleteimmel néhány adatot szolgáltatni.

Ezévi kísérleteim összefoglaló eredményét az alábbi táblázat mutatja. A kísérletet főlös mennyiségű üszögspórával mesterségesen fertőzött D. 18. búzával állítottam be, rendszeres szántóföldi művelésben részesült 2 m² parcellában, négyszeri ismétléssel, kavicsaltalajon (14 m mélységben) nyugvó, meszes (24% Ca CO₃) könnyű vályogon (pH = 7.6). Csapadék 1926. október 6-3 mm, november 34.7 mm, december 60.1 mm, január 49.4 mm, február 2.8 mm, március 57.6 mm, április 45.6 mm, május 53.0 mm, június 56.2 mm. A buza egész tenyészideje alatt (X—VII) összesen volt 425.7 mm csapadék. Telelés normális, hótakaró körülbelül 4 héttig, minimális hőmérséklet - 15 C°.³⁾ A kísérletek eredménye a következő volt:

Table with 5 columns: Kezelés, A egész parcella sulya, A egész parcella kalászok sulya, A fertőzött kalászok sulya, A fertőzött kalászok száma. Rows include various treatments like Csávázatlan, Vízrel mosott, Rézgálicoldat, etc.

Az egész parcella termése szalmán (kéve sulya), az összes kalászok száma és sulya érdekelnek elsősorban abból a szempontból, hogy van-e valamelyik csávázószereknek különösebb serkentő, termésköszítő hatása. Ha a legalacsonyabb termést 2330 gr (1% rézgálic) és a legmagasabb 2705 gr (vízzel mosott kontroll parcella) hasonlítjuk össze, a különbség 375 gr, vagyis 13.9%. E szélsőségtől eltekintve — mint a táblázatból látható — az összes szalmatermés átlag, kevés eltéréssel 2400 gr körül mozog.

Még kevesebb a különbség, ha az összes kalászok

2) Lásd „Köztelek” 1925. évi 21. és 22. szám. 3) Rézgáliccal Linhart módszere szerint csáváztunk A különböző készítmények alkalmazásánál a mindenkori használati utasítást tartottuk be pontosan. Végül Gálgyóczy Miklós kísérletügyi asszisztens és Kolbai Károlyi akadémiai segédtanár porráőrölt rézgáliccal is végeztek laboratóriumban csávázási kísérleteket, amely módszert a szabadföldi kísérlet sorozatába is felvettem.

számát hasonlítjuk össze. Legkevesebb kalászt (979) a régi Resopporral kezelt parcellákon olvastunk, leg-többet (1175) a Tutánnal kezelt. Az eltérések itt még kisebbek.

Nem mutat lényeges eltérést az összes kalászok sulya sem.

Még inkább eltörpünek e különbségek, ha azt vizsgáljuk, hogy az egyes, ugyanazzal az anyaggal kezelt, parcellák termése minő eltérést mutat. Helyszűke miatt az egész kimutatást nem közölhetem, azért csak példaként álljon itt két sorozat:

Small table with 5 columns: I, II, III, IV, átlag. Rows: Porzol, Rézgálic 1%.

Vagyis az egyes, azonosan kezelt parcellákon termelt kalászok száma nagyobb eltérést mutat, mint a különböző csávázószerekkel kezelt 4—4 parcella átlaga. A talaj egyenlőtlensége és egyéb elkerülhetetlen kísérleti hibák (hibás kelés, madárkár, beárnyékolás, még ha szemmel láthatóan nem is észrevehető) nagyobb különbségeket okozhatnak a termésben, mint a különféle csávázószerek.

Már pedig arra, hogy valamely csávázószert használata emeli-e a termést (a kezdetben néha és némelyiknél mutatkozó, de 8—10 nap múlva eltűnő serkentő hatás befolyásolja-e a terméseredményt), következtethetünk a szalmatermés, a kalászok számának és sulyának összehasonlításából. Ha valamelyik szer a csírátást különlegesen és nagyobb mértékben csökkenti, ha — ellenkezőleg — kiadós serkentő hatása lenne, ennek ezekben az adatokban feltűnően mutatkozna kellene.⁴⁾

Most már 4 éve húzódó kísérleteim azt mutatják, hogy a csávázószerek között egy sincs, amely a termést számbavehetően, akár emelné, akár csökkentené. Fenn-tartom, hogy ez az igazság még a rézgálicra is áll.⁵⁾

Minden tekintetben alálrom azt, amit Bodnár a rézgálicnak a sérült szemekre való hatásáról állít. Bizonyos, hogy minél sérültebb a szem, a csírátást a rézgálic annál hátrányosabban befolyásolja. Legyen azonban szabad megjegyezni, hogy az én kísérleti anyagom e tekintetben az átlagnál rosszabb. Cséplőszekrényem egy 40 esztendeje szolgáló szeges gép, jobban töri, zúzza a magot, mint a modern szerelvények. A 2%-os rézgáliccal csávázott buza mégis 86%-kal csírázott, amikor a kezeletlen szintén 86% csírát adott, ugyanannyit a Porzol, Höchst szárazanyag, Tillantin, Uspulun stb., de már a formaldehiddel kezelt csak 32%-ban csírázott.

Csávázási kísérlet 1926 őszén.

Kísérleti téri földben végzett kelési százalékmeghatározás.

Table with 3 columns: Kezeletlen, 1, 2, Átlag. Rows include Kezeletlen, Vízrel mosott, 0.5% rézgálicoldattal csávázott (Linhart), etc.

4) Különböző talajnemekkel töltött ládáknak, laboratóriumban végzett kísérleteim azt mutatták, hogy bizonyos talajokon némelyik csávázószerek van néhány napra terjedő serkentő hatása — más talajokon, még ugyancsak ezeknél sem tapasztaltam. Azt nem hiszem, hogy ennek különösebb gyakorlati jelentősége lenne.

A kép nem egészen egyöntetű, de azt világosan mutatja, hogy a rézgálic, még tömény (5%-os) oldatban sem csökkentette 5%-nál erősebben a csírázóképességet.⁶⁾ A vízzel mosott s 0.5%-os rézgáliccal csávázott buza csírázóképessége némileg még emelkedett is. A közönséges rézgálic csökkentéi ugyan a buza csírázóképességét, de nem annyival, hogy ez a gyakorlat szempontjából figyelembe veendő volna. Ha már ott tartanánk, hogy a vetőmagmennyiséget minden esetben a szemnagyság (abszolút suly), csírázóképesség, talajállapot, vetési idő figyelembevételével különféle pontossággal állapítanak meg a nagyüzemekben is, lehetne arról szó, hogy az 1—2%-os csírázóképesség csökkentés, amivel a rézgáliccal való csávázásnál számolni kell, játszik-e szerepet, vagy nem. Amíg azonban ez kivétel és a gazdaságok nagy általánosságban csak hozzávetőlegesen szabják meg az elvetendő mag mennyiségét, addig a rézgáliccal való csávázásnak káros hatása inkább csak elméleti jelentőségű.

Amint Bodnár írja: „A gyakorlat hallgatóság már régen elismerte a rézgálic káros hatását a magcsírázásra azzal, hogy a rézgáliccal csírázott búzából boldankint néhány kilóval többet szokott vetni” — az igaz, de ez nem csupán a csírázóképesség csökkenése miatt, hanem főként azért történt, mert a nedvesen csírázott buza megdagad.⁷⁾

Nem is minden buzafajta magja szenved egyformán a rézgáliccal való csávázás alkalmával. Magam is tapasztaltam, de részletes adataim arról nincsenek. Elfogadom azért azt, amit Bodnár ír, tudniillik „a tarbuzák és tavaszi buzákat azok, amelyek a rézgálicos csávázást jobban meg szokták érezni. Amde a tarbuzák termesztése igen kisméretű, a tavaszi buzákat meg jóformán kivétel. Az őszi buza a fő, ennél pedig — Bodnár szerint is — kevesebb veszedelmet jelent a rézgálic használata.

A rézgálic használatánál a csírázás csökkenése és az első fejlődésben való visszamaradás a gyakorlat szempontjából nem lényeges és csak kivételes esetekben (kedvezőtlen időjárás esetén) ölthet olyan mértéket, hogy ez tetemesebb kárt jelentene. Másrészt a többi csávázószerek fejlődést serkentő hatása olyan minimális, hogy a gyakorlatban használni nincs. E tekintetben (amíg el nem érünk odáig, hogy teljes pontossággal szabjuk meg az elvetendő mag mennyiségét) a rézgálicot megfelelő csávázószerekkel kell minősíteni.

A rézgálicnak, mint üszög ellen való védekezőszerek kipróbálása kísérleteimnél csak kérdés volt, mert ez tulajdonképpen már nem az én feladatam. Hogy a rézgálic nem öl el az üszögspórákat, hanem — mint Bodnár írja — „a kicsírázásukat hátráltatja”, az igaz. En azonban a közönséges gyakorlati szempontból, gyakorlati gazdáknak írtam. Az „előli” kifejezés — elhiszem — nem szabatos, de a gyakorlati gazda azzal keveset törődik, hogy „előli-e” a rézgálic az üszögspórát vagy pedig „kicsírázását hátráltatja”. Fő, hogy ne legyen üszkös a búzája.

Ha a fenti táblázatot átnézzük azt kell mondani, hogy a rézgálic ebből a szempontból is megfelelő, 2%-os töménységben alkalmazva, már tökéletesen

6) Megjegyzem, hogy mesterségesen visszavetve és lassítva a buza fejlődését laboratóriumban beállított ládakíséleteimben a rézgálic tényleg rontotta a növekedést. A gyakorlatban azonban ilyen szélsőségesen kedvezőtlen viszonyok, mint amilyeneket mesterségesen állítottam elő, nagyon ritkák.

7) Ezt a kísérletet is a régi szeges cséplőgépen csépelet búzával végeztük. Mi is, de tudomásom szerint egyik hazai kísérleti intézményenél is végeztek kísérletet úgy, hogy a búzaszemeket mesterségesen erősen megsejtve (kalapáccsal megzúzva) csávázták rézgáliccal. Az eredmény a csírázóképesség minimális csökkenése volt csupán.

8) Egyébként minden csávázószert használatánál esetleg kell megállapítani az elvetendő mag mennyiségét. Még porcsavák használatánál is. Erről — hogy hogyan történjen — Régey ír a Mezőgazdaság és Kertészet 1926. évi 11. 12. számában.

Advertisement for Fordson tractors. Text: 'Gondosabb munka! Ha idejekorán beszerzi a Fordson-traktort! Jobb termés! Több haszon! Ford személy- és teherautók, Fordson-traktorok autorizált képviselői. MELIS és PINTÉR, Szombathely. Alapították 1898. Alkatrészraktár, motorüzemi szerelőtelep, mintaterem Szombathelyen. Képviselőink: Vas, Zala, Sopron, Veszprém és Tolna megyékben.'

Advertisement for Chinoin. Text: 'A TÉLI-ÉNDÉ PERMETEZÉS AZ EGÉSZSÉGESBŐ GYÜNÖLCSTERMÉS ALAPJA CHINOIN UJDEST'. Includes an illustration of a person spraying a tree.

7. SZÁM... üszögmentes v... egyik-másik h... 1-1.5% töm... némely higany... Nem szerel... társaimból azt... jobb csávázó... higanyos csá... előnyel a réz... csávázás m... Csak azt kíván... a veszedelmes... hiszen jórészt... hívni) állítja... vetnének egy... gáliccal ne le... Soha nagyü... megmaradást... felhívtam a fi... elsősorban na... ilyen gazdasá... arra is, hogy... A kisgazda... Ennek használ... Ha erősen csá... a csávázóképe... ország sok vi... több magot v... a kisgazda a... el, kisebb a v... baj származik... Ezért és cs... volnánk anny... nának minden... Hogy azután... a gazda mely... ajánlása nem... hatásukban v... döntő tényező... somra szolgál... azt vallja, h... lomba hozatja... Végére hagy... közleménye e... Amikor ez... jesen illetke... annak vegyéle... nem csávázó... vagy pedig... a vizsgálatot... rólam, hogy... csomagból ve... rézgálicból ve... Az is nehezen... nek olyan... Marad még e... küldeményben... ezt a feltevése... hely... azóta i... általam beku... Amint a cí... a csávázó ré... minősítő... mentes volt a... parcella term...

szögletes volt a parcella termése éppen úgy, mint egyik-másik higanyos csávázószer használata esetén. 1—1,5% töménységben is hatott olyan jól, mint némely higanyos készítmény.

Nem szeretném azonban, ha valaki e megállapításaimból azt olvasná ki, hogy én a rézgálicot a legjobb csávázószernek tartanám. Jól tudom, hogy a higanyos csávázószer használata van nagy előnye a rézgálic felett. Azt is tudom, hogy a porcsávázás milyen előnyt jelent a nagyüzemek számára. Csak azt kívánom leszögezni, hogy a rézgálic nem az a veszélyes anyag, aminek némely hirdetés (mert hiszen jórészt erre akartam a gazdák figyelmét felhívni) állítja. Bár már volnánk annyira, hogy nem vetnének egy szem buzát sem, amely legalább rézgáliccal ne lenne csávázva.

Soha nagyüzemek a rézgálic használatánál való megmaradást nem ajánlottam, hanem igenis mindig felhívtam a figyelmet a porpácolás előnyeire. Ennek elsősorban nagyüzemben érezhető a haszna, másrészt ilyen gazdaságokban lehet még leginkább számítani arra is, hogy a csávázást jól fogják végezni.⁸⁾

A kisgazda még a rézgálicot ismeri legjobban. Ennek használatához ért leginkább. Ez a legolcsóbb. Ha erősen csáváz, legfeljebb az a baj történik, hogy a csávázóképesség jobban szenved, ez azonban az ország sok vidéken nem baj, mert ugyanis a kelleltnél több magot vetnek. Nagyobb a garancia arra, hogy a kisgazda a rézgáliccal való csávázást nem hibázza el, kisebb a veszély, hogy hüba esetén ebből nagyobb baj származik.

Ezért és csak ezért mondom ma is, hogy bár már volnánk annyira, hogy legalább rézgáliccal csávázásnak mindenhol!

Hogy azután a sok ajánlott újabb csávázószer közül a gazda melyiket válassza, annak megállapítása és ajánlása nem az én feladatom. Egy-kettőt kivéve a hatásokban nincs lényeges különbség. Az ár lesz döntő tényező a választásnál. Nagy megnyugtatóságra szolgál, hogy olyan tekintély, mint *Dégen* is azt vallja, hogy nem előny a sok készítmény forgalomba hozatala.⁹⁾

Végére hagytam a csávázó rézgálicot, mert *Bodnár* közleménye ezzel foglalkozik leginkább.

Amikor ezt az anyagot megkaptam, azonnal teljesen illetékes helyen, állami intézménynél kértem annak vegyelemzését. *Bodnár* azt írta: „akkor vagy nem csávázó rézgálicot adott át *Billtera* dr. elemzésre, vagy pedig nagyon is gyakorlatlan analitikusra bízta a vizsgálatot”. Azt remélem, senki sem tételezi fel rólam, hogy akár tudva, akár tévedésből (eredeti esomagból vett mintát küldtem el) nem csávázó rézgálicból vett mintát küldtem volna be vizsgálatra. Az is nehezen gondolható el, hogy egy állami intézetnek olyan „gyakorlatlan analitikusai” lennének. Marad még egy lehetőség, hogy t. i. abban az első közleményben nem volt higanyvegyület. Megerősíti ezt a feltevésemet az is, hogy ugyanaz az „illetékes hely” azóta már megtalálta egy másik, ugyancsak általam beküldött mintában a higanyvegyületet is.

Amint a cikk elején közölt kimutatásból látható, a csávázó rézgálic, mint védekezőszer igen jónak minősíthető. Már 0,5% oldatban is teljesen üszögmentes volt az üszöggel mesterségesen fertőzött buzaparcella termése. Ami azonban a fejlődés serkentését

⁸⁾ Vannak megfigyeléseim arról is, hogy ha a porpácoló rosszul, tökéletlenül keverik el, milyen szomorú az eredmény, mennyi az üszög. Egy nagy uradalomban történt meg, hogy kifogástalan csávázóanyagot használtak. Amíg a csávázást szakszerűen, ellenőrzés alatt végezték, a hatás jó is volt. A vetőmag egy részét azonban a magokra maradt munkások dobnielkül, csak lapáttal keverték össze. Az eredmény szembe-tűnő volt. Tökéletlen keverésnél sok volt az üszök szem a termésben.

⁹⁾ Tudomásom szerint van ország, ahol a védőszer forgalomba hozatala engedélyhez van kötve. Új készítményt a piacra akkor engednek be, ha az lényegesen hatásosabb, vagy etemesen olcsóbb az eddigieknél.

illeti, azt hiába kerestem a fejlődés alatt a parcellákat megszemlélve, nem találok a feldolgozott adatok számszerű összeállításában sem. De hát én megmaradok az elejétől fogva vallott nézetem mellett — a csávázószer feleljen meg jól erre a célra, legyen olcsó, kezelése egyszerű — a fejlődés serkentését, termésemelkedést tőle várni nem kell.

Ami *Bodnár*nak az „olesóságra” vonatkozó számításait illeti, azt elfogadom. A mai árakat nem ismerem. Tegyük fel azonban, hogy az arány ugyanaz, mint volt, úgy a csávázó rézgálic 0,5%-os oldata tényleg olcsóbb, mint a 2%-os közönséges rézgálic. Csak az a kérdés, hogy keli-e 2%-os oldat. Ennek eldöntése pedig már nem az én feladatom.

Ezzel, azt hiszem, a nyilvánosság előtt a vitát lezárhatjuk, annál is inkább, mert lényegében nem vagyunk ellentétes nézetben. *Bodnár* nem állítja, hogy a közönséges rézgálic hatástalan, rossz. Én meg sohasem mondom, hogy az a legjobb. Csak annyiban van közöttük különbség, hogy én elnevezőbb vagyok a rézgálic hibáival szemben és mert ismerik, mert olcsó — igen meg lennék elégedve, hogyha mindenhol bár azt használnák és ne vizzel, mézstejjel, vagy pláne a trágyalével való mosást.

Billtera Miklós dr.

JUH TENYÉSZTÉS.

Rovatvezető: *Schandl József dr.*

Érdemes-e

a merinójellegű A/A gyapjút hordó fésűs juhokat fejni?

A mezőgazdaság a hagyományokhoz ragaszkodó szellemű foglalkozás, amelynek sok mozzanatát csináljuk úgy, amint azt apáinktól láttuk, anélkül, hogy annak helyességéről, illetve helytelenségéről meggyőződésünk.

Egy ilyen probléma a fenti címben foglalt kérdés is. A gazdák egyik része természetesen tartja a juhok nyári fejését, de egyáltalában nincsen tájékozva arról, hogy miféle hatása van annak az anyajuhokra és a termelt gyapju mennyiségére, illetve minőségére. Nagyon sokan viszont helytelennek tartják a nyári fejést, anélkül azonban, hogy ezt az álláspontjukat megbizható kísérleti eredményekkel tudják alátámasztani.

Nagy-Magyarországban jelentős szerepet játszott a fejős juhászat. Ez különösen a hegyvidéki racka- és cigájafajtákra vonatkozott, míg arra vonatkozólag, hogy a finom és középfinom gyapjút hordó juhokat is fejtek volna, az irodalomban csak gyéren találhatók adatok.

Háború előtt a viszonylag kisebb jelentősége miatt nem játszott ez olyan nagy szerepet, azonban ma, amidőn kényszerítve vagyunk a legérzékenyebben kalkulálni, nem engedhetjük meg azt a fényűzést, hogy e kérdés felett egyszerűen napirendre térjünk. Tekintsük a juhok tejszűrését általános gazdasági szempontokból.

Az egyes állatfajoknak az összállatlétszámban elfoglalt számáránya a viszonyok módosulásával folytonosan változik. A mezőgazdasági állattartás feladata a nyertermékek értékesítése és a lehető legnagyobb jövedelem elérése. Ez a két tényező határozza meg aztán egy állatfaj szerepét az állatlétszámban. Ugyanis egy fajból sem fognak kevesebbet tartani, mint amennyi okvetlenül szükséges a másképp nem értékesíthető, piacnélküli termékek értékesítéséhez, de többet sem, mint amennyi a legjobb pénzügyi eredményt szolgáltatja. E törvényszerűség egyformán érvényes a gazdasági egyedekre és az ország viszonyaira is. Igen jól tanulmányozható ez a juhállomány számbeli fejlődésén, amely tudvalegőleg nagy ingadozásoknak volt alávetve.

A gyapju értékmérése nemcsak nálunk, hanem Közép- és Nyugat-Európa többi államaiban is a

juhok számának erős csökkenését okozta a múlt század 60—70-es éveitől kezdődően. A létszámszökkenés Németországban volt a legjelentősebb, ahol a juhállomány egy fél évszázad alatt 25 millióról 5 millióra süllyedt, míg nálunk, Angliában és Franciaországban a létszámapadás megközelítően sem értett olyan nagy mértéket.

Ha e különbség okait vizsgáljuk, érdekes megállapításokat tehetünk. A kérdéses időben Németország juhtenyésztése majdnem kizárólag a gyapjutermelésre volt berendezve, míg Angol- és Franciaországokban a hústermelés, nálunk és Franciaországban a tejtermelés kezdettől fogva figyelemben részesült. A német juhtartásnak ez az egyoldalúsága — a viszonyok egyenlőtlen fejlődése mellett — nagyban előmozdította volt a katasztrofális visszafejlődésnek, amelyet a hústermelés előtérbehozatalának lázas iparkodása ellenére sem lehetett megállítani.

Számunkra ebből az a tanulság vonható le, hogy minél többoldalú a használat, annál inkább vagyunk megóva a konjunktúrák hirtelen változásától, annál életképesebb és biztosabb alapokon nyugvó a kérdéses állatfaj, ez esetben a juhok tartásának a jogosultsága.

Igaz, hogy minden többirányú teljesítőképességre való törekvésnek megvan az az árnyoldala, hogy az illető faktorok közül egyiket sem lehet a legnagyobb fokra fejleszteni, de a mezőgazdasági állattartásban amellyel, hogy az elérhető legnagyobb jövedelem a célunk, a legnagyobb foku állandóságra is kell törekednünk.

Ma még meglehetősen kedvező gyapjukonjunktúrát tapasztalunk, de a világpiacon helyzet ismeretében készen kell lennünk egy új gyapjukrisis bekövetkezésére.

A juhtenyésztés hu. termelésre való beállítása csak kedvező gazdasági viszonyok között vihető keresztül, amelyek nálunk nem állanak olyan magas színvonalon, mint pl. Angol- és Németországban. Föltéve, hogy e téren isvalás állhat be, számolnunk kell a tengerentúli államok versenyeivel.

A finom és középfinom gyapjút hordó juhok tejszűrésre kiválóan alkalmas arra, hogy az előbbi két termelési ágat kiegészítve, fontos pillére legyen juhtenyésztésünknek. Ez nem igényel olyan jó tartást, mint az egyoldalú hústermelő fajták s így sokkal nagyobb az elterjedési lehetősége. Tultermeléstől nem kell olyan hamar tartanunk, mint a gyapjunál, ugyanis a tengerentúli juhtartás e tekintetben nem léphet fel versenytársul már csak azért sem, mert ott a legdrágább a munkaerő.

Mielőtt azonban a fejős célszerűségének kérdésében állást foglalnánk, meg kell állapítanunk annak hatását a juhokra, vadamiat a termelt gyapju mennyiségére és minőségére nézve. Erre a megállapításra már csak azért is szükség van, hogy vagy a fejő, vagy a nem fejő gazdáknak adjunk igazat. Ennél a pontnál azonban számolni kell azzal a körülménnyel, hogy ami egy helyen helyes, az másutt helytelen lehet és a kérdést minden fajtánál és különböző tartási viszonyoknál külön kell eldönteni.

Alábbiakban egy kísérletemről szándékozom röviden beszámolni. Eredményeimnek nem tulajdoníthatok általános érvényességet, de mindenesetre érdemesek arra, hogy fenti kérdést, ha legalább egy bizonyos oldalról is, megvilágítsák.

A kísérlet 1924-ben Dicsőszentmárton (Borsod m.) folyt le. A dicsőszentmártoni gazdaságban tartott juhok középtestűek, A—AA jellegű gyapjút hordanak. A nyáj jelenleg a szövetjellegből a fésűsjellegbe való áttenyésztés előrehaladott fokán áll. A tenyésztés osztályba osztás segítségével történik. Tenyészcele a helyes testalkat mellett az AA fésűs gyapju elérése, illetve megtartása, míg a testsúly növelése, tekintettel a szűkös takarmányozási viszonyokra, egyelőre nem szerepel a tenyészcele között. Az anyajuhok jó kondícióban 38—40 kg-ot nyomnak, évi gyapjuhozamuk 3,5 kg (1924-ben 35,5% volt a rendemen). A hátrányozás

MÉSZNITROGÉN

17—19% garantált nitrogéntartalommal **nitrogénműtrágya**

a legjobb és legolcsóbb **magas terméshozamot biztosít.**

Az összes művelési ágaknál, különösen kalászosoknál, kapásoknál és szőlőnél a legjobban kifejti.

Tavasszal vetett gazdasági növényeink alá a vetés előtt kiszórva, ősi kalászosokhoz fejtrágyaként adva **magas terméshozamot biztosít.**

Gyártja: „NITROGÉN” Műtrágya és Vegyipar R.-T.

Budapest, V. kerület, József-tér 1. szám.

Telefon: 106—19, 151—79

Gyár: Dicsőszentmárton.

Sürgöny cím: Nitrogén

Szállít legelőnyösebben a Káliszindikátus eredeti árjegyzése szerint 40—42%—os

kálisót,

mely a terméshozamot fokozza, a minőséget javítja. A kálisó alkalmazása nagyfontosságú, mert teljes eredményt csakis teljes trágyázással érhetünk el. Továbbá Thomassalakat, szuperfoszfátot, kénsavas ammóniákat, chilisálsót és trágyameszét.

INGYENES MÜTRÁGYÁZÁSI TANÁCSADÓHELY!

a takarmánykészlet szerint február vagy márciusban történik. A bárányok 3-3 1/2 hónapos korig szopnak. Elválasztás után 3 1/2-4 hónapig az anyajuhokat fejik, ami után darabonként nettó 5 kg sajtot szolgáltat be a juhászszámadó.

A kísérlethez 30 anyajuhot választottunk ki. A kiválasztás páronként történt úgy, hogy életkorban, gyapjujellegben és ellési időpontban megegyezőek legyenek az állatok. A harminc juhból két csoportot alakítottunk, amelyek így a lehetőségig megfelelték egymásnak. A két csoport egyike a nyár folyamán szárazon állott, míg a másikat rendszeren fejtük. A kísérleti állatok külön takarmányozásban nem részesültek. A fejés hatását jobban kiemelendő, a szárazon álló csoport bárányait már 6, illetve 8 hetes korukban leválasztottuk úgy, hogy a kísérlet tartama 5 hónapra terjedt ki. A fejt csoport tagjai ebből az időből még egy hónapot szoptattak és a további 4 hónapban fejtek.

A kísérlet feladata volt megállapítani a fejés hatását 1. az anyajuhokra, 2. a gyapjuhozamra, 3. a gyapju minőségére.

A kísérlet kezdetekor, valamint befejezésekor a juhokat megnyirtuk. Nyírás előtt a bundákból — a minőség megállapítására — próbákat vettünk és nyírás után a test súlyát állapítottuk meg. Nyár folyamán 2 juh megbetegedett és ellenőrző párjaikkal együtt a kísérlethez kizárattak úgy, hogy csak 26 juh adatai voltak használhatók.

A kísérlet azon a gondolatmeneten alapult, hogy a fejés hatását híven tükröztetik vissza a fejt és nem fejt csoportok között mutatkozó, a testsúlyra, gyapjuhozamra és minőségre vonatkozó, a kísérleti idő alatt szenvedett változások.

Röviden összefoglalva, a következő eredményekre jutottam:

I. A testsúly.

Az élő súly megállapítása a nyírás után történt tavasszal és ősszel. A kísérlet kezdetén a juhek soványak voltak, majd a nyár folyamán jelentékenyen híztak, azonban még ősszel is inkább soványak, mint kövérek voltak. Rövidség kedvéért csak az abszolutsúlygyarapodást kg-ban és a relatív, a kezdősúly százalékában közlöm.

Nyár folyamán mindkét csoport javult és pedig a következő mértékben:

Table with columns for 'Nem fejt csoport' and 'Fejt csoport', showing absolute and relative weight gain percentages for various groups of sheep.

E számok alapján megállapítható, hogy a fejt csoport átlagosan 2 kg-mal, illetve a kezdő testsúly 9,1%-ával hízott kevesebbet, mint a nem fejt csoport.

2. A gyapjuhozam.

A gyapjuhozam megállapítására mindkét nyírásból eredő bundákat — juhonként és nyírásonként külön zsákokba csomagolva — a M. Kir. Gyapjuminősítő Intézetbe küldöttem. A mosási eredmények közül csak a tiszta gyapju súlyát közlöm grammokban és az őszi nyírás súlyát a tavaszi nyírású súly százalékában adom meg:

Table showing wool yield data for 'Nem fejt csoport' and 'Fejt csoport', including clean wool weight and percentage of clean wool.

E számok kiegészítéseként megjegyzem, hogy a tavaszi gyapju 11 hónapos, míg az őszi 5 1/2 hónapos volt.

Az átlagszámok különbsége alapján megállapítható, hogy a fejt juhek a nyár folyamán a megelőző évben produkált gyapju 45,41%-át, míg a szárazon állók

54,46%-át termelték. Ez a 9,05%-os hiány, a fejt csoport évi átlagára átszámítva, 98,985 g tiszta gyapjut, illetve — 33% rendement-t alapul véve — 300 g szennyes gyapjut tesz ki.

3. A gyapjuminőség.

A fejés által a gyapju minőségében előidézett változások megállapítására minden juh bundájából, közvetlenül a nyírások előtt 3 próbát vettem, még pedig a jobboldalon a váll, oldal és a hátsó comb középső részéről. Így minden juhról 6, összesen 156 próba állott rendelkezésemre, amelyeket a lipsei tudományegyetem állattenyésztési intézetének laboratóriumában a legújabb műszerek segítségével a német szokványoknak megfelelően vizsgáltam meg.

A vizsgálat kiterjedt a szálátmérő mikroszkópikus megállapítására és a nyújthatóság, valamint a szakítóerő meghatározására. A vizsgálati módszerek leírását, valamint a részletes eredmények közlését e helyen mellőzöm és csak a főbb eredmények visszaadására szorítokozom.

A szálátmérő minden próbából 100 szálnál s így összesen 15,600 gyapjuszálnál határozott meg. Megállapítást nyert, hogy:

Az őszi gyapju nagyobb átmérőjű (durvább) volt, mint a tavaszi. A szálátmérő növekedése a tavaszi gyapjutól az őszig a fejt csoportnál 3-84 mikront, a nem fejt csoportnál 4-84 mikront tett ki.

A nyújthatóság és szakítóerő meghatározására 400 gyapjuszál lett a Kray's-féle készüléken megvizsgálva. A főbb eredmények a következők:

- 1. Az általánosan vizsgált magyar gyapju a nyújthatóság, az abszolút és relatív (1mm²-re mint keresztmetszetre vonatkoztatott) szakítóerő tekintetében jobb értékeket adott, mint a megfelelő német gyapjak.
2. A különböző testrészekről származott gyapjak között fenti tulajdonságokra nézve törvényszerű eltéréseket megállapítani nem lehetett.
3. A tavasszal és ősszel nyírt gyapjak között voltak eltérések, amelyeket a fejés kimutathatóan nem befolyásolt.

Miután a gyapju finomságában észlelt 1 mikront kitévő különbség és a technikai feldolgozás szempontjából nem játszik szerepet, fenti eredmények alapján megállapítható, hogy a fejés a gyapju minőségét károsan nem befolyásolja.

Eszerint ez esetben a fejés juhonként 5,44 pengő jövedelemtöbblettel zárult. Ha ezt az összeget összevetjük az egy évben termelt 3,5 kg gyapju árával, 8,94 pengővel, 60,9% jövedelemtöbbletet állapíthatunk meg.

Megjegyzem, a számítás egy öthónapra kiterjedő tejlásználat hatásait veszi alapul, amely a rendszeres körülményeknél hosszabb és amely csak a hatások erősebben való kiemelése céljából lett hosszabbra véve. Rövidebb tejlásználat esetén talán kevesebb sajtja lehet számítanunk és ennek megfelelően a káros hatások is kisebbek.

Mielőtt azonban a merinójuhok tejlásználatának helyességéről véleményt mondanánk, vizsgálnunk kell azt a kérdést is, hogy nem befolyásolja-e a fejés a bárányok fejlődését? Megfelelő beosztás mellett, nyugodtan mondhatjuk, hogy nem. 12-14 hetes szoptatási időszak a bárányok sikeres fejlődését tökéletesen biztosíthatja és a fejés ezután kezdetét veheti. A fejés azután — természetesen megfelelő takarmányozási viszonyokat feltételezve — nyugodtan folyhat 14-16 hétig, hiszen semmi akadályja nincs annak, hogy a hágatás a fejés megszüntetése után nyomban kezdetét vegye.

Föltehető, hogy a nyári fejés következtében az — aktív hipertrofia elvének alapján — a tejelőképeség fejlődik s így a bárányok előnyös fejlődése e közvetett úton is fokozódik.

Mindezek alapján joggal állapítható meg, hogy a szárazonlevő gazdaságban a juhek mérsékelt tejlásználatra feltétlenül helyes.

Tekintettel az elérhető jövedelemtöbbletre, kívánatos lenne, hogy ezzel a kérdéssel azok a gazdaságaink, ahol a fejés nincs bevezetve, behatóbban foglalkozzanak.

Meg vagyok győződve arról, hogy a juhtejes általánosabb bevezetése nemcsak a nemzeti jövedelmet emelné, hanem a juhtartás és tenyésztés kilátásait is.

Azokban a gazdaságokban is, amelyekben a juhtejes be van vezetve, sok tennivaló akad, de viszont sok lehetőség is nyílik e kérdés fokozottabb figyelembe vételével. Sok gazdaságot ismerek (s mienk is azokhoz tartozok), ahol a juhtejes a juhásznak van bérbeadva. Hogy e helytelen rendszer megszüntetése a conditio sine qua non-ját képezi minden haladásnak, azt hiszem, nem is kell hosszan bizonyítanom.

Az egyéni tejelőképeség megállapításának fontossága már a szarvasmarhatenyésztésből ismeretes s ugyancsak erre utalok akkor, amidőn a tejlásználat emelését ama feladatok közé sorozom, amelyek megoldásához haladéktalanul hozzáférni a hálados dolog lesz.

Ugyancsak sok javítani való van a juhtejes feldolgozása terén. Hazánk elszakított részein sokféle kiváló minőségű csemegeturót állítottak elő (ostyepka, lipői, roquefort stb.), amíg a jelenlegi területünkön sajttelmesünk jó részben a kevésbé finom és mindenekelőtt nehezen konzerválható gomolyából áll. Az irodalomban talált adatok és a múlt évben a miskolci mezőgazdasági vegykísérleti intézetben végzetett több tejvizsgálat alapján azt állapítottam meg, hogy a merinójuhok teje minden tekintetben megállja a helyét, a racka, cigája, friz, rhön, hamshire stb. juhok tejeivel, sőt azokat még felülmúlja úgy, hogy a csemegeajtók gyártására való berendezésnek gyakorlati akadályai nincsenek. Az értékesítés megszervezése, helyes mederbe irányítva, szintén hasznos szolgáltatást tehet.

Merinójuhaink tejlásználatára mind köz-, mind magángazdasági szempontokból olyan probléma,

Advertisement for BÄCHER-MELICHAR, featuring text: 'Olajpogácsatorók és darálók, takarmányfüllesztők, szecskavágók, répavágók, tengerimorzsolók' and 'ismert minőség és kivitelben kaphatók: BÄCHER-MELICHAR-nál Budapest, V., Vilmos császár-ut 60.'

Vertical advertisements on the right margin, including '7. SZÁM', 'LÓ', 'A lóér', 'Reflexiók', 'Lótenyésztés', 'Magasnyó', and 'Gyomorbeteg'.

LÓTENYÉSZTÉS.

Rovatvezető: Döhrmann Henrik.

A lóértékesítés nehézségei.

— Reflexiók a „Köztelek” czéli 6. számban fenti címen megjelent cikkhez. —

Lótenyésztésünk nem éppen most jutott kátyuba, hanem már akkor, amikor a gazdák apraja, nagyja nyakra-főre iparkodott könnyű katonai hátsólovakat angol telivér vagy magasvérű, könnyű angol félvérének igénybevételével termelni. Így kívánta ezt annak idején ennek a típusnak a legjelentékenyebb fogyasztója, a hajdani közös hadsereg, amely évente 7-8000 lovassági remondát vásárolt az országban. Minthogy pedig — amint a fentidézett cikkből is kitétszik — kevés kivétellel az összes nagyobb és nagy gazdaságok akkortájt erre a külterjes rendszerű tömegtermelésre vetették magukat, ilyen módon képesek voltak ugyszólván a hadsereg egész évi szükségletét ezek a nagy termelők kielégíteni. Ennek az lett a következménye, hogy az ugyancsak hasonló befolyás révén hasonló tenyésztési irányba szorított népies tenyésztés széles rétegei már csak elvétve jutottak hozzá, hogy fölnevelt csikóikat a hadseregnek eladhassák, hozzá még 6-700 K-s áron, ellenben arra kényszerültek, hogy többnyire 3-400 K-ért elvesztgessék neveltjeiket a külföldre szállító lókereskedőknek.

Ennek a szerencsétlen tenyésztési politikának egyrészt az lett a következménye, hogy a magyar ló a világpiacon az *olesó tomegáru* hírébe került. A régebben valóban nagy hírnévként örvendő magyar ló a világháborút megelőző évtizedben már feltűnő ileső-sága révén lett rendkívül keresett a külföldön. Jelenleg is ez a balsikerű hírnév csalogatja még ide azt a kevés külföldi vevőt, aki lókitételünkben ezidő-zerint szerepel. A régi, 7-8000 darabnyi kontingens fogyasztója, a közös hadsereg lefűnt a szinterről és megmaradt a lovait 3-400 K-s árkban szedő külföldi vevő, aki ugy szerepel vásárláinkon, mint az árverési híana a budapesti „vagyonmentő vásárok”-on.

Az említett lótenyésztési politika másik következménye az volt, hogy annak hatása alatt az ország lótenyésztésében mértékteleen alkalmazott angol telivér és magasvérű angol félvérénekkel vaskövetkezetességgel üzött szakadatlan nemesítő keresztelés folytán az egész ország tenyészkanca állományának túlnyomó része, a nagy- és középbirtoké csakugy, mint a kiscgazdáké, teljesen átalakult a sem a gazdasági igásmunkában, sem a modern hadviselésben egyaránt nem nagyon bevált ideges, fölötte érzékeny, magasvérű, *könnyű lovassági remondatípussá*.

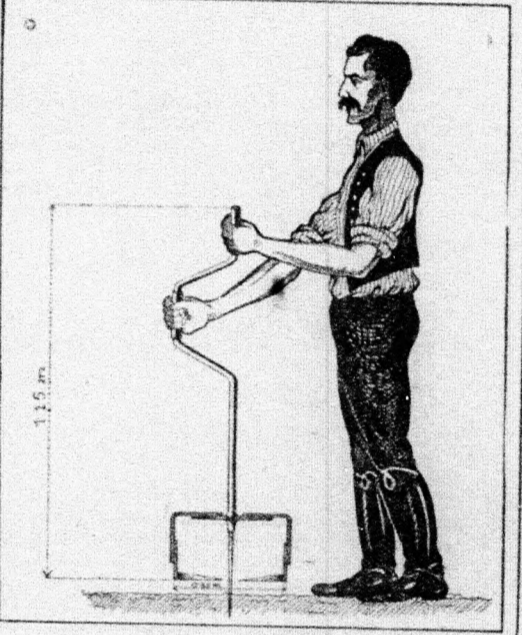
Az ilyen könnyű, jobbára ideges kancaanyaggal pedig nem érdemes öszvért tenyészteni, mert apró, hűvány, vézna, többnyire ideges, csökönös öszvért fog nemzeni, amelynek az ára nemhogy 400 pengőt, de gyakran még csak 200-at sem fog elérni. Hozhatnak annak számáresődört akár Franciaországból is ahol a számár- és öszvértenyésztés a legfejlettebb, amint a háboru folyamán idekerült hatalmas természetű öszvérek révén nálunk is ismeretes. Tudni kell ugyanis, hogy az öszvér természetének nagyságára, tömegességére a lóanya természetének méretei bírnak döntő befolyással, amelyekkel szemben a számáresődör méretei — ha nem is elhanyagolható föltételt jelen-tenek — mégis háttérbe szorulnak. Azt is megállapíthatom, még pedig a tenyésztés gyakorlatából, hogy ha az öszvér anyai ágról idegességet, huzni nem szeretést kap örökségül, ez a tulajdonság a számárapáról részarámozott, közismert makacsággal párosulva, olyan csökönösséget eredményez, amellyel az állat a legfurfangosabb kocison is kifog.

Ezért nem való az angol telivérlo képre teremtett, ideges, magasvérű angol félvér kanca öszvértenyésztésre. Ezért tenyésztk Frankhonban *hidegvérű kancák* után a híres francia öszvéreket, amelyek még a nehéz agyuk vontatásában is beválnak. Hatalmas és kitűnő

öszvéreket tenyésztk régebben Mezőhegyes megvakult erős Nonius kancák után, amelyeket a lótenyésztséből kizártak. Már a spanyol, olasz, görög, albán apró hegyi lóféleségek után nevelt hegyi öszvérek aprók és jelentéktelenek. Az Olaszországban látható nagyobb természetű öszvérek a Po síkján élő és a déli Alpések völgyeiben található különböző hidegvérű lójellegekből származó kancák után neveltetnek.

Tudni kell azt is, hogy a nagytermetű, erős öszvér tenyésztséhez szükséges, kifogástalan számáresődör ára a francia Poitou vidékén legalább 10.000 pengő, de többnyire még ennél is sokkal drágább. Figyelembe kell azt is venni, hogy a drága számáresődört vásárló külföldinek könnyen a nyakába szóhatnak olyan állatot, amelyel azután itthon nem boldogul, vagy legalább is eredménytelenül küzdök.

Ezek szerint az eddig könnyű jukkertenyésztésre alkalmas kancaanyagnak öszvértenyésztésre való felhasználásával nem sokra mennénk. Még akkor sem, ha — amint az említett cikk javasolja — az értékesítési krízis elmúltával, néhány esztendő múlva,

10. sz. kép. A körkapa.

ismét visszatérnénk régi, hűtlen szerelmünkhöz, a tulkönyű, tulideges, tulkenyes, már a hadsereg által sem annyira kedvelt, a háboruban sem bevált régi, könnyű huszárló tenyésztsének folytatásához; ott, ahol azt elhagytuk. Ezzel újból a nyakunkra szakadna a régi dilemma: tultermelés olyan jellegből, amelyet sem a mezőgazdaság, sem a fuvarosipar, sem a sportvilág, sem a fényüzés, de még a hadsereg sem keres ugy, mint régente, olyan tultermelés, amely egyenesen véztes lenne országos lótenyésztsünkre. Tudni kell azt, hogy máris vannak lótenyésztső vidékek, ahol a kiscgazdáknak már egyáltalában nem kell a mén — sem az állami, sem a zugsődör —, mert, amint mondják, a kész lovat ilesőbban megveszik a vásáron, mint amennyibe az nekik saját üzemiükben előállítva kerülne.

Nem számáresődörök kellene tehát a válságát élő, nemesvérű, könnyű angol félvérlo tenyészkerületébe, sem az eddig ezt a tenyészirányt követő közép- és nagybirtokbeli magánmészekbe, hanem erősebb, csontosabb, nyugodtabb vérmésékletű félvérjellegű lócsődörök, amelyeknek az a föladatak, hogy velük hozzájuk hasonló, a gazdaságban sikerrel használható, fuvarozásra és hadseregi szolgálatra egyaránt alkalmas csikókat nemzzenek. Ilyen módon az a néhány évi időköz, amelyet a kérdéses javaslat öszvértenyész-

tésre akar fölhasználni, sokkal hasznosabban arra fog szolgálni, hogy — okszerű, céltudatos és következetes eljárással — a tulkönyű, a piacon és a mezeli gazdaságban sem kellőképen hasznosítható kancaanyag fokozatosan kicserélődjék megfelelőbb jellegű és hasznosításu kancákkal a krízis által sújtott tenyésztsők köreiben.

Meg vagyok győződve arról, hogy ami a népies tenyésztsét illeti, a földművelésügyi kormány — a helyzet súlyos volta ellenére is — minden lehető el fog követni, hogy az országos lótenyésztsét a vég-hanyatlástól megmentse. Azok az uradalmak pedig, amelyek hajlandók lennének 10-20 ezer pengős számáresődörre áldozni, inkább toldják meg valamivel az erre szánt összeget és vegyének azon külföldön a szem előtt tartott célnak minden tekintetben megfelelő, a hazai anyaghoz és a hazai viszonyokhoz képest nem tul heterogén, jól alkotott, megbízható tenyésztsméneket.

Döhrmann Henrik.

GAZDASÁGI GÉPÉSZET.

Rovatvezető: Kund Ede.

A körkapa.

Minden kapásnövény művelésénél rendkívül fontos, különösen a növény fejlődésének első időszakában, hogy a növény közvetlen közelében tökéletesen porhanyó és gazmentes legyen a talaj. A rendes kézikapával való műveléssel a növények közelében a talaj porhanyítása és a gazirtás igen tökéletes, mert a munkás — attól való föltétben, hogy a növényt kívágja — nem meri a kapáját a tö közelében a talajba vágni, miért is ott a talaj vastag kérgével továbbra is szorítja a fiatal növényt és a gaz elszívja előle a táplálékot és nedvességet. A tö körüli porhanyítás különösen fontos a cukorrépa művelésénél, amikor a rosszul körülkapált kemény földkéreg által szorított növény gyökere, különösen szárazabb időben, fejlődésében ugyszólván megáll. Azonban lényegesen befolyásolja a tö körüli porhanyítás nemcsak a cukorrépa fejlődését, hanem minden kapásnövényét.

Magyar kertész az érdem, hogy több évi kísérletezés után sikerült olyan kézigépet szerkesztenie, amely a jelenlegi javított alakjában fenti követelményeknek teljesen megfelel, a munkát tökéletesebbé és ilesőbbá teszi, mintha azt közönséges kapával végeztetnők.

A körkapa leírását mellőzöm. A közzölt képből mindenki megértheti annak egyszerű szerkezetét. A körkapa kétféle nagyságu késsel szerelhető fel. A rövidebb kések 15 cm hosszúak — főként cukorrépa kapálásához valók —, a nagyobb, 20 cm-es kések a nagyobb növénytávolságu kapások művelésére szolgálnak.

A körkapának a cukorrépa művelésénél való alkalmazásakor a következő eljárást követtem. Hogy pontosan egyforma növénytávolságot kapjak, a cukorrépa egyezését — illetve annak kibokrolását — körkapával végeztettem. A kések hegyei egymástól 5 cm távol állván, a kapálás után kis rébabokrocskák maradnak, amelyek körül a talaj 4-5 cm mélyen fel van lazítva, hogy a körkapa után haladó munkás, egyező kapa nélkül, a kezével könnyen elkotorja a földet a rébabokor mellől, kibontja a répát a gyökere alsó részéig, a legerősebb szálat meghagyva, a többit kihuzza és a megmaradt mellé kezével földet huz. Mivel e munkát két kézzel végzi, olyan gyorsan halad, mint a körkapával dolgozó munkás és tökéletesebb munkát végez, mert jobbkezzel szállalhatja a répát, mivel kezében nem kell a kis kapát tartania. A körkapa 17½ cm sugárnak megfelelő körben végzi a kapálást, a második leszurás helye a ki nem kapált répaor szélétől 2-3 cm távolságu van, így a megmaradó répa növénytávolsága 20-21 cm. Mivel a körkapát minden esetben egy-egy növénytávolságnyra szurják le és egyszer forgatják körül, így minden egyes répató között négyszeri késvágás végzi a porhanyítás és gyomirtás munkáját. Ugyanazon a helyen

Gyomorbetegek, cukor- és vesebajosok, szivbetegek részére a legtökéletesebb gyógyintézet a Ligetszanatórium Budapest, VI., Nagy János-utca 47., VI., Aréna-út 84. Telefon: 285-00

Külön idegbetegosztály, vizgyógyintézet, diétás ötkézesek bejáró betegek számára is

WEISS MANFRED ACÉL- ÉS FÉMMŰVEI R.-T.

esepeli gyárában készült páncélcél kormánylovezes egytemes acélekéket, boronákat, sima- és rőtörőhengereket. Agrár-Drill vetőgépeket, kapáló- és töltőgőte-ekéket, szecsa- és répavágókat, morzsolókat, továbbá

magasnyomású „Universal” háti permetezőket szőlők, gyümölcsfák és cukorrépa permetezésére

„AGRARGLOBUS” MEZŐGAZDASÁGI GÉPKERESKEDELMI R.-T. Budapest, IV., Lipót-körút 12. sz. Telefon: 100-10

Kérjen ajánlatot!

az első leszúrásnál a kések balról jobbra, a másik leszúrásnál jobbról balra haladnak, ezért a gyomirtás és talajporhanyítás tökéletes. A késeket úgy kell beállítani, hogy azok ne egy síkban haladjanak és a gép forgatása közben önmaguktól hatoljanak mélyebbre. A talaj minősége szerint a gép egyszeri körülforgatása által 4-5 cm mélységű porhanyítás érhető el.

Az egyezés befejeztével azt nyomon kell követnie a második körkapálásnak 3 cm-nél vastagabb gyökerű répa körkapával nem munkálható. A második körkapálásnál minden egyes répató mellé szurandó a gép és egyszer körülforgatandó. Ha mégis kénytelenek lennénk 3 cm-nél hosszabb átmérővel bíró répát kapálni, úgy a 15 cm hosszú kések helyett valamivel rövidebb késeket kell használnunk, amelyeket a körkapát forgalomba hozó gyár kívánságra külön szállít.

A tengeri, dohány, káposzta és más nagyobb növénytavólságu növények körülkapálására a 20 cm hosszú késeket használjuk. Tengeri kapálásánál a két kés hegye egymástól 10 cm távolságra állítandó, amikor is — ha a sorba vetett tengeri egyezését körkapával akarjuk végezni — a 10 cm-es sávon 2-3 tő tengeri marad. A 20 cm-es késekkel végzett tengeri egyezésénél a legnagyobb növénytavólság 50 cm lehet. Olyan növények művelésére, amelyeknél a növény-, vagy sortávolság 20 cm-nél kisebb, a körkapá nem használható, de alkalmazása nem is lenne gazdaságos.

Hogy a körkapával jó munkát végezhesünk, a talajt jól elő kell készítenünk a vetés előtt és után, hogy az tömört, rögmentes és sima legyen. Fontos továbbá, hogy a körkapá tengelyének hegye — a különböző talajállapothoz alkalmazkodva — a késektől távolabb, vagy közelebb állíttassék.

A tavalyi első évben, amikor a körkapá forgalomba került, nem volt alkalom nagyobb arányú kísérleteket végezni a kezelésem alatt álló répatételeken, kísérleteim 2 holdas parcellákra szorítottak, de a munkaeredményeket nemcsak a cukorrépanál, hanem más növényeknél is, egyes körkapával kísérletező gazdaságokban alkalom volt figyelemmel kísérni. Eppen fenti ok miatt nem közlöm az átlageredményeket, hanem csak azokat, amelyeket kemény talajon, gyakorlatlan munkásokkal értem el, nehogy csalódás érje azokat a gazdatársaimat, akik a körkapát munkába állítva nem érnék el hasonló eredményeket.

Munkateljesítmény cukorrépaiban:

Egy munkás egy munkanap alatt (12 óra tényleges munkaidőt számítva):	
Kibokrolás körkapával	240 ó ²
Kézrel való kiegyezés	240 „
Egyezés utáni kapálás körkapával	240 „

Munkateljesítmény tengerinél:

Körkapával való egyezés	500-800 ó ²
„ „ két kapálás	600-900 „

A négyzetbe ültetett tengeri munkája 30%-kal kevesebb. Más növényre vonatkozó adatok nem állnak rendelkezésemre.

Fenti adatokból kitűnik, hogy a cukorrépa egyezése és harmadszori kapálása magyar holdankint 15 munkanapba kerül. Mivel a körkapával munkálva, az első kapálás el is maradhat, esetleg a Plantage, vagy Deyl kapával végezhető, a többi munka szintén géppel eszközölhető; a cukorrépa négyzerti kapálása és egyezése összesen 17 munkanapba kerül magyar holdankint, ha az első és negyedik kapálást kézi Plantage tolókapával végeztetjük. Ha az összes munkát rendes kézi kapálással végeztetjük, úgy az első kapálás 4, az egyezés és második kapálás káparccsal végezve 10, a harmadik 6, és a negyedik kapálás 2, összesen 22 munkanapba kerül. Tehát a körkapá és Plantage kézi tolókapá, vagy Deyl kapa kombinált alkalmazása esetén 5 munkanapot takaríthatunk meg.

A tengeri művelésénél is lókapával kombináltan

kell használni a körkapát. Ha a négyzetbe ültetett tengerit kétszer kapáljuk körkapával, a többi munkát lókapával adjuk, ez esetben, a fattyazástól eltekintve, magyar holdankint 1 1/2-2 munkanap alatt elvégezhető a tengeri kézi erővel eszközözendő munkálatása.

A cukorrépa 2 holdjára, a tengeri művelésénél minden 5-8 magyar holdra szükséges egy darab körkapá, ha a munkát idejében akarjuk bevégezni. A körkapá munkája által elért terméstartalmat nem számítva, amely a cukorrépa fejlődéséből már augusztusban következtethető volt, — ára már az első évi munkamegtakarítás által megtérül.

Kivánatos volna, ha ez év tavaszán gazdatársaim közül minél számosabban foglalkoznának a körkapával való műveléssel és az általuk elért eredményeket közzétennék.

Bózsing Résző
okl. gazda.

A tej kémiaja és biológiája.*)

II.

A különböző tejek összetétele.

Ezek után tegyük vizsgálat tárgyává, hogy az előzőekben ismertetett egyes tejalkatrészek milyen mennyiségben foglaltnak a különböző tejekben? Tekintettel arra, miszerint az egyes állatfajok tejének összetételére meglehetősen sokféle adat áll rendelkezésre, célszerűnek tartottam rendelkezésemre álló irodalmi források alapján a középértéket kiszámítani; a juhtejre pedig hazai birka-fajták tejére vonatkozó saját adataimat vettem tekintetbe. A különböző tejfélék átlagos összetétele a következő:

Viztartalom	Tehén	Bivaly	Juh	Kecke	Ló	Szamar	Asszony
		százalékban					
Viztartalom	87.30	82.47	82.90	86.88	90.58	90.12	87.58
Száranyag	12.70	17.53	17.10	13.82	9.42	9.88	12.42
Zsír	3.70	7.36	6.24	4.97	1.14	1.37	3.74
Kazein	3.15	3.73	4.52	2.87	1.30	0.79	0.80
Albumin + globulin	0.35	0.65	0.92	0.89	0.75	1.06	1.21
Tejcukor	4.60	4.97	4.29	4.64	5.87	6.19	6.37
Ásványi anyag	0.78	0.88	0.85	0.85	0.36	0.47	0.30
100 gr fehérjéből kazein	90	85	83	76	63	43	40
Albumin és globulin	10	15	17	24	37	57	60

Ezek a számok természetesen csak nagy vonásokban tájékoztatnak arról, milyen összetételű az asszonytej és különböző gazdasági háziállataink teje. Elbírálásunknál nem szabad figyelmen kívül hagyni, hogy a tej minősége ugyanannál az állatfajnál is elég tág határok között ingadozik, másrészt asszonynál, lónál, szamárnál a tej kifejezése igen nagy nehézségekbe ütközik, úgyhogy ez a körülmény is lehet oka, hogy a szakirodalomban az egyes tejfélék összetételére elég tág határok között ingadozó értékeket találunk. Eme ingadozások ellenére, teljes biztonsággal megállapítható, hogy a fehérjék aránya szempontjából a fenti tejek két csoportra oszthatók, mégpedig olyanokra, amelyekben a kazein van túlsúlyban és olyanokra, amelyekben a fehérjék zöme albumin és globulin.

A tehén-, bivaly-, kecke- és juhtej kifejezetten kazeintejek, ellenben az asszonytej, szamartej, kutya-tej albumintejek. Ezek közé tartozik a lótej is és hogy a fenti számok ezt nem fejezik ki olyan világosan, mint a szamartejnél, annak magyarázata az, hogy a lótej sajnos, még nem volt kellő mértékben vizsgálat tárgyá. A sertés tejét pedig a fehérjék eloszlása szempontjából még egyáltalán nem vizsgálták, amit feltétlenül pótlandó hiánynak kell tartani.

Az állati eredetű albumin- és kazeintejek összetételében bizonyos határozott különbségeket látunk, amennyiben a kazeintejek aitalában zsir-

* Weiser István dr. m. kir. gazd. főtanácsosnak, a m. kir. állatelettani és takarmányozási kísérleti állomás főigazgatójának az OMGE tejjgazdasági bizottságának 1927 november 22-i gyűlésén tartott előadása. (Második közlemény.)

dusabbak, mint az albumintejek. Az utóbbiak hamutartalma is sokkal alacsonyabb, mint a kazeintejeké. Az asszonytej zsirtartalma elég közel áll a tehén-tejéhez, ellenben már a fehérjék mennyiségét és összetételét illetően mélyreható különbségeket látunk a kétféle tej között: ez áll az ásványi anyagokra nézve is. A túlságosan sok fehérjetartalom arra magyarázatát annak, miért nem képes a csecsemő a tehéntejet higitatlan állapotban elbírn.

A tej fermentumai.

Ezek után térjünk át a tejben előforduló *enzimek vagy fermentumok* ismertetésére. Nem lesz felesleges, ha néhány szóval megemlékezünk arról, hogy tulajdonképpen mit is értünk ezek alatt? A fermentumok összetételéről alig tudunk valamit biztosan, hanem csak hatásait tanulmányozták alaposabban. Ez a hatás abban áll, hogy igen kis mennyiségű fermentum aránylag nagymennyiségű más anyagot tud elbontani. A fermentum e tulajdonságát *katalizáló hatásnak* nevezzük, amely lényegében abban áll, hogy egy különben igen lassan végbemenő kémiai reakciónak sebességét nagymértékben tudja fokozni. Egy hasonlat talán könnyebben teszi érthetővé a katalitikus hatás lényegét. Ha egy üvegcsőbe hidrogén és oxigén elegyet zárjuk be, úgy e két gáz végtelen időnkig elmaradhat egymás mellett anélkül, hogy egymással egyesülnének. De ha a csőbe kevés platinszivacsot helyezünk, ez katalitikus hatást fejt ki, amelyből kifolyólag a hidrogén és oxigén lassankint vízre kezdenek egyesülni. A fermentumok *szerves katalizátorok*, amelyekből igen kis mennyiségek tudnak nagy mennyiségeket bizonyos meghatározott összetételű anyagból elbontani. *Bizonyos fermentum ugyanis csak bizonyos*

Tehén	Bivaly	Juh	Kecke	Ló	Szamar	Asszony
	százalékban					
87.30	82.47	82.90	86.88	90.58	90.12	87.58
12.70	17.53	17.10	13.82	9.42	9.88	12.42
3.70	7.36	6.24	4.97	1.14	1.37	3.74
3.15	3.73	4.52	2.87	1.30	0.79	0.80
0.35	0.65	0.92	0.89	0.75	1.06	1.21
4.60	4.97	4.29	4.64	5.87	6.19	6.37
0.78	0.88	0.85	0.85	0.36	0.47	0.30
90	85	83	76	63	43	40
10	15	17	24	37	57	60

összetételű anyagra képes hatni, amely összefüggést összehasonlítottak azzal a kapcsolattal, amely egy finom Wertheim-lakat és kulcsa között fennáll, amelyeknek tökéletesen kell összeilleniük, hogy a nyitás végbemehessen.

A sokféle fermentum között a tej szempontjából azok érdekelnek bennünket, amelyek az emésztésnél játszókat a főszerepet, továbbá azok, amelyek lehetővé teszik annak eldöntését, vajjon *egy tej friss-e vagy állott, fel lett-e főzve, végre pedig egészséges vagy beteg tehénből származik-e?* Eredetük szerint a tejfermentek lehetnek „*elsődlegesek*”, vagyis olyanok, amelyek a tejmirigy termelt és „*másodlagosak*”, amelyek a tejbé került baktériumok termékei.

A primér fermentumok közé tartoznak a fehérjé-öldő (proteolitikus), zsirtoldó (lipolitikus) és keményítőldó (diastatikus) fermentumok, amelyek közül azonban biztosan csak a diastatikus fermentumok jelenléte van kimutatva. Nagyobb jelentőségük azonban ezeknek a tej értéke szempontjából smesen. Sokkal fontosabbak azonban a tejben előforduló „*másodlagos eredetű oxidációs fermentumok (oxidázok)*”, amelyeket hidrogénperoxidra (H₂O₂) gyakorolt határuk alapján két csoportra oszthatunk.

Az elsőbe tartoznak azok, amelyek a hidrogénperoxidot H₂O₂ = H₂O + O képletnek megfelelőleg vízre és atomos oxigénre bontják, amely utóbbi ilyen módon oxidáló hatását képes kifejteni. Ez a reakció szolgál annak kimutatására, vajjon *egy tej fel nem forralt, pasztörözött, vagyis 80-85° C-nyi hőmérsékletre melegített, vagy erősen felforralt?* Fel nem

melegített tejben mentumok eredetű törözött tejben ha ben pedig teljeseségeket úgy érték csepp 0.2%-os h könnyen oxidáló nincs felforraltá vitt szervesany diaminak 2%-o megkékül. Ha t kevert tej sötétl gosan gyenge kék ha pedig kék szin a tej forralt.

Az oxidázén ki maz, amelyet k hidrogénperoxidot nek megfelelőnek oxigénre bontja. következtünk a vagy pedig beteg tartalom megha készülék az ugyne nek alsó részébe 1 peroxidot mérni részét vízzel tölti amely a tej é magában, 25°-os van, ez a hidrog térfogatának me felső, beosztásos származó tej 2 ó Ha ennek mem tőgyből származ állunk szemben dönti el, melyik tőgygyulladás ol tehenállomány e sulyt helyeznek, ellenőrzés alkalm tőgy valamilyen nál erre rögtön f módon idejében védekezni.

A tej frisseség zelt „*reduktáze*” az elven alapsz egy tej, annál t által termelt re tékeket észlelte mok kevés reduk ban a nem kíván nek mennyiségér A próbát úgy ha tejhez 1 cm³ oly telített alkoholo vízből áll. A k elzárjuk és 15-jük, mennyi id Friss tej 3 órá el a methylenk órán belül követ friss. Savanyodá 2 órán belül köv 10-15 perc mul Az időből, amel zett a tejben le kezteni.

A reduktáze- szempontjából jelenleg Dániá tejesarnokokban tartalmát, ami erős mértékben

E vizsgálatok sanfokának meg fizikokémiai m azonban arra v savanyu kemhat sav tulajdonság ben, amilyen p kémhatása. E

Wohanka és Társa Utóda R.-T., Budapest, V., Vilmos császár-ut 76.

„PHÖNIX” osztályozóhengerek, utánkiválasztó-triőrök, csiga-triőrök, triórathuzatok

Nagy teljesítmény! Kifogástalan munka!

A modern motorgyártás szenzációi a Wohanka — Linz és Climax nyersolajmotorok (Diesel-rendszer) szívógáz- és benzinmotorok

Összes gazdaság szükségleti cikkek szállítóil

Ford 17 ÉV ÓTA KÉPVISELŐI

HAHN ARTHUR és TÁRSAI

Sürgönycim: Hancó Budapest BUDAPEST, IV., KOSSUTH LAJOS-UTCA 12. Telefon: T. 101-43, T. 101-44, T. 124-45

Ez a legjobb biztosíték a pontos és jó kiszolgálással!

hogy a megváltott és kiosztott ingatlanok valóságos ellenértéke amennyiben eddig ítélettel vagy egyezséggel meg nem állapították, tekintet nélkül az érték-megállapítást elhalasztó ítéletekre, azonnal megállapítható legyen;

3. intézkedjék a megváltott birtokok ellenértékének megfizetési módjairól;

4. az 1920. évi XXXVI. és az 1924. évi VII. t.-e. birtokforgalmi korlátozásokat tartalmazó rendelkezéseinek hatályon kívül helyezésével állapítsa meg azokat a legszükségesebb intézkedéseket, amelyek a földbirtokok forgalmának a nemzeti felügyeletéhez és irányításához a földbirtokforgalom szabad jogrendszerében és a magánjogi érdekek tiszteltbentartása mellett sem nélkülözhetők;

5. tartalmazzon olyan intézkedéseket, amelyek különösen a földművesgazdák földszerzésének megkönnyítésére alkalmasak;

6. a jelen határozati javaslat 1. és 2. pontjaiban érintett megváltási eljárásokkal kapcsolatos ügyekre nézve azok záros határidőn belül való befejeztéig tartása főn a javaslatot az Országos Földbirtokrendező Bizottság mostani hatáskörét, a 3., 4. és 5. pont alatt érintett intézkedések végrehajtásáról pedig a kidolgozandó javaslat keretében aszerint történjen gondoskodás, amint azt a javaslatba fölveendő intézkedések természetűe megköveteli.

A megindult vita során elsőnek Somssich László gróf, az OMGE elnöke szólalt föl. Az idők jele — mondotta —, hogy ugyanaz a kérdés, amely nyolc évvel ezelőtt a gazdákat széttagolta, ma erős, egységes frontba állítja őket. Közgazdasági szempontból döntő jelentősége van annak, hogy biztosítani tudjuk a termelés zavartalan menetét. Ebből a célból nyugvópontba hozandó és befejezendő a földreform. Ez egyaránt érdeke a megváltást szenvedetteknek és a földhözjuttatottaknak is. A külön birtokbírósg gondolatát a gazdatársadalom nem tudja elfogadni. Ez bizonyos mértékig megbélyegző is. Semmi értelme sincs annak, hogy a föld jogi természetű ügyeinek intézését kivonják a rendes bíróság hatásköréből.

Kállay Miklós ellenzi az elidegenítési tilalomnak bármilyen alakban és korlátok között való fenntartását. Ezzel szemben szükségesnek tartja, hogy a földbirtok megszerzése körül bizonyos mértékű kormányzati felügyelet és irányítás érvényesüljön. Bernát István hivatkozva Somssich László gróf, az OMGE elnökének ama kijelentésére, hogy a határok mentén szükség van a földbirtok biztosítására, kijelenti, hogy már a háborút megelőzőleg is kívántuk az idegen kéz terjeszkedésének korlátozását. 1848 óta kötetlen a földbirtok és ez okozta, hogy nagyon sok földbirtok siklott ki a lábunk alól. A földbirtokot a merkantil áruval egy vonalba helyezni nem lehet. Szily Tamás felszólalásában állást foglal a birtokforgalmi korlátozások fenntartása ellen. Az állami elővásárlási jog fenntartását a legszükségesebb keretek között csak akkor látja fenntarthatónak, ha intézményes biztosíték van arra, hogy az adminisztráció gyorsan fog működni. Baross Endre az régi telepítő törvény új alakban való felújítását látja szivesen. Molnár János kijelenti, hogy a kormány javaslatát a kiscgazdák helytelenítik és elfogadják a kamara javaslatát.

Somssich László gróf rámutat arra, hogy ha bizonyos birtokforgalmi korlátozások megokoltak is, nem szabad a kormánynak ezen a téren messzemenő diskrecionális jogot adni, mert ez sok veszedelmet rejt magában.

Almásy Imre gróf összefoglalva a vita anyagát, megállapította, hogy az igazgatóválasztmány az előterjesztett határozati javaslatot egyhanguan elfogadta.

Ezután a gazdatiszti törvény reformjáról szóló javaslat került tárgyalásra, amelyet már részletesen

ismertettünk. A vita során Khuen-Héderváry Károly gróf, Szily Tamás, Székely Elemér, Holitscher Károly és mások megállapították, hogy a javaslat általában helyes, de célszerű lenne a kisebb képesítésű gazdák jogviszonyát külön törvényben szabályozni s ebben csak az akadémiát végzett gazdák ügyét rendezni. Ezenfelül a felszólalók a gazdatiszti kamara fölléptése mellett is állást foglaltak.

Koos Mihály igazgató előterjesztése alapján az igazgatóválasztmány fölhatalmazást adott a kamarának, hogy a kartelből kilépett Gazdák Biztosító Szövetkezetével, a kormány közbenjöttével tett javaslat ügyében a tárgyalást megindítsa.

Az ülés Almásy Imre gróf zárószavaival ért véget.

A cukorrépatermelők országos mozgalma.

A Köztelek f. évi 5. számában részletesen megemlékeztünk a cukorrépatermelők országos mozgalmaról, amelyet a cukorgyári kartel helytelen politikája váltott ki. Cukorrépatermelőink végre tudatára ébredtek annak, hogy a termelők egyenként, országos tömörülés nélkül teljesen ki vannak szolgáltatva a cukorgyári kartelnek. Hiába küzd érdekében az Országos Magyar Gazdasági Egyesület és az ennek kebelében alakult Cukorrépatermelők Országos Szövetsége a Mezőgazdasági Kamarák támogatása mellett, ha a szervek vezetősége nem támaszkodhat a cukorrépatermelők legszükségesebb rétegeire úgy, hogy azok kötelezőleg alávetik magukat a vezetők utasításainak.

A Cukorrépatermelők Országos Szövetségének újalakítása volt az első lépés, amelyről a Köztelek említett száma részletesen tájékoztatót, ezt követik most országszerte a cukorrépatermelők propaganda értekezletei, amelyek biztató eredménnyel kecsegtetnek, nemcsak a nagyobb, hanem a kisebb termelők részéről is. Ez különben érthető is, mert ha a nagyobb termelők is érezték kiszolgáltatottságukat, a kisebb termelők, akik csak néhány holdon termelnek cukorrépat, még inkább érzik magukra-hagyatottságukat. Ez utóbbiak panasza tárgyává teték, hogy a cukorgyárak közül némelyik még az általa egyoldalúan megállapított átvételi árat sem hajlandó a kisebb termelőnek megfizetni, azzal érvelve, hogy a kilátásba helyezett prémiumot, amely évben ugysem lesz jelentős, csak a nagyobb termelőknek fizetik, a kisebb termelők prémiumra nem is tarthatnak igényt.

Ilyen körülmények között teljesen érthető az az kifakadások, amelyek a vidéken most folyó cukorrépatértekezleteken elhangzottak a cukorgyári kartellel szemben.

E hó 17-én Szolnokra hívta egybe a cukorrépatermelőket a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara és a Jásznagykunszolnokmegyei Gazdasági Egyesület. Az értekezleten, amelyen az OMGE és az Országos Mezőgazdasági Kamara is képviseltette magát, Almásy Imre gróf elnököt, mint az Országos Mezőgazdasági Kamara és a Jásznagykunszolnokmegyei Gazdasági Egyesület elnöke. Megnyitójában vázolta a cukorrépatermelő helyzetét és rámutatott annak a szükségességre, hogy miért kell a cukorrépatermelőnek országosan egységes szervezetbe tömörülniök. Serbán Ivan, az Országos Mezőgazdasági Kamara főtitkára számszerű adatokban ismertette a cukorvám hatását a cukorpiac helyzetére, kiemelve, hogy a cukorvámnak, amely elsősorban mezőgazdasági védővám, a cukorrépatermelő alig látják hasznát. Ismertette a cukorgyári kartellel folytatott tárgyalásokat, amelyek két év óta nem vezettek eredményre éppen azért, mert a cukorgyári kartell kihasználta a cukorrépatermelők egységének hiányát.

Fabricsius Endre, az OMGE főtitkára rámutatott a cukorrépatermelés mezőgazdasági, közgazdasági és szociális nagy jelentőségére és megállapította, hogy ennek ellenére ez a termelési ág lassan a legnépszerűtlenebb üzemággá fejlődik, jöllehet, a cukorrépatermelést a legnagyobb mértékben fel kellene lendíteni. Ennek érdekében a cukorrépatermelők egységes szervezetbe való tömörülése szükséges. A szervezést csak országosan lehet irányítani. Természetes jelenség, hogy önkéntes alakulatok is jönnek létre, amelyek az országos szervezetbe kapcsolódva azt még erősebbé teszik és így a cukorrépatermelők jogos érdekei könnyen megvalósíthatók. Vitéz Uzeledy Béla a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara titkára a Kamarának Nyiregyháza tartott cukorrépatermelői értekezletének eredményeiről számolt be, felhíva a megjelent cukorrépatermelőket, hogy a nyiregyházi példát követve kötelező aláírásukkal módosítsák a cukorrépatermelői egység megteremtését.

Baghy Gyula, Kövér János, Kuszka István és mások felszólalása után az értekezlet kimondotta, hogy a cukorrépatermelők országos szervezetének kiépítése sürgetően szükséges és a szolnokmegyei cukorrépatermelő is készséggel csatlakoznak ahhoz és pedig miután e körzet termelői Baghy Gyula kezdeményezésére máris megindították mozgalmukat, a körzet termelői ehhez csatlakoznak. Az értekezlet felkérte Baghy Gyula, Kövér János és Juranák Lajos cukorrépatermelőket, hogy az OMGE kebelében újalakult Cukorrépatermelők Országos Szövetségével a kapcsolatot vegyék fel, a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara segítségét pedig az adminisztrációs lebonyolítást illetőleg köszönettel veszi.

A szolnokvidéki termelők előlépté szilárdan folytatják tovább a cukorrépatermelők egységbe tömörítését, aminek sikere biztosra vehető a kedvező hangulat és a kezdeményezők agitálása mellett.

Békéscsábán f. hó 18-án tartották értekezletüket a békéscsámai és a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara és a Békéscsámai Gazdasági Egyesület együttes rendezésében. Az értekezleten, amelyen a cukorrépatermelők igen nagy számban vettek részt, Daimel Sándor dr. alispán elnököt, Rácz Lajos dr. kamarai igazgató felszólalásában a cukorrépatermelés válságát fejtegette és megállapította, hogy a cukorgyárak a cukorvámvédelmet, amely jórészt mezőgazdasági vámvédelem, egyoldalúan használják ki. A cukorgyári kartellel szemben a cukorrépatermelők csak egységes szervezet utján léphetnek fel, azért kell kötelező aláírásokkal az egységes szervezetet megteremtteni. Súlyomi Lipót a Békéscsámai G. E. titkára ugyancsak az egységes szervezet létesítése érdekében szólalt fel, majd Pongrácz Jenő gróf a mozgalomnak olyirányu kiterjesztését javasolta, hogy a cukorgyárakkal a termelési előlegek biztosítása végett kötött szerződések is felbonthatók legyenek, amint a biztosítások ügyében kormányintézkedéssel ez már megtörtént.

Több hozzászólás után az értekezletelhatározta, hogy a megyében a cukorrépatermelőket a legerélyesebben meg fogja szervezni, folytatja a Cukorrépatermelők Orsz. Szövetségével való együttműködését és előlépté Pongrácz Jenő gróf, Geiszt Gyula dr. és Galgóczy Géza tagokból álló bizottságot küldi ki. Az értekezlet után a kötelező nyilatkozatot igen sok gazda írta alá.

Folyó hó 21-én Mezőhegyesen, 23-án Győrött, 24-én Budapesten lesznek hasonló értekezletek az együttműködés megszervezésére.

Minden burgonyatermelő olvassa el Beke László: A burgonya termelése és nemeselese című hézagpótló művét. — Ára 3 P 80 f. „Páris” R. T. könyvnyomdája, Budapest, IX., Üllői-ut. 25.

ÁLLATBIZTOSÍTÁS

Biztosíthatók elhullás vagy kényszervágás ellen: sertések, lovak, szarvasmarhák, juhok stb. **vérmes anyaállatok magzatokkal együtt, luxuslovak, értékes tenyészállatok** (100%-os kártérítéssel!)

A biztosítás kiterjed a járványos betegségekre is, beleértve a sertés-orbánc, sertéspestis és sertésvész, lépfene, szá- és köröm-fájás stb. esetét is: lovaknál ezenfelül a használatra tartósnak alkalmatlanná válás esetére is. Állatszallomány-biztosítás, biztosítás vasárra, vágobíráhajítás, kiállítás tartamára. Hízlalásra beállított állatok biztosítása a hízlalás tartamára.

Mercur Általános Biztosító Részvénytársaság, Budapest, V., Tükör-utca 2. sz. Telefon: Teréz 113-06

Alapítottán 1859. évben — Kitüntetve aranyérmekkel

Bogenfürst György

automobil-karosszéria és kocsigyára
Budapest, VIII., Fecske-utca 19. sz.
TELEFONSZÁM: JÓZSEF 413-80

Külön villanyerőre berendezett, amerikai rendszerű „Celluloze” automobillfényezés valódi „Duco” anyagokkal

Automobil-karosszéria gyártás a legmodernebb kivitelben
Luxus-, autobusz- és teher karosszériák

KOCSIK mindenneműek állandóan raktáron
Automobilok és kocsik átalakítása, javítása, fényezése, kárptozása stb. pontosan eszközöltetik

a 207. lap...
A „Szövet...
élet ismer...
désének ism...
Jeszenszky Pá...
A magyar...
keresztül vez...
Mezőgazdák...
igazgatója, m...
is lett. Itt...
kiváló kvali...
vező képes...
galom érde...
dítot, most t...
intézmény, a...
lendítésére...
inkább sikeri...
föld szeretet...
kezeti eszme...
a két szellem...
mindmáig sz...
vezetése al...
zetét az orsz...
Jeszenszky Pá...
magával szem...
óvatos és elő...
cióval és erő...
és virágzoat...
kázat. Nevé...
behozatali ak...
valamint agr...
mind a magy...
kezeti össze...
Láng Józse...
lesz 25 eszt...
tanácsost me...
kezetéhez, ah...
tóje volt, má...
1916-ban ped...
meglátszik...
találta nyug...
kezü, képzett...
zásu üzletemb...
sága során...
san összeforr...
magyar agr...
egyik legrok...
zelő egyénis...
fejlesztette...
nagyarányu...
tőre munkát...
tás terén. L...
agrár szolid...
Biztosító Szö...
biztosítási ka...
mindenkor...
közönség rés...
Halálozások...
szül. németuj...
ticei Dobráns...
hat éves kor...
volt a Kerepi...
gagyi és t...
hó 18-án, éle...
Magyar tud...
tani mozgal...
szerepet játs...
vezetőségében...
mint a talajk...
„Sigmond Elek...
be: A megvált...
a talajkémia...
oldásukhoz...
maiban, Stoc...
ningenben és...
amelyeknek...
egyszersmind...
„Sigmond tud...
közül nagy m...
végzetit kutat...
nyelven a Tu...
A külföld ezek...
egy fontos g...
megjavítása k...
rövidebb tud...
tudomást. A...
jelentősek, ho...
hogy „Sigmond...
fordíttatja és...
sajtót. Előszó...
egyetemen H...
művelőjének...
emléjük a köv...

a 20. lapot
munkájához
1928

VEGYESEK.

Szövetkezeti arképek.

— Jeszenszky Pál és Láng József. —

A „Szövetkezeti Szemle“ most megjelent számában „Szövetkezeti arképek“ címmel a szövetkezeti élet ismert vezetői életpályájának és agilis működésének ismertetését tűzte ki céljául. Ez új rovat Jeszenszky Pállal indul, akiről következőket írja:

A magyaróvári gazdasági akadémiából a „Köztelek“ társszerkesztésén és az OMGE titkárságán keresztül vezetett emelkedő pályafutása a Magyar Mezőgazdák Szövetkezetéig, amelynek előbb vezérigazgatója, majd két esztendővel ezelőtt alelnöke is lett. Itt bontakoztak ki azután Jeszenszky Pál kiváló kvalitásai. Mindazt az agilitást és szervező képességet, amelyet addig az agrármozgalom érdekképviselői életének szolgálatára fordított, most teljesen a vezetésre bízott szövetkezeti intézmény, a magyar agrárszövetkezeti gondolat fellendítésére és kiépítésére hasznosíthatta. S ez annál inkább sikerülhetett, mert Jeszenszky Pál a magyar föld szeretetével együtt magába szívta be a szövetkezeti eszme iránt való hitét és rajongását is. És ez a két szellemi és lelki tényező irányította és irányítja mindmáig szövetkezeti tevékenységét, amellyel a vezetés alatt álló Magyar Mezőgazdák Szövetkezetét az ország egyik mintavállalatává fejlesztette. Jeszenszky Pál kemény kézzel, másokkal, de önmagával szemben is gyakorolt vas szigorral, rendkívül óvatos és előrelátó üzletpolitikával, széleskörű koncepcióval és erős szövetkezeti együttérzéssel alapozta és virágoztatta fel a Magyar Mezőgazdák Szövetkezetét. Nevéhez fűződik a tenyészállatvásárok és behozatali akciók kiszélesítése és számos gazdasági, valamint agrárszövetkezeti kezdeményezés, amely mind a magyar föld, a magyar gazda és a szövetkezeti összefogás céljait szolgálja.

Láng Józsefről a következőket olvassuk: Jövőre lesz 25 esztendeje, hogy Láng József gazdasági főtanácsost meghívták a Gazdák Biztosító Szövetkezetéhez, ahol előbb az életbiztosítási osztály vezetője volt, majd a szövetkezet ügyvezető-igazgatója, 1916-ban pedig vezérigazgatója lett. Láng Józsefnek meglátszik, hogy üzleti rutinját és széleskörű tapasztalatait nyugati iskolázottsággal szerezte meg: biztos kezű, képzett, alapos, megfontolt és higgadt gondolkodású üzletember, aki közel negyedszázados munkássága során együttérzésben és érdekvédelemben szorosan összeforrott a magyar gazdatársadalommal és a magyar agrárszövetkezeti élettel, amelynek ma egyik legrokonszenvesebb és legtehetségesebb vezető egyénisége. Fokról-fokra építette, erősítette, fejlesztette a Gazdák Biztosító Szövetkezetét s annak nagyarányú fellendítésével maradandó értékű, utóérő munkát végzett a magyar szövetkezeti biztosítás terén. Láng József altruista lelkületének és agrár szolidaritásának köszönhető, hogy a Gazdák Biztosító Szövetkezeté arszabályozó szelepe lett a biztosítási kartel kiemelő gépezetének és az ellen mindenkor hathatós védelmet nyújtott a gazdaközönség részére.

Halálhíradások. miszticei Dobránszky Béla és felesége, szül. németújfalusi Simonffy Ilona kis fia, ifj. miszticei Dobránszky Béla folyó hó 17-én Tátrafüreden hat éves korában elhunyt. Temetése folyó hó 18-án volt a Kerepesi-uti temetőben.

gaggi és tarcsafalvi Pálffy Gyula folyó évi január hó 18-án, életének 61-ik évében Budapesten elhunyt.

Magyar tudós külföldi sikere. A nemzetközi talajtani mozgalom terén hazánk szakemberei előkelő szerepet játszanak. A Nemzetközi Talajtani Társaság vezetőségében hazánkat „Sigmond Elek dr. képviseli, mint a talajkémiai bizottság elnöke. Ezt a tisztséget „Sigmond Elek dr. a bizottság megalakulása óta tölti be. A megválasztására óta elmúlt 17 esztendő alatt a talajkémia fontos kérdései közelebb jutottak megoldásukhoz a világ legkülönbözőbb kulturális centrumaiban. Stockholmban, Prágában, Rómában, Groningenben és Washingtonban tartott értekezleteken, amelyeknek ő nemesak hívatott vezetője, hanem egyszersmind tevékeny közreműködője is volt. „Sigmond tudományos munkásságának eredményei közül nagy méltánylásra találtak a szikes talajokon végzett kutatásainak eredményei, amelyeket magyar nyelven a Tudományos Akadémia adott ki 1923-ban. A külföld ezokról az alapvető vizsgálatokról, amelyek egy fontos gyakorlati kérdésnek, a szikes talajok megjavítása kérdésének megoldását adják, csak egyes rövidebb tudományos értekezésekből szerezhetett tudomást. A között eredmények azonban annyira jelentősek, hogy a kaliforniai egyetem elhatározta, hogy „Sigmond Elek dr. nagy munkáját angolra fordíttatja és kiadja. Ez a könyv most hagyta el a sajtót. Előszót hozzá Kelley dr. irt, aki a kaliforniai egyetemen Hilgardnak, a szikjavítás első hívatott művelőjének munkáját folytatja. Előszavából kiemeljük a következőket: „Sigmond dr. több mint

egy negyedszázadon át vett tevékeny részt Magyarországon szikesek vizsgálatában. Alapos felkészültsége, kiváló tudományos érzéke és éleslátása lehetővé tették számára, hogy a témához elfogulatlanul nyúljon hozzá és azt különböző szempontokból tekintse át. Ennek eredményeképpen a szikeskérdés mély megértéséhez jutott el. Bizonyos tekintetben „Sigmond magyarországi munkája kiegészítője Hilgard kaliforniai munkájának, akihez számos éven át baráti viszony fűzte. Hilgard óta nagyot haladtunk a szikesekről szóló ismereteink terén. A legnagyobb jelentőségű a bázis kicserélődés szerepének felismerése. Egész sorozat fontos kémiai és biológiai következtetés folyik a bázis kicserélődés elvének a szikes talajokra való alkalmazásából és amíg ezt fel nem ismertük, a szikes talajok tanulmányozása terén igen csekély haladás volt csak észlelhető Hilgard alapvető felfedezési után. Ebben az újabb munkában „Sigmond dr.-nak fontos része volt. Általános következtetései szorosan megegyeznek Gedroiz és más orosz kutatók nézeteivel és a kaliforniai kutatók legújabb eredményeivel. Különösen érdekes megjegyezni, hogy „Sigmond munkája teljesen függetlenül történt Gedroiz munkájától és annak ismerete nélkül. A bázis kicserélődés jelenségéről a szikes talajokkal kapcsolatban közölt eredeti dolgozatai több évvel előbb jelentek meg Gedroiz fontosabb közleményeinél. Ez a könyv, bár Magyarország különleges viszonyai számára készült, fontos leckéket tartalmaz mindenki számára. Jelentősége igen nagy és méltó arra, hogy behatóan tanulmányozzák. A kaliforniai egyetem a kiváló kutatójának, aki maga is szép eredményekkel járult hozzá a szikes probléma megoldásához, elismerő szavai méltó bevezetői „Sigmond Elek könyvének, amely honunk határait átlépve, az egész földkerekségen méltó képviselője lett a magyar tudományosságunknak.

Ballenger Róbert.

Juhászok törzskönyvezésének bevezetése a Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara területén. A Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara január hó 12-én állatnyvészeti osztályának keretein belül szakértekezletet tartott, amelynek egyetlen tárgyát a területen lévő juhászok törzskönyvezése képezte. Staub Elemér nyug. államtitkár-alelnök a szakértekezlet megnyitóján, bejelentette, hogy az Országos Magyar Gazdasági Egyesület és az Országos Törzskönyvelő Bizottság képviselőiben Pöhl Henrik jelent meg, a Közgazdasági Tudományegyetemet Schandl József dr. képviselte, míg az érdekelte tenyésztők részéről személyesen megjelentek Kiss János dr., inárcsi Farkas László földbírtokos, Szauder Viktor főintéző és Fodor István földbírtokos. A kamara részéről megjelentek Gesztelji Nagy László dr., Vaja Béla dr., Kemény Szilárd, Buzna Béla dr., Tölgyes István dr. és Szabó Lajos. Az értekezlet mindazokat a javaslatokat és tervezeteket, amelyek eddig a Kamarához a juhászok törzskönyvelése kérdésében befutottak, a leg részletesebben megtárgyalta. A szakértekezlet egyhanguan elhatározta, hogy mind a kosok, mind az anyák egyedi törzskönyvezését szükségesnek tartja és annak keresztülvitelére Schandl József dr. és Pöhl Henrik javaslatára az Országos Törzskönyvelő Bizottság által már régebben kidolgozott utmutatást fogadta el. A törzskönyvi lapok újabb való átdolgozására a szakértekezlet egy szűkebbkörű bizottságot küldött ki. Pöhl Henrik indítványára a szakértekezlet elhatározta, hogy elkészítendő tervezeit végleges határozathozatal előtt az Országos Törzskönyvelő Bizottsághoz terjeszti be a célból, hogy az egyöntetű juhászok törzskönyvezésnek alapját minden tekintetben biztosíthassák.

Sörárpatermesztési értekezlet Miskolcon. E hó 15-én délelőtt a Borsodvármegyei Gazdasági Egyesület sörárpatermesztési értekezletet tartott Melzer László együleti elnök elnöklése alatt, amelyen a földművelésügyi miniszter képviselőiben Gröbner Emil m. kir. gazdasági főtanácsos, az Országos Növénytermesztési Intézet igazgatója jelent meg. Ott voltak még: Székács Elemér, az OMGE alelnöke, Berzevics Zsigmond, a Tiszajobhparti Mezőgazdasági Kamara igazgatója, Tarnay Gyula, a Borsodvármegyei Gazdasági Egyesület ügyvezető-alelnöke, Legány Ödön, a Hatvani Növénytermesztési R.-T. vezérigazgatója, Borsod, Heves és Abauj vármegyei bírtokosai, bérlői és gazdatisztjei közül számosan, valamint igen szép számmal jelentek meg érdeklődő kiscsapatok is. Melzer László elnök megnyitóját Tarnay Gyula alelnök változtatta azokat a célokat, amelyek érdekében az értekezlet összehívott. Ezt követően Surányi János, a magyaróvári M. Kir. Növénytermelési Kísérleti Állomás helyettes vezetője tartott igen érdekes előadást a sörárpatermesztésről, vázolta a helyes sörárpatermesztés szabályait és mesterfogásait. Az előadás után Cséser Lajos dr. m. kir. gazdasági főtanácsos, az egyesület titkára terjesztett elő határozati javaslatot, amely szükségesnek és nagyfontosságúnak mondatotta ki a sörárpatermesztés körzetek megalakítását, a fajtavarsenyek rendezését, valamint a miskolci sörárpavaszok nagyobbfokú fellendítését. A határozati javaslatot Gröbner Emil szövegét hozzá először. Rámutatott arra, hogy a földművelésügyi minisztérium tavaszi vetőmag akciójával kapcsolatosan meg van adva a mód arra, hogy ezidén nagyobbarányú fajtakísérletek legyenek beállít-

hatók nemesített sörárpafajtákkal nemesek a nagybirtokokon, hanem a sörárpatermesztésre alkalmas kisebb gazdaságokban is. Kialátásba helyezte a földművelésügyi kormány segélyét az ősszel rendezendő miskolci sörárpavasz dologi kiadásainak fedezéséhez. Székács Elemér az OMGE alelnöke szerint ha a sörárpatermesztő körzetek kialakulása kezdetben geográfiai alapon történik is, valójában az a termelői fajtak alapján alakulhat ki helyesen. Szükségesnek tartja, hogy a sörárpatermesztő kisebb gazdák közsegénként szövetkezzenek abból a célból, hogy nagyobb tételekben, közösen értékesíthessék és ezt megelőzőleg tisztítsák és egyöntetűvé tethessék sörárpájukat. A hevesmegyei gazdák részéről Kun András földbírtokos szólott a határozati javaslatról, amit a jelenlévő gazdaközönség egyhangulag elfogadott.

Tejtáplálási kísérletek a fővárosi iskolákban. Az Országos Tejpropaganda Bizottság Budapesti székhelyű tisztifőorvosi hivatalával és az Iskolaorvosok Országos Egyesületével karöltve, a népjóléti minisztérium propaganda-osztályának közreműködésével január 16-tól kezdődőleg 60 napon keresztül 10 fővárosi iskolában tejtáplálási kísérleteket rendez. Az iskolák a következők: Fehérsas-téri elemi iskola, Szentendrei-úti elemi iskola, Pannonia-utcai elemi iskola, Tomori-utcai elemi iskola, Erdélyi-utcai elemi iskola, Százados-úti elemi iskola, Maglódi-úti elemi iskola, Kén-utcai elemi iskola, Gyáli-úti elemi iskola, Simor-utcai elemi iskola. A kísérletek folyamán minden iskolában három csoportot alakítanak 6-12 éves gyermekekből (felerésben fiúk, felerésben leányok). Az egyes csoportok 30 gyermekből állnak. Az első csoportbeliek 0.5-0.7 liter tejet és egy zsemlyét kapnak naponta, a második csoportbeliek egy zsemlyét, míg a harmadik csoport gyermek semmit sem kap; ez utóbbi két csoport a kísérlet összehasonlítására szolgál. A gyermekek ellátását az iskolaorvosok felügyelete alatt az iskolanővérek végzik s a kísérletek után a gyermekek mérése alapján az iskolaorvosok állapítják meg a tejnek a gyermekek tápláltságára, testsúlyára, növekedésére gyakorolt hatását. A kísérleteknek a tisztifőorvos által kidolgozott szabályzat lesz irányadó, amely szerint a Pirquet-féle eljárás alapján állapítják meg a minden egyes gyermeknek jutandó tejmennyiséget. A kísérlet ideje alatt 600 gyermeknél összesen mintegy 10,000 liter tej és 36,000 darab zsemlye kerül elfogyasztásra. A kísérletek befejezése után az eredményeket tudományosan fel fogják dolgozni az illetékes körök és azokat nyilvánosságra hozzák. A főváros tanügyi és szociálpolitikai ügyosztályai, valamint a kijelölt iskolák igazgatói és iskolaorvosai igen lelkesen karolták fel ezeket a kísérleteket, melyeknek kétségtelenül előrelátható sikere esetén az Országos Tejpropaganda Bizottság hasonló kísérleteket fog vezetni más fővárosi és vidéki városok iskoláiban is. A kísérlet eredményei minden bizonnyal erős propagálói lesznek a tejfogyasztásnak s tudományos kísérletek eredményei megmutatják majd, hogy milyen hasznos táplálék a tej s mennyire nélkülözhetetlen a fejlődő szervezetnek.

Sorozatós gazdasági előadások Tápiószelén. A közel-múltban megemlékeztünk már arról az akcióról, amelyet az OMGE vezetősége indított, hogy Tápiószelén és környékén a kiscsapatok gazdasági oktatása mielőbb megvalósulhasson. Ennek keretében a földművelésügyi kormány intézkedése folytán Csabay Kálmán jászberényi földművelésszakosok igazgatója január hó 15-én tartotta meg igen nagy érdeklődés mellett második előadását, amelynek tárgyát a trágyakezelés és a trágyázás keresztülvitelét képezte. A szokatlanul nagy számban megjelent kiscsapatok mindvégig igen nagy érdeklődéssel hallgatták a nagyon tanulságos előadást. A tápiószelén gazdaközönség nevében az előadásért vencesellői Virányi Ferenc altábornagy és Pöhl Henrik jószágfelügyelő mondtak köszönetet. Megjelentek az előadáson többek közt: ifj. Bicskey Illés tb. szolgabíró, Krajcsik Jenő, Stemmer Béla és vencesellői Virányi Ferenc altábornagy földbírtokosok, Pöhl Henrik az OMGE tangazdaság felügyelője, Svastics Egon; ifj. Rameshofer Béla tangazdasági gyakoronokok. A kiscsapatközönség körében az előadások iránt tapasztalt érdeklődés a helyi társadalmi vezetőköt arra az elhatározásra készítette, hogy előadás-sorozatokat állítsanak be. Ezerint minden vasárnap és ünnepnap — esetleg a külterületen is — gazdasági szakelőadásokat fognak elsősorú szakértők bevonásával tartani.

A „Mezőgazdasági Technika“ ezévi első száma beszámol a földművelésügyi minisztérium traktorbeszerzési akciójáról, amely lehetővé teszi a 200 holdnál kisebb területen gazdálkodóknak traktorok és a hozzátartozó talajművelő eszközök kedvezményes beszerzését olyan módon, hogy a gazdák 15-20% árengedményen kívül 2-3 év alatt törleszthetik a vételárát. Kotsis Endre dr. építész-mérnök „Gazdasági épületek becslése és amortizálása“ című könyvéből „Az építési költségek“ről közölt szemelvény táblázatok és ábrák segítségével az anyagár, szállítási, munkadíj és az általános költségek befolyását ismereti a költségek alakulására és példát közöl a grafikonoknak a kalkulációknál való használatára. Ezenkívül közli a lap B ertsch Ottó: „A mezőgazdasági öntözés megszervezése“ című cikkének befejező részét, Roth-

Termelése
— Ára 3 P 00 f.
IX. ÜH64-ut 25.

S

trre-a sertés-
esetét is;
válas
és-
tartamára.

113-06

enneműk
lóanraktáron

álakí-
ése, Kárpi-
eszközöltetik

mejer Imre: Szántógépezetű tanfolyamok; „A földgyalu”, „Olcso alagsóvezés — alagsó nélkül”, „A kenőolajok ványa és kinstári részesezése” című szakcikkek és ismerteti Kofcs Endre dr. „Gazdasági épületek becslése és amortizációja” című most megjelent könyvét. A „Hírek” című rovatban több kisebb, a mezőgazdasági technika körébe vágó közleményt találunk. A Rohmeyer Imre OMGE-titkár és Kund Ede műegyetemi adjunktus szerkesztésében megjelenő „Mezőgazdasági Technika” januári számával V. évfolyamába lépett. A lap előfizetési árai: egész évre 6-40, félévre 3-20, negyedévre 2 pengő. A szerkesztőség és kiadóhivatal (Budapest, IX., Köztelek-u. 8.) kívánatra készséggel küld ingyen mutatványszámot.

Faültetők Társasága. Az Alföld, de kivált a Tiszántul fátlansága súlyos gazdasági és népegészségügyi károkat okozott hazánknak. Az állami érdekelt Alföld-fásító munkássága évek óta rendszeres, nagy-szabású és igen hasznos munkát végez e téren. A fák iránti szeretet, a fák hasznosságának megértése, az okosru faültetés és rendszeres faápolás ismereteinek terjesztése céljából Rácz Lajos dr., a Tiszántuli Mezőgazdasági Kamara igazgatója tavaly megalakította a „Faültetők Társaságát”. A társaság tagjai fogadalmat tesznek, hogy minden évben lehetőleg minél több fát ültetnek, azokat gondozzák és e mozgalom számára másokat is megnyernek. A Faültetők Társaságához most nyert értesülésünk szerint eddig a Tiszántulról kétezer tag csatlakozott. Az ország többi részeiben is hasonló szervek alakulnak, így remélhető, hogy néhány év alatt, e komoly és kitaró akciójának nyomán, sok ezer apostola lesz a jelszónak: ligetes, fás paradicsommá tessék hazánkat!

Külföldről származó lovak megjelölése Ausztriában. Az osztrák szövetségi mező- és erdőgazdasági minisztérium elrendelte, hogy folyó évi január hó elsejétől kezdve minden külföldről származó egypatás állat, akár haszon- vagy tenyészcélból (a verseny- és ügetőlovak, díjlovaglásoknál és lovasjátékoknál használt egyedek kivételével), vagy levágás céljából importáltakat, a határátlépés után az alsó ajk nyálkahártyáján eszközölt tetoválással megjelöltessék. Ez a rendszabály egyrészt azt a célt szolgálja, hogy esetleges járványok fellépése esetén a fertőzés eredete könnyen kinyomozható legyen; másrészt azonban a Németbirodalommal és Csehszlovákiával kötött állategészségügyi egyezményben lefektetett elveket is szolgálja kívánja, amennyiben a jelölés után elériük az a cél, hogy a Németország által az Ausztriából származó, a nőri jelleghez tartozó lovak számára nyújtott vámkedvezményben, valóban csupán az osztrák belföldi származású lovak részesüljenek.

Társadalomtudomány. A Magyar Társadalomtudományi Társulat közkezdveitől örökölt folyóirat VII. évfolyamának 6—8. száma most hagyta el a sajtót. Gazdag tartalmat és nagy hozzájárulást tartalmazó társadalomtudományi problémákat találunk benne. A szerkesztés munkáját Heller Farkas, Bibó István és Szombatfalvy György végzi. Ebben a számban, mint egyik legjelentősebb probléma, az egyke kérdés került sorra. Még több értékes cikk gazdagítja a folyóirat tartalmát, így Herbert Lajos: Egy alföldi község társadalomrajzáról, Hornyánszky Gyula a nemzeti és nemzetietlen szociológiáról írt tanulmányai, cikkekkel szerepel még Martonffy Károly és Dékány István. A folyóirat előfizetési díja egy évre 12-80 pengő. Megrendelhető a Társadalomtudományi kiadóhivatalban (Budapest, V., Báthory-utca 12., I. em.).

Erdészeti Lapok. Az 1928. évvel immár LXVII. évfolyamába lépett az Országos Erdészeti Egyesület hivatalos közlönye. Az első szám most jelent meg s régi készletével szolgálja az erdőbirtokosok, az erdészeti ügyekkel foglalkozók és erdőtiszték érdekeit. E havonként megjelenő folyóirat első számában az egyesület múlt évi eredményeiről számol be, majd ismerteti állásfoglalását az 1900. évi XXVII. t.-c. kiegészítése és módosítására vonatkozó tervezetre. Egyéb egyesületi közlemények adnak még tartalmat a lapnak. Megrendelhető az Erdészeti Lapok szerkesztőségében. (Alkotmány u. 6. II. emelet.)

Az Országos Földbirtokrendező Bizottság nyilvános tárgyalásai. Az Országos Földbirtokrendező Bizottság január 22-től 25-ig a következő nyilvános tárgyalásokat tűzte ki: Az I. számú tanácsban: Január 24-én Ujmalomok megváltási ügyében Eszterházy Sándor gróf örökösétől megváltott legelőterület hasznosításának megállapítása; Törökszentmiklós, Rákóczi-falva és Szajol községek megváltási ügyében Bayly Gyulától megváltott ingatlanok megváltási árának megállapítása, ugyanabban ügyben Urbán Gáspárné bárónétól és kk. Bagi Imrétől megváltott ingatlanok megváltási árának megállapítása; Gorove Lászlótól megváltott ingatlanok árának megállapítása. Január 25-én Makó r. l. város és Polgár község házhelyrendezési ügye. — A II. számú tanácsban: Január 24-én Kemencsentelep, Rábacsébes és Vág községek pótmegváltási ügye. Január 25-én Horpács község megváltási ügyében a megváltási ár megállapítása; Rimóc község megváltási ügyében a kártérítő összeg megállapítása. Január 25-én Kovácsbágyás, Füzéradány, Füzérkajata, Kishuta, Nagyhuta, Fülkőháza, Pálháza, Füzérvölgy, Hollóháza, Pusztajalu, Füzér és Nyíri községek megváltási ügyében a csereterület nagyságát megállapító ítélet és a tárgyalóbizottság javaslata. Január 24-én Tököl és Szigetszentmiklós községek megváltási ügye. — A III. számú tanácsban: Január 24-én tárgyalást vezető bíró fölterjeszti Hejőkört község megváltási ügyére vonatkozó iratokat. Január 25-én Dabrony község megváltási ügyében, a

kiküldött bírónak a megváltási ár megállapítása tárgyában hozott ítéletének felülvizsgálása; Balatonszőlős község megváltási ügyében a Szent Benedek Rend tihanyi apátságától igénybevett földek évi haszonbérének megállapítása tárgyában hozott elsőfokú ítélet felülvizsgálása. Január 26-án Paks, Győrköny és Pusztahencse községek megváltási ügyében a vételár megállapítása tárgyában hozott első bírói ítélet felülvizsgálása. — A IV. számú tanácsban: Január 26-án Ór községben Lefkovic Lipót és Freund Zsigmondtól megváltott ingatlanok megváltási árának megállapítása tárgyában hozott elsőfokú ítélet felülvizsgálása. Január 27-én Pécin község megváltási ügyében a tárgyaló bíró a póttárgyalási iratokkal javaslattal fölterjeszti; Nyirkeres község megváltási ügyében a kiküldött bíró fölterjeszti a megváltási ár megállapítása tárgyában hozott elsőfokú ítéletet, fellebbezésekkel együtt, felülvizsgálás végett.

Helyreigazítás. A „Köztelek” január hó 15-én megjelent számában cikkemmel kapcsolatosan Beke István gazdasági tanár közli, hogy a Jakabnapi (sárgabúsu) és Száznapos (sárgabúsu) fajtái nem közepes, hanem korai érésűek, a Kisasszony-napi (sárgabúsu) és István király pedig nem késői, hanem közepes érésűek. Ezt a kijelítést a legnagyobb kétséggel teszem meg, mert a múltévi rendellenes időjárás folytán az érésben is erős eltérések voltak észlelhető, több évi adat pedig nem állott rendelkezésemre. *ült: Horváth Iván.*

Az egyetemi közgazdaságtudományi kar 1927—28. tanévének második felére szóló tanszék most jelent meg. Tartalmazza a tanárképzés beirakozásának és tanítóképzésének szabályozását, az egyes szakosztályokon tartandó előadások jegyzékét, függelékében pedig a szakosztályok éves évfolyamában kötelező kollégiumokat sorolja fel és közli a közgazdaságtudományi karon megszerzendő képzés és képesítés szabályzatát. A gazdasági akadémiákon oklevelet nyert egyéneknek a mezőgazdasági szakosztályon nyújtandó tanulmányi kedvezményeiről és tandíj és a tandíjmentességről szóló szabályzatok, valamint a köztisztviselői kedvezmények szabályzatának tervezete található még a függelékben.

Esi kereskedelmi szaktanfolyam. Ujtitást léptetett életbe a Budapesti Kereskedelmi Akadémia, amikor külföldi mintára megnyitotta esti tanfolyamát alkalmazottak részére. Ez az újítás lehetővé teszi, hogy a gyakorlati életben működők nappali elfoglaltságuk mellett is részesülhessenek rendszeres kereskedelmi szakoktatásban. Tanfolyamok: könyvvitel, levelezés, számtan, gyors- és gépirás, idegen nyelvek stb. A tanfolyam 5 hónapos és a vizsgázó hallgatók végbizonysítványt kapnak. A beiratások az intézet igazgatóságánál (V., Alkotmány-u. 11.) már megkezdődtek. Telefon T. 205—47.

Kertész, virágágyai, melegházi, gazdasági épületekre üveglakok ifj. Weiss Gyula táblaüvegnagykereskedőnél, Budapest, V. kerület, Vadász-utca 29. szám. 1500

MAGYAR FÉNYKÉPEK
BUDAY BARNA könyve ~ Huszonnégy életkép
A könyv ára 3 pengő ~ Megrendelhető a „PÁTRIA” R-T könyvostályában, BUDAPEST, IX., ÜLLŐI-UT 25. (Köztelek)

Próbálja ki a „Zwebner”-féle Extrahált Szójadarát, garantált 45/50% nyersprotein tartalommal, emészthető protein 41—44%, keményítőértéke kb. 72%, húsúldök, kocák, fejőstehenek és mindennemű növények-állatokkal. Zwebner Jacques, Budapest, V., Nádor-utca 28. 8147

NYILTÉR.

(A rovatban foglalkoztató nem vállal felelősséget a szerkesztőség.)

Jelzálogkölcsönök! Folyószámlahitel! Parcellázások!
Mindennemű pénzügyi tranzakciók!
Schwarz Gusztáv banküzlet
BUDAPEST, IV., Kossuth Lajos-utca 3. sz.
Telefonok: József 448—04, József 448—05, József 448—06
Sürgűnyetem: SCHWARZGUSZ BUDAPEST. 8282

Patkány-, mezeiegérirtó, egérirtó „RATINOL”
Biztos hatású irtószer, gyökereken irt. Más állatra, emberre ártalmatlan. Napi árban utánvétellel szállítja.
RATINOL LABORATORIUM,
Budapest, VII., Murányi-u. 36. 8145

Táblaüveg BIEBER KÁROLY
melegágyi üveg táblaüveg-nagykereskedés
Budapest, VIII., Tavaszmező-utca 18. sz.
Telefon: József 325—94

Meinl
Külföldi cikkek
Postán szállítjuk mindenhol!

Budapest Póstafile 79

A korpa drága, etesünk „NATURA” mellesetakarmányt gar. összetételben bármely mennyiségben szállítható. Díjnyertes hussterések husliszt, vérliszt, halliszt feherjetakarmánya: szénasavas mész stb.
70%-os gar. tiszta proteintartalmú „NATURA” Erőtakarmánygyári és Árutorgalmi R-T.
Budapest, V., Árpád-utca 7. 8312 Telefon: 135—16 és 294—64

LÓPOKRÓCOK
vizmentes ponyvával bevonva
ZSÁK-és PONYVAGYÁR R-T. Budapest, VI., Vilmos császár-utca 61. szám, Telefon: I. 910—83
Revonást külön vállalkunk. 8315

Szőlőkaró hasított ákac 1100
Igen jó minőségű, 160 és 180 cm. hosszúságban kaphatók
SÁNDOR TESTVÉREK fatermelőknél, BALASSÁGYARMAT

Szlovákiában levő nagyobb gazdaság német és tót nyelvet tökéletesen bíró,
nőtlen könyvelőt
Keres. Csak Csohszlovák állampolgárok, kik feladhatók mérlegképesek és nagyobb számtartású gyakorlati bírnak, küldjék be ajánlatukat Kohonyi Miklós, Budapest, 50% sz. postahivatal alatre. 1555

Ujdonság! Most jelent meg!
Az alföldi futóhomoktalajok okszerű mezőgazdasága
Írta: WESTSIK VILMOS nyug. m. k. gazd. felügyelő
Ara bérmentes küldéssel 5 pengő
Ezen értékes műben szerző a futóhomokos mezőgazdaság teljes üzemet mutatja be, így elvezeti az olvasót a futóhomok változataitól és tulajdonságaitól kezdve, a művelés, a trágyázás és növénytermelésen keresztül egészen a növénytermesztési beosztásig
„Patria” R-T. könyvostálya, Budapest, IX., Üllői-ut 25.

Földbirtokra
amortizációs és váltókölcsönt igen előnyös feltételek mellett folyósíthatunk
SACELLÁRY BANKHÁZ
BUDAPEST, IV., KECSKEMÉTI-UTCA 18.

Motorszántással foglalkozó gazdák figyelmébe!
Most jelent meg:
Traktorok és motorekék üzemzavarainak elhárítása
Írta: Barsch Ottó főmérnök
Ara bérmentes küldéssel 3-50 P (utánvétellel 3-70 P
A motorszántással járó nehézségeket, melyek előtte leküzdhetetlennek látszának, megfelelő munkakedvvel és hozzáértéssel csakhamar legyőzhető. A gép fenakadás nélküli működését pedig biztosíthatjuk és az előforduló üzemzavarokat könnyen elháríthatjuk, ha Barsch házigyógyító művészek tanácsait követjük. E könnyen érthető műről mindenki rövid idő alatt elcsillapít aja az összes tudnivalókat.
„Patria” r-t. könyvostálya, Budapest, IX., Üllői-ut 25.

Melegágyi üveget

szállít azonnal minden méretben és mennyiségben a legolcsóbb napi árak mellett, vidéki vevői útján vagy budapesti raktáráról, magyar és elsőrendű cseh minőségben

Forgó és Társa R.-T.
tábla- és tükörüveg-nagykereskedés
Budapest, VII., Dohány-u. 16-18.

Telefon: József 425-70 és József 426-05
SÜRGŐNYCIM: „VITRUM” 1198

Fűkaszálo-, arató- és ekealkatrészek

összes gyártmányuk legjutányosabban beszerezhetők:
Műszaki Autoforgalmi és Kereskedelmi R.-T.
Budapest, VI., Horn Ede-utca 3. Telefon: Lipót 921-23
Árajánlattal szívesen szolgálunk! 8206

Vetőburgonyatermelés

Most jelent meg! Ujdonság
Írta: **K. Takács Gyula** Ára 5 pengő
„PÁTRIA” R.-T. könyvszótálya, Budapest, IX., Üllői-ut 25. szám

Takarékos, biztos üzemű, nagy teljesítményű téglagyári gépek és teljes berendezések

Budapest-Salgótarjáni Gépgyár R.-T.
Budapest, VI., Aréna-ut 126. sz.
Gyors szállítás Olcsó árak
Kedvező fizetési feltételek 8257

KEMNA J. GÖZEKEGYÁR

BUDAPEST, VI., VILMOS CSÁSZAR-UT 51.
TELEFON: TERÉZ 291-21
Jutányos árban ajánl:
azonnali szállításra, használt, üzemképes FF jegyű Kemna-forrógözekekészletet, mely áll:
2 drb. egyenkint 70-110 indikált lóerős gözekomozdonyból,
1 „ 3/5-vasu komb. Kemna-ekéből,
1 „ 2-7 m. munkaszélességű szab. Kemna társasboronás kultivátorból, szivattyúból, gyűrűshengerből.
Kedvező fizetési feltételek. Részletes ajánlattal és minden megkívánt felvilágosítással azonnal és díjtalanul szolgálunk. 7913

KERESKEDELEM, TŐZSDE.

Rovatvezető: **Rogo Károly dr.**

Gabonavilágpiaci szemle.

E héten a világpiacra a buza ára szilárdult. A gyengébb kínálat és a nagyobb kereslet következtében Chicagóban 128³/₄ centről 129¹/₄ centre, Winnipegben 135³/₄ centről 136³/₄ centre emelkedett bushelként a buza ára. Budapesten is a hét eleje óta 30 fillérrel emelkedett a buza ára métermázsánként. Az árszilárdulás arra vezethető vissza, hogy Európa felé a buza- és lisztbehajozások a múlt évi ugyanekkori 3-6 millió métermázsával szemben, 2-3 millió métermázsára csökkentek. Az Európa felé utban levő buza- és lisztkészletek ugyancsak csökkentek és mindössze 9 millió métermázsát tettek ki e héten. Ezzel szemben a behozatali országok, így Anglia és Olaszország malmai tetemes kereslettel léptek fel a világpiacra. Az angol malmok állandóan vásárolnak, Olaszország Baruso buzát, a többi nagy európai behozatali országok pedig kanadai és argentinai buzát kötöttek le nagyobb mennyiségben.

Argentína buzakivitele e héten 500.000 q-t tett ki. 1927-ben 326 millió q, 1926-ban 15 millió q volt a buza kivitele. Az idei kivitel nagyságára vonatkozólag még megoszlanak a vélemények. Tengeriből 1927 május 1-től 1928 január 1-ig Argentína 562 millió q-t hozott be Európába, amely jóval meghaladja az 1926. évi kivitelét, amely összesen 55 millió q-t tett ki egész évben.

Gabona- és terménytőzsde. (Magyar Mezőgazdák Szövetsége Gabonaszótályának jelentése.) 1928 január 20. A budapesti gabonátőzsdén mérsékelt forgalomban a készáru buza irányzata jól tartott és az árjegyzőbizottság 10 fillérrel emelte az árakat. A rozszület irányzata változatlan. A takarmányneműek piacán az árpfélék jól tartottak, a tengeri irányzata javult és az ára 15-25 fillérrel emelkedett. A zab irányzata ismét szilárdult és az ára mintegy 25 fillérrel drágult. Ugyancsak szilárdult a korpá irányzata, amely szintén 25 filléres áremelkedést ért el. A határidőüzlet piacon a buza irányzata barátságos, míg a rozszület mérsékelt forgalomban, változó irányzat mellett bonyolódott le. Az árak 1928 január 19-én budapesti paritásban a következők: Készárúüzlet: Buza, 77 kg-os tiszavidéki 31'—31'10, felsőtiszai 30'85—31'—, fejmérgyei 30'80—30'95, pestmegyei 30'80—30'95, dunántúli 30'80—30'95, buza 79 kg-os tiszavidéki 31'65—31'85, felsőtiszai 31'45—31'65, fejmérgyei 31'35—31'55, pestmegyei 31'35—31'55, dunántúli 31'35—31'55, rozs, pestvidéki 29'—29'25, rozs, egyéb 29'—29'25, takarmányárpa I. r. 27'50—28'—, takarmányárpa II. r. 27'—27'50, sörárpa, felvidéki 32'—34'—, sörárpa egyéb 30'—31'50, zab, I. r. 27'75—28'—, zab, II. r. 27'50—27'75, tengeri, tiszai 24'25—24'50, tengeri, egyéb 23'50—23'75, köles 22'50—23'50, reepe 49'—51'— P. Határidőüzlet. Buza márciusra 31'68—31'70, buza májusra 32'24—32'26, buza októberre 29'81—29'86, rozs márciusra 30'20—30'24, rozs májusra 30'18—30'18, rozs októberre 25'02—25'04, tengeri májusra 26'18—26'20 P.

Liszt- és őrléményiac. Budapest, január 19. Lisztárak Budapesten: dara 50'—, duplanullás 49'—, 0-as 49'—, 1-es 47'50, 2-es 46'50, 4-es 55'—, 5-ös 42'—, 6-os 38'—, 7-es 32'50, 8-as 26'—, vidéken: duplanullás 43'50, 0-as 43'—, 2-es 41'50, 4-es 40'—, 6-os 33'—, 8-as 23'— P q-kint.

Budapesti takarmányvásár. (A székesfehérvári vásárgazdaság hivatalos jelentése.) 1928 jan. 17. Árak: réti széna, I. r. ó 9'50—11'—, réti széna, II. r. ó 7'—9'25, réti széna, III. r. csomagolásra 4'—6'—, muharszéna 11'50—13'50, alomszalma I. r. 6'—, II. r. 4'—5'—, zsupszalma 5'50—6'50 P.

Budapesti műtrágyapiac. Ásványi szuperfoszfát 16—18%-os, vízben oldható, foszforsavtartalommal vagontéltelben megyék szerint, kiló/kint 0'51—0'56 pengő, ugyanaz 50 q-n aluli vételnél 0'60 pengő. Rhénáfoszfát 25—28%-os, kiló/kint 0'70 P; Thomas-salak 16—18%-os összfoszforsavtartalommal, q-kint 11 P 60 f; kálisó, 40%-os, tiszta kálitartalommal, q-kint 16 P, chilisáltrom 15—16%-os légeny-tartalommal, q-kint 45 P 50 fill.; mésznitrogén 17—19%-os légeny-tartalommal, q-kint 30 pengő.

Budapesti erőtakarmányiac. (Magyar Mezőgazdák Szövetsége Gabonaszótályának jelentése.) 1928 jan. 20. Árak q-kint, nagyban, Budapesten: árpakorpa 24'50—25'—, árpaliszt 27'—27'50, borsókorpa 25'—, borsótakarmányliszt 27'50, buzakorpa 21'—21'25, buzakonkoly 20'—, buza-takarmányliszt 25'—, cirok ab állomás 17'—18'—, konkolydara 21'50, köleshéj darálva 14'50, lenmagpogácsa 33'—33'50, napraforgópogácsa 29'50—30'50, pohánka 22'—23'—, repcepogácsa 27'50, répaszelet, szárított 14'50—15'—, rozskonkoly 20'—, rozskorpa 21'50—22'—, rozs-takarmányliszt 21'50, szójabab 38'—, szójabab-pogácsaliszt 37'50—38'50, tökmagpogácsa 35'—36'— P.

Vetőmagrak. (A Magyar Mezőgazdák Szövetsége Vetőmagosztályának hivatalos jelentése.) Lőheremag. A hamburgi, stettini és osnabrücki tudósításokat az utolsó napokban a helyi piac megint nagyobb figyelemmel kísérte, ugyanis a német piacokról érkezett közlések meglehetősen kedvezőtlen híreket tartalmaztak és erősen depresszálták a helyi piacot. E németországi érdektelenség nyomán, — nagyobb kínálat ellenére — nincsenek újabb vevők és így a helyzet egyrészt a forgalom csökkenésében, míg másrészt az irányzat ellanybulásában mutatkozott, amely körülmény áresést idézett elő. Lucernamag teljes mértékben megtartotta vezető szerepét és szilárd irányzatú. Dánia állandó érdeklődése mellett főleg stockholmi és hamburgi cégek adtak vételmegbizásokat. Mivel a belföldi szükséglet részére is nagyobb megrendelések érkeznek, így az üzletmenetben különösebb változás nem állott elő. Muharmagban a készletek erősen mecsappantak és az árutulajdonosok nagy árakat követel-

A szén-savas mész

A növény elengedhetetlen tápláléka
Feltárja a talajban levő tápanyagokat
A talaj baktérium-állományát növeli
Savanyu talajokat megjavítja
A talajt lazítja, porhanyosítja
A vad, szikes talajokat termővé teszi

A legfontosabb szén-savas műtrágya a

Diósdai szén-savas mész

90—98% szén-savas mésztartalommal
Portinom — száraz — olcsó!

Megrendelhető

a Mezőgazdasági Kamaráknál

valamint

Dukes és Herzog

a rhénáfoszfát egyedárusítói az utóállamok részére
Budapest, V., Géza-utca I. szám
Telefon: Teréz 122-74 és 288-09

Kovácsy Béla és Fia

gyapju- és műtrágyakereskedők
Budapest, IV., Kecskeméti-u. 19.
Telefon: József 300-83 1176

Megjelent a Köztelek

Zsebnaptár 1928. évrő 34-ik évfolyam

Szerkesztik:

Szilassy Zoltán

az OMGE ny. igazgatója és

Buday Barna az OMGE igazgatója

Ára ajánlott hármentes küldéssel 4.20 pengő

Megrendelésnél kérjük az összeget előre beküldeni a „PÁTRIA” r.-t. könyvszótályának, Budapest, IX., Üllői-ut 25. szám

Mezőgazdasági Termelők Egyesült Szövetkezete

mint az O. K. H. tagja 1554
Budapest, IV., Korona-utca 3., főemelet.
Telefon: T. 268-37, T. 230-44 Sürgönycim: Pomus, Budapest
Vesz és elad burgonyát, hagymát, gyümölcsfélét és egyéb mezőgazdasági termékeket.

OLYAM.

tan
litjuk
enhoid

setakarmányt
olajpogácsát
szállítható.
t, halliszt
szénsavas
mész stb.
rgalmi R.-T.
16 és 294-56

COK
RONVA
mos császár-ut
on: L. 916-36
8315

hasított
akác 1199
ban kaphatók
SSÁGYARMAT

met
ró,
előt
k feloldott
gyakorlattal
s. Budapest,
1193

nt meg!
lajok
ága
elügyelő
pengő
omokos
tja be,
tozattal
elés, a
ül egé-
1189

ra
kölcstönt
folyósíthatunk
KHÁZ
TI-UTCA 19.

elmébe!
rekék
ritása

el 3-70 P
lente leküd-
hozzárítás-
nékülti mű-
temzavarokat
trének taná-
nkí rövid idő-
ka.
Üllői-ut 25.

nek. Romániában nagyobb árhullámzások mellett emelkedtek az árak, ami a helyi piacra is erős kihatással volt. **Tavaszbükköny** is jobb figyelemben részesült, a kínálat kedvezőbb volt, általában azonban az a felfogás kezd tért hódítani, mintha jóminőségű bükköny hazánk területén csak minimális mennyiségben volna található és így a fogyasztás megindulásakor román importra leszünk utalva. Az irányzat szilárd és az árak is némileg emelkedtek. **Nyulszapukában** cseh és morva áruban kötöttek jelentékenyebb üzletet. Hazai áruban a kereslet nagyobb a kínálatnál, az irányzat is a múlt hetivel szemben némileg javult. **Baltacimtag** ára meglehetősen szilárd, a kínálat e-ekély, amivel szemben élelkebb kereslet nyilvánul. **Fehérherében** a hangulat esendese, különösen a lengyel kínálatok nyomják az árakat. A többi magyakkban lényeges változás nem volt észlelhető. Árnyersúruert 100 kilónként, budapesti paritásban, minőség szerint, 1928. január 20-án: **baltacim** 78—80—, **borsó**, **Viktória** 55—70—, **bükköny**, **tavaszi** 29—31—, **esilagfirt** 23—25—, **csibehur** 35—40—, **cukorcikok** 34—36—, **fehérére** 210—225—, **kóles**, **fehér** 40—45—, **kóles**, **vörös** 24—26—, **kóles**, **szürke** 23—24—, **lóbab** 30—32—, **löhére**, **nagyarankás**, **nem tisztítható** 155—165—, **löhére**, **nagyarankás**, **tisztítható** 165—170—, **löhére**, **nagyarankamentes** 175—185—, **löhére**, **vörös bárcával** **olomzárolt** 220—230—, **löhére**, **fehér bárcával** **olomzárolt** 235—245—, **lucerna**, **nyers**, **nagyarankás**, **nem tisztítható** 200—210—, **lucerna**, **nyers**, **nagyarankás**, **tisztítható** 215—225—, **lucerna**, **nagyarankamentes** 225—235—, **lucerna**, **vörös bárcával** **olomzárolt** 260—270—, **lucerna**, **fehér bárcával** **olomzárolt** 300—310—, **muhar** 44—45—, **mustár** 45—50—, **nyulszapuka** 190—200—, **poánka** 26—28— P.

Paprikapiac. (A m. kir. növényvédelmi és növényforgalmi iroda hivatalos jelentése.) 1928. január 19. A nagy kínálatra az árak gyengültek. Termelői árak: **Szegeden:** Csövespaprika füzérenként 4—5—, édesnemes paprika kg-kint 230—3—, csemegepaprika kg-kint 228—344, felédés paprika kg-kint 192—240, I. r. (rózsa) paprika kg-kint 136—184, II. r. paprika kg-kint 064—1—, III. r. paprika kg-kint 032—052 P. **Kalocsán:** Édesnemes paprika kg-kint 272—296, rózsapaprika kg-kint 144—176, II. r. paprika kg-kint 1—120, III. r. paprika kg-kint 060—066, válogatott csövespaprika kg-kint 144—2— P.

Cukor. (M. T. L. eredeti jelentése.) London, jan. 18. Cukorföldemegnyitás. „B” típusú fehércukor január 15/9—15/93/4—15/92/4, február 15/92/4—15/10/3, március 16/1—16/12/2—16/4, április 16/12/2—16/3, május 16/3—16/33/4—16/3, június 16/33/4—16/33/4, július 16/33/4—16/33/4, augusztus 16/6—16/62/4—16/6, szeptember 16/3—16/62/4, október—december 16/3—16/33/4, október 16/42/2—16/6—16/33/4, november 16/23/4—16/42/2, december 16/33/4—16/33/4—16/42/2 shilling per cwt. Az irányzat csekély forgalom mellett esendese.

Külföldi terményzöldség. Pozsony, január 19. (Terményzöldség.) Kenyér gabona ma teljesen elhanyagoltan tendát, viszont árpában a kereslet megnövekedett. Felvidéki zab kínálat hiányában tartott volt. A többi ezzel szemben némileg visszaesett. Magyar és jugoszláv tengeri tranzit Szob 139—141, tranzit Oroszvár 140—141, tavaszi bükköny 185—190, felvidéki olomzárolt vörös löhére 1550—1700, olomzárolt vörös löhére 1000—1175, sárgaburgonya 38—39, fehérburgonya 36—37, ipari burgonya 30—32 csehkorona 100 kilónként feladóállomásról. A többi jegyzés nem változott. (1 cseh korona = 17 fill.)

Bécs január 19. (Terményzöldség.) A piacon a helyzet teljesen változatlan. Buza iránt kereslet nem mutatkozott, csupán könnyebb minőségű áruban jött létre néhány kisebb kötés. Rozs szilárdan tendát. Magyar áru 3850, pestmegyei 39 osztrák schilling határállomásról. Tengeri iránt az érdeklődés tovább tartott. Zabban a helyzet változatlan. Magyar áru határállomásról 3350 osztrák schilling volt. A hivatalos jegyzések teljesen változatlanok. (1 osztrák schilling = 80 fill.)

Berlin, január 19. (Terményzöldség.) Zárlat: buza márká prompt 2330—2360, márciusra 2657 1/2—2655, májusra 2735—2745, júliusra 2790, rozs márká prompt 2330—2360, márciusra 2595—2510, májusra 2655—2660, júliusra 2570, sörárpa 22—27, zab 20—2110, márciusra 2265, májusra 2362 1/2, júliusra 2420, tengeri helyt Berlin 2150—2170, buzaszil 30—34, rozsliszt 31—3375, buza- és rozskorpa 15, repce 3450—35 márká. Hüvelyesek és takarmányek: Viktóriaborsó 50—56, apró csemegéborsó 32—35, takarmányborsó 21—22, peluska 20—21, lóbab 20—21, bükköny 21—24, csilagfirt, kék 14—1475, sárga 1570—1610, szeradella, új 21—25, repcefogácsa 1990—2010, lenpogácsa 2210—2240, szárított moslék 1220—1240, szójakonyér 2130—2160, burgonyaszélet 2330—2360 márká. (1 német márká = 136 fillér.)

Chicago, január 19. (Terményzöldség.) A buzapiacon nagyobb árváltozások ma sem voltak, noha a liverpooli buzapiac magasabb árjelentései átmenetileg megszüntették a piacot. Zárlatok az árnyereségek 1/4—1/2 centre zsugorodtak össze. A tengeripiac irányzata mindvégig nyomott és az árfolyamokat átlag fél centtel alacsonyabb árnyív állapotokká meg. Zárlati árfolyamok: (Zárlatban a legutóbbi záróárfolyamok.) Buza márciusra 129 3/4 (129 1/4), májusra 130 1/2 (130 3/8), júliusra 126 7/8 (126 1/2). Tengeri márciusra 89 3/4 (90 1/4), májusra 92 (92 3/8), júliusra 93 1/4 (93 3/4). Zab márciusra 54 7/8 (55 1/8),

májusra 56 (56 1/8), júliusra 52 1/4 (52 1/4). Rozs márciusra 109 1/8 (108 3/8), májusra 109 1/8 (108 3/8), júliusra 103 1/8 (103 1/4). — **Winnipeg**, január 19. (Terményzöldség.) Zárlati árfolyamok: (Zárlatban a legutóbbi záróárfolyamok.) Buza márciusra 136 1/4 (136 1/4), júliusra 136 1/4 (135 3/8), októberre 128 3/4 (128 3/8). Zab márciusra 64 1/4 (64 1/4), júliusra 62 3/8 (62 3/8), (1 dollár = 571 fillér, 1 bushel buza = 27 2 kg.) — **Buenos Ayres**, január 19. (Terményzöldség.) Buza február 1095, márciusra 1105, tengeri márciusra 710, zab február 860, lenmag február 1520, márciusra 1530, májusra 1555. — **Liverpool** január 19. (Terményzöldség.) Buza márciusra 103 3/8, májusra 103 3/8, júliusra 103 3/8, Laplata tengeri január—február 389, február—márciusra 386, március—áprilisra 35 shilling. Az irányzat tartott. (1 angol font = 28 P.)

Budapesti vagonbavasar. 1928. január 19. Felhajtott: **Bika** I. r. 13, II. r. 52, III. r. 7, ökör I. r. 40, II. r. 126, III. r. 53, tehén I. r. 30, II. r. 306, III. r. 66, bivaly III. r. 13, összesen: 712 darab. A vásár irányzata lanya volt, a prima marhák árai változatlanok, a többi minőségek kg-kint 4 fillérrel estek. Eladatlannal visszamaradt 68 drb. **Árjegyzés** élőszuliban kg-kint: **Bika**, magyar II. r. —68—76, **bika** tarka I. r. —96—108, kivételesen 116, II. r. —84—92, III. r. —86—82, ökör, magyar, I. r. 104—108, II. r. —80—102, III. r. —53—70, ökör, tarka, I. r. 1—120, kivételesen 130, II. r. —76—96, III. r. —52—72, tehén, magyar, II. r. —30—98, III. r. —72—79, tehén, tarka, I. r. 1—112, kivételesen 116, II. r. —76—96, III. r. —52—72, bivaly, magyar —64—84, növendék (éves) —56—88, kicsontozni való —30—50 P.

Budapesti szurómarbavasar. 1928. január 17-én. Felhajtás: 245 darab élő belföldi szopós borjú. A vásár irányzata lanya volt, az árak változatlanok. **Jegyzett árak:** Élő borjúk belföldi szopós: I. r. 162 180, kivételesen 182, II. r. 140—156 P kg-kint.

Tenyészállatok és jarmosókrök. (Magyar Mezőgazdák Allatértékesei Kössenytársasága jelentése.) 1928. január 20. I. rendű belföldi jarmosókrök, belföldi tarka —96—104, II. rendű belföldi jarmosókrök, fehér —98—108, 1 1/2 éves tinók —96—120, 1 1/2 éves tinók —96—108, frissfejős tehén 116—134 P.

Budapesti sertés vásár. (Magyar Mezőgazdák Szövetkezete sertéstelepeknek jelentése.) 1928. január 20. A csütörtöki ferencvárosi nyit és zárt vásárra a felhajtás 3306 darab volt, ebből lanya irányzat mellett 612 darab maradt eladatlannal vissza. A következő árakat jegyeztük: Prima urasági 150—152, prima szedett 144—145, közép 138—140, könnyű jobb 130—134, könnyű silány 126—130, öreg urasági 142—146, öreg szedett 136—140, angol sonkamalak 136—160, hus 2—208, zsír 188—192, szalonna 160—164, szalámi-való sovány sertés 144—150. A pénteki vásárra a felhajtás körülbelül 850 darab volt. A Magyar Mezőgazdák Szövetkezete bizományi hízalásra sertéseket elfogad és olesó előleget biztosít.

Budapesti lóvásár. Az 1928. évi január 19-én tartott heti lóvásáron a vásári forgalom közepes volt. Felhajtott 677 darab ló. Eladott 341 darab. Eladatlannal maradt 336 darab. Árak: **Jobb minőségű lovak:** csikó 30—55, igás kocsió (nehéz, nyugati fajta) 800—690, igás kocsió (könnyű, nyugati fajta) 300—450, számár 64, öszvér 100, alarendelt minőségű lovak 30—255, vágólovak 30—140 P. Fővárosi vágóra vásároltak 25, vidéki vágóra vásároltak 53 darabot.

Wieni vagonbavasar. (A Magyar Mezőgazdák Allatértékesei Kössenytársasága jelentése.) A folyó hó 16-1, hétfői fővásár felhajtása: Belföldi 790, magyarországi 696, csehországi 128, jugoszláviai 732, romániai 1197, összesen 3543 darab. Irányzat lanya, 10 garassal olesóbb. **Jegyzések:** Ökör, extrém 2—210, I. r. 175—185, II. r. 110—120, III. r. —90—1—, bika, extrém 140—150, I. r. 135—140, II. r. 120—130, III. r. 105—115, kicsontozni való —60—70—, tehén, extrém 145—150, I. r. 125—135, II. r. 1—110, III. r. —90—1— schilling. Csütörtöki pótvásár felhajtása 608 db, irányzata rendkívül lanya.

Wieni sertés vásár. (Magyar Mezőgazdák Allatértékesei Kössenytársasága jelentése.) A folyó hó 17-1, keddi fővásár felhajtása: belföldi hussertés 36, zsirsertés 7, magyarországi zsirsertés 359, lengyelországi hussertés 6173, romániai hussertés 424, zsirsertés 1433, jugoszláviai hussertés 90, zsirsertés 1897, összesen hussertés 6723 darab, zsirsertés 3656 darab. Irányzat élénk. **Prima zsirsertés** 215—225, öreg sertés 190—2—, szedett sertés 190—215, angol sertés 2—220, hussertés 180—225 P. Csütörtöki pótvásár felhajtása 1093 darab (533 darab zsirsertés), irányzat ellanyhult.

Csehországi allatarak. (Magyar Mezőgazdák Allatértékesei Kössenytársasága jelentése.) Marhafelhajtás 512 drb, irányzat közepes. Sertésfelhajtás 6332 drb. (975 drb. zsirsertés), irányzat ugy hussertésben, mint zsirsertésben élénk. Ökör, I. r. 8—950, II. r. 680—790, III. r. 550—675, bika I. r. 660—775, II. r. 550—650, tehén I. r. 680—825, II. r. 550—675, növendék I. r. 5—650, kicsontozni való 450—6—, hussertés I. r. 9—960, II. r. 830—890, zsirsertés I. r. 1060—1120, II. r. 9—1030 cs. K.

Nyersbőr. A nyersbőr piacon az árak erősen emelkedtek marhabőr 208—224 fill., borjubőr 330—340 fill., juhbőr 144—152 fill.

Gyapju. E hó 17-én megtartották a londoni gyapjuvásárt, melyen a finom merinói gyapju 5%0-kal, a finom keresztezett gyapju 5%0-kal emelkedett, a durvább keresztezett gyapju szilárd. Az árak az utolsó londoni vásár árához igazodtak.

Tej és tejtermékek. (Budapesti székesszédes vadászati bizottsága hivatalos árjegyzése.) Árak a budapesti piacon pengőben. **Tej** tej literje —30—41, tejszínhab literje 320—360, tejfel literje 176—2—, centrif. vaj kg-ja kicsinyben 460—520, nagyban 376—430, tehénturó kg-ja —96—120, juhturó kg-ja 230—360, grói sajt kg-ja 430—560, trappista sajt kg-ja 3—4—, emmentáli sajt kg-ja 450—560 P.

Tejpiac. (Budapesti Központi Általános Tejeszarnok R-T jelentése.) 1928. jan. 19. Árúsi fiókjaikban a kamucéj fogyasztói ára változatlan! st állse.

Baronfi és tojás. Árak a budapesti piacon kicsinyben pengőben: **Csírke** drb-ja 230—4—, tyúk drb-ja 2—320, hizott ruca kg-ja 220—240, hizott lud kg-ja 220—280, hizott pulyka kg-ja 240—280, libamáj kg-ja 5—12—, ludzsír kg-ja 250—350, **Tojás** drb-ja —18—32 P.

Budapesti vadpiac. Árak a budapesti piacon: Szarvacsomb kg-ja kicsinyben 320—360, ózacsomb kg-ja 4—, vadiszőcsomb kg-ja 340—360, nyúl, bőrbőrben darabja 400—7—, fácán darabja 4—6—, fogoly darabja 130—200 P.

Budapesti halpiac. Árak kg-kint pengőben. **Ponty** kicsinyben I. r. 180—220, nagyban 130—150, II. r. 140—180, nagyban 1—120, **harcsa** kicsinyben 520—6— P.

Zöldség és gyümölcs. Árak a budapesti piacon pengőben: **Sárgarépa** kg-ja —20—36, **petrezselyem** kg-ja —24—40, **zeller** kg-ja —24—46, **kartoffel** kg-ja —50—1—, **vöröshagyma** kg-ja —28—40, **fokhagyma** kg-ja —40—60, **cékla** kg-ja —16—30, **fejeskáposzta** kg-ja —14—20, **kelkáposzta** kg-ja —24—40, **vöröskáposzta** kg-ja —50—70, **torma** kg-ja —64—160, **rózsaburgonya** kicsinyben kg-ja —22—28, nagyban q-kint 18—24—, **fehérburgonya** kicsinyben kg-ja —10—18, nagyban q-kint 7—14—, **championgomba** kg-ja 4—8—, **spenót** kg-ja —40—120, **alma** —40—5—, **körte** kg-ja 1—360, **dio** —80—2— P.

Borpiac. (A Magyar Mezőgazdák Szövetkezete Borértékesei Osztályának jelentése.) Budapest, 1928. január 19. A bevásárlást mindennapi, ha mérsékelt is, de megkezdődött. Az árak változatlanul a következők: **Homoki** vidéken 10—12 forintos kadarka borokért 420—480 pengő, zöld-fehér árúért pedig 5—550 pengőig fizetnek. Finomabb urasági telelekeért 6— pengőnél többet is lehet elérni. **Malligandok** tekintet és hektoliterenként, részben seprősen, részben marseprő nélkül, ab termelő állomás. Termelő helyekről fagykárókat jelenének, különösen onnan, ahol a szőlők nem voltak takarva.

Fuapiac. Az üzleti forgalom faanyagokban még mindig gyenge. **Fenyőfában** az árak emelkedtek, mert a szlovénországi termelők árait jelentékenyen felemelték. Amennyiben Németország továbbra is összevonásáról a szlovák fuakészleteket, e termékek újabb drágulásával kell számolni. A határállomás paritásában szlovák építőáru, **hüvelyes** 405—435 cseh K, vagyis építőáru 370—385 cseh K, faragott fa 290—305 cseh K köbméterenként vagonítékek vételénél. A fogyasztókkal való közvetlen forgalomban I. o. fenyőanyag 115—130 P, II. o. 100—105 P, III. o. 85—88 P. **Keményfában** a fogyasztás pillanatnyilag ugyan gyenge, az árak azonban — különösen a jóminőségű tölgynél — nagyon szilárdak. Így a tarpai urberesek tölgyfaárverésén a becsarat jelentékenyen meghaladó ár értek el. **Tuzifában** nagyon gyenge a kereslet és az árak hanyatló irányt mutatnak. Belföldi kőteves hasábfá, **bükk** 230—235 P, 1 éres hasáb 200—205 P, erdélyi fa hasábfá 228—240 P, szlovák áru 1100—1550, P jugoszláv áru 2250—2450 dinár vagononként ab magyar határ.

Szész és szeszitalok. (1928. jan. 16.) A szeszüzletheben e héten a forgalom ugy finomított, mint a többi kategóriája szeszben élénk volt és ugy a nagyban, mint detailforgalom kielégítő. **Jegyzetek az Országos Szeszértékesei által: finomított szesz** legalább 100 hektoliternél 25047 pengő, 50—100 hektoliterig 25251 pengő, 49—25 hektoliterig 25455 pengő + 192— pengő állami fogyasztási adó. **Beszész** legalább 100 hektoliter vételénél 16724 pengő. **Denaturálási szesz** legalább 100 hektoliter vételénél 5349 pengő. **Gyümölcsipálunka.** Gyümölcsipálunkafélekben az élénk kínálat és kereslet folytán utórkölő 5— pengőig, ujszilvórium 580 pengőig, ótörköly 6— pengőig, borpalat 775—83— pengőig kelt el ab termelőállomás 10,000 literfokonként + 2%0 forgalmi adó.

Országos allatvásárok. (1928. január 23-16) 1928. január 30-ig.) **Január 23.** Büdszentmihály, Heves, Kötélek, Kunmadaras, Mátészalka, Nemesdiv, Nyirbaktá, Szegvár, Vámospercs. **Január 24.** Gesztely, Január 25. Csökölly, Höggyész (lővásár), Kőszeg, Nagyvársány, Nemesándorháza, Vép. **Január 26.** Marcaltó, Tornaszentandrá, Ujfehértó, Január 27. Szentes, Vasvár, Makó. **Január 28.** Csanádpalota, Jánosbuda, Szalkszentmárton. **Január 29.** Kunhegyes, Január 30. Gyöngyös, Hajduböszörmény, Kapuvár, Káloz, Putnok, Seregedyes, Balasziagyarmat, Felsőöreg.

FORDSON-TRAKTOROK, OLIVER-ÉKÉK, FORD-AUTÓK
ANTAL JÁNOS és TÁRSA a „FORD”-gyárak autorizált képviselője **Kaposvár, Fő-utca 22. szám**

Gyümölcsfák DENDRINNEL SOTOR hernyóenyv használatával.
 kártevőinek elpusztítására perm-tezzünk a tél folyamán
 s bizottság az eredményt
 Kérjen ismertetőket:
FRANZ-MOSHOVITS EGYESÜLT IPARTELEPER R.-T.-I., Budapest, VIII., Örményöly-u. 8.

SZER
 M. E. A.
 500 kg-os tehen
 mányrépát és
 nyok árát tek
 80 fillérbe
 Nagyjában
 költség. J.
 7 literen felel
 J. I. Czege
 gazdáltsíni m
 tervezete me
 intézete val
 javaslattól t
 tételni, amit
 Tessenék a „Kö
 Ugyi miniszte
 irás csak tájé
 N. A. csics
 mindazonáltal
 az átlagos bur
 mot is ad. mi
 a M. Kir.
 foglalkozott
 nem tér el lény
 répa moslékjá
 mesztése csak
 nem terem min
 értéke 21-7. a
 értéke zömét a
 kánál inulinj
 szeszhozam na
 termék kemen

Tej
 Koro
 Budapes

Cluj (Kolozsv)

Ré
 Földben
 és vas
 meg
Ma
 Bud
 Antik e
 bejel

ALAPITVA 1893.

A. M. Kir. All
 BUDAPEST,
 A Győri Waggongy
 Modern g

SZ
 hajlítot tal
 száraz faa
 Készül

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

M. E. A naponta és fejenként kerekén 10 liter tejet adó 500 kg-os tehén átlagos takarmányával 5 kg szénát, 10 kg takarmányrépát és 4 kg abrakkeveréket vehetünk fel. E takarmányok árát tekintve véve kiszámíthatjuk, hogy kerekén 1 P 80 fillérbe kerül a tehén fenntartás és tejtermelő takarmánya. Nagyjában tehát hét liter tej árát emészti fel a takarmány-költség. Jövedelem tehát csak azután a tej után marad, melyet 7 literen felül ad a tehén. W. I. dr.

J. L. Czepléd. A gazdatiszti kötelező nyugdíjbiztosítást és gazdatiszti nyugdíjintézet létesítését rendelő törvényjavaslat tervezete még csak most van tárgyalás alatt, így a nyugdíjintézetbe való felvételre jelentkeznünk még nem lehet. Ha a javaslatból törvény lesz, akkor külön felhívás fog közzétettni, amit a „Köztelek”-ben is közlünk annak idején. Tessék a „Köztelek” lapot figyelemmel kísérni. A földművelésügyi minisztérium által múlt évben végzett gazdatiszti összeírás csak tájékoztató célt szolgált. F.

N. A csicsóka összetétele elég közel áll a burgonyához, mindazonáltal keményítőértéke (hizlalóhatása) nem éri el az átlagos burgonyáét, másrésztől a burgonya nagyobb hozamot is ad, mint a csicsóka. A csicsókából lehet szeszl főzni s a M. Kir. Erjedéstan Állomás a csicsóka-szeszlőzéssel foglalkozott is. A csicsókamoslék összetétele és táplálóértéke nem tér el lényegesen a kizugási eljárással feldolgozott cukorrépa moslékjától. Mindezek szerint csicsóka rendszeres termesztése csak ott van helyén, ahol burgonya vagy cukorrépa nem terem meg. Az átlagos minőségű burgonya keményítőértéke 21-7, a csicsókáé 15-8. Mindkét anyagnál a keményítőérték zömét a szénhidrátok (burgonyánál keményítő, csicsókánál inulin) szolgáltatják s így a kétféle anyagból várható szeszhozam nagyjában olyan arányt fog követni, mint a két termék keményítőértéke. W. I. dr.

Tejet veszünk
Korona Tejesarnok R.-T.
Főtelep és központi irodák:
Budapest, IX., Drégely-utca 15. szám
Telefon: J. 331-54 és J. 390-04 1194

Erdélyből szállított uradalmak részére elsősorú fehér és tarka jármosökröket valamint bivalyokat és tinókat BLUM LAZÁR Cluj (Kolozsvár), Calea Motilor, volt Monostori-ut 33.

Régiségeket ALAPITVA 1893.
Földben talált arany-, ezüstékszereket, bronz és vasból készült hadi és házi eszközöket megvételre keressék. Mautner László Budapest, IX., Bakáts-tér 2. Antik és népvándorlaskori tennetők bejelentését készséggel jutalmazok. 1215

A. M. Kir. Államvasutak Gépgyárának Vezérgyőnkösége BUDAPEST, V. KERÜLET, VILMOS CSÁSZAR-UT 32. SZÁM.
Modern gazdaságokban kitűnően bevált
Rába szekerkerék
hajlított talppal, vasalva. — Tökéletesen száraz faanyag! — Rendkívül tartós! — Készül minden járatos méretben. 1216

Cipők, bakancsok és eszímák
legelőcsőbb nagyban árban szállít:
Kiss H. cipőnagykereskedő, Budapest VII., Miksa-utca 13.
Férfi sárga strapabakancs
Férfi sárga strapacipő, amerikai forma, tiszta bőr P 14 90
Férfi la sárga tehenbőr bakancs P 12-50-13 50
Férfi barna halma eszima magas tehenbőr bórészés P 32-
Férfi strapacsizma, fekete, v. barna, puha v. keményzár P 36, 38
Három pár rendelésnél csomagolást nem számoltok

Hűtünk és jeget gyártunk az Audiffren-Singrün-rendszerű szab. rotációs A-S hűtőautomatával
és a hűtőtechnika legújabb vívmányával a szab. forgódugattyus „ROTA” hűtőgéppel
GELLÉRT IGNÁC ÉS TÁRSA R.-T. Budapest, V., Koháry-u. 4. Telefon: T. 212-91

Állapítási év 1903
Szávalykák
bármely célra és üzemp. = Tűzifecs-kendők =
Győző Béla és Társa
KÉRJEN ÁRJÉGYZEKEL Budapest, Báro Acél-u.3. (Vigszínház mellett) Telefon: Feréz 242-77.
ÁLLANDÓ NAGY KÉSZLET!

„UNIVERSAL” magasnyomású dugattyus háti permetező
„CSEPEL” felszereléssel csak szőlőhöz
„GLOBUS” felszereléssel cukorrépa-hoz 3 sor permetezőre
„ARBOR” felszereléssel, gyümölcsfához speciális belső olmozással, kénfőzetek és egyéb ártalmas vegyszerekhez egyaránt használható.
Universal permetezőinket kívánatra állandóan működő folyadékkverő-készülékkel is szállítjuk
Gyártja: WEISS MANFRED ACÉL ÉS FÉMŰVEI R.-T., CSEPEL.
Kapható: Agrarglobus Mezőgazdasági Gépkereskedelmi R.-T. Budapest, V. kerület, Lipót-körut 12. szám Telefon: Lipót 984-18 7096

Hirneves Szent Egydy-i GŐZEKEKÖTELEKET
legelőcsőbb minőségben raktárról azonnal szállít a gyár képviselője:
Magyar Béla
Budapest, VI., Gróf Zichy Jenő-utca 30.
Telefon: T. 244-47

Hungária-drótfonatok
a legelőcsőbbak és legelőkételesebbek!
Egyedüli gyártója: 331
HAIDEKKER SÁNDOR R.-T.
sodrony, szövet-, fonat-, kerítés-, vasbutor- és lánogyár
Budapest, VIII., Gülöi-ut 48/B.
Keleu óók: VIII., Fiumel-ut 3.
Árjegyzék ingyen és bérmentve.

EREDETI NEMESÍTETT HATVANI VETŐMÁG
árpai-, zab-, zárftokú kék mák-, fehér bokorbab-, szójabab-, fű- és csemegetengeri-
Prospektusok küldünk!
megrendelhető a HATVANI NÖVÉNYNEMESÍTŐ R.-T.-nél, HATVAN.
Ügyanott, a nagyteleki mezőgazdaságban termelt 3 éves ákaósemetefa (sorfa és suháng), 1 éves japán ákaó (Sophora japonica), 1 éves amerikai díósemetefa, japán ákaómag, étkezési mák és fehér mustár-mag is megrendelhető. 1168

UTÓK onnali 1478 zám atával. mertetők: lgy-u. 8.

Trifolium

Sürgöncim: ROZULA 1141
Telefon: Lipót 994-61

Magkereskedelmi és Kiviteli Részvénytársaság, Budapest, V., Akadémia-u. 1.

Tavaszi vetőmag-
szükséglete beszerzése előtt kérjen tőlünk ajánlatot!

SALVATOR-FORRÁS

Kellemes ízű üdítő gyógy- és asztali viz
vese-, hólyag- és rheuma-
betegeknek, terhes és szop-
tató nőknek nélkülözhetetlen!

Savoldó! Mindenütt kapható! Vasmentes!

Keltetőgépek
teljes baromfitelepeket,
mint f- vagy mellékfoglalkozást,
szakszerden berendez az ismert
keltetőgyár: 1172
Nickerl & Co. Inzersdorf b. Wien.
Kérje a 37. számú árjegyzéket
círányolva budapesti raktáról

Csilisalétrom

közvetlen behozatala Lautaro Nitrate Company, Ltd. és az egyesült
Lastenia Nitrate Co. — Compania de Salitres de Antofagasta termékeinek

Baburizza, Lukinovic y Cia., Valparaiso — Baburizza & Co. Ltd.,
London cég által

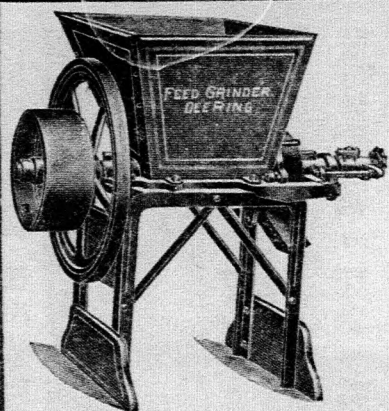
Magyarországi képviselő:

Zwebner Jacques
Budapest, V. kerület, Nádor-utca 28. szám

Telefon: Teréz 140-72

8360

Sürgöncim: Zwebneres, Budapest

A DEERING-féle amerikai
daráló gép

mindenféle szemes élelet,
csövestengerit,
olajpogácsát

tetszészerű finomságra darál. Munka-
teljesítménye igen nagy. Hajtóerősüksége igen
csekély. ~ Mérsékelt áron szállítja

PROPPER SAMU R.-T.
Budapest, V., Vilmos császár-ut 52. sz.

Háztartási, urasági, vendéglői, intézeti
tűzhelyek
és konyhafelszerelési cikkek

LANOS LAJOS
Takaréktűzhely-
gyár R.-T.
BUDAPEST

Központi iroda és gyár: VII., Kerepesi-ut 62. Telefon: József 321-34
Városi üzlet és raktár: IV., Váci-utca 40. szám (Irányi-utca sarok)
Telefon: József 453-52.

**Drágábbat vehet, de jobbat nem,
mint a világhírű, 8 év óta legjobban bevált**

Austin
traktor

Kitünő angol konstrukció! — Legelsőrendű anyag! — Petróleum-
vagy benzinüzem! — A legkisebb fogyasztás! — Hosszu élettartam!
Felszánt 8 coll mélyen óránként! magyar holdat 6 kilogramm
petróleumfogyasztás mellett! — Ára 7904 pengő (K 98,800.000)

Kedvező fizetési feltételek!

A PÖHL-TRAKTOR képviselők:

SATURNUS Műszaki és Gépkereskedelmi R.-T., Budapest,
VI., Teréz-körut 40. Mintaterem: Teréz-körut 62.

LEN- borsó- és konyhakerti magvak szerződéses termelése
 Mütrágyák, garantált minőségben: szuperfoszfát, thomassalak, mesznitrogén, chilisalétrom, kálisó, mesztrágyák.
 Emerson-eketraktorok

Erőtakarmányok, szavatolt beltartalommal: szójadara, verliszt, halliszt, szárított répaszelet, szénsavas takarmánymész.
 SZÓLÓ- ÉS NÖVÉNYVÉDELMI SZEREK

legelőnyösebb feltételek mellett:

Magyar Többtermelést Előmozdító Részvénytársaság
 Budapest, V., Akadémia-utca 15.

Telefon: 136-79

Telefon: 136-79

ORSZÁGOS MAGYAR GAZDASÁGI EGYESÜLET
 BUDAPEST, IX. KERÜLET, KÖZTELEK-UTCA 8. SZÁM
 József 351-05 TELEFON József 348-85

Az OMGE üzemi és számtartási osztálya

minden tekintetben előmozdítani kívánja a gazdaközönségnek érdekeit, s ezért elvállalja a következő munkálatokat:

1. **Gazdaságok könyveinek vezetését és ellenőrzését, tisztajövedelmi mérlegek elkészítését és hitelesítését.** Ertesítésre megbízottunkat a helyszínére küldjük, aki ott leltároz, megállapítja a cselekvő, szenvedő és tiszta vagyont, felteketi a könyveket és a gazdaság vezetőjét a könyvelésre vonatkozólag utbaigazítja. A mai viszonyok miatt nagyon fontos az, hogy olyan számtartás álljon a gazda rendelkezésére, amely áttekinthető és megbízható. Sok kára van a gazdának abból, ha nem vezet rendes számtartást. Adózás szempontjából is előnyben részesülnek azok, akik rendszeres számtartás alapján készített tisztajövedelmi mérleggel igazolják gazdaságuk jövedelmét. Ezen kíván segíteni az OMGE számtartási osztálya.

2. **Adó- és illetékügyekben tanácsot és szaksterü felvilágosítást ad, anélkül azonban, hogy hatóságok előtt képviselést vállalna.**

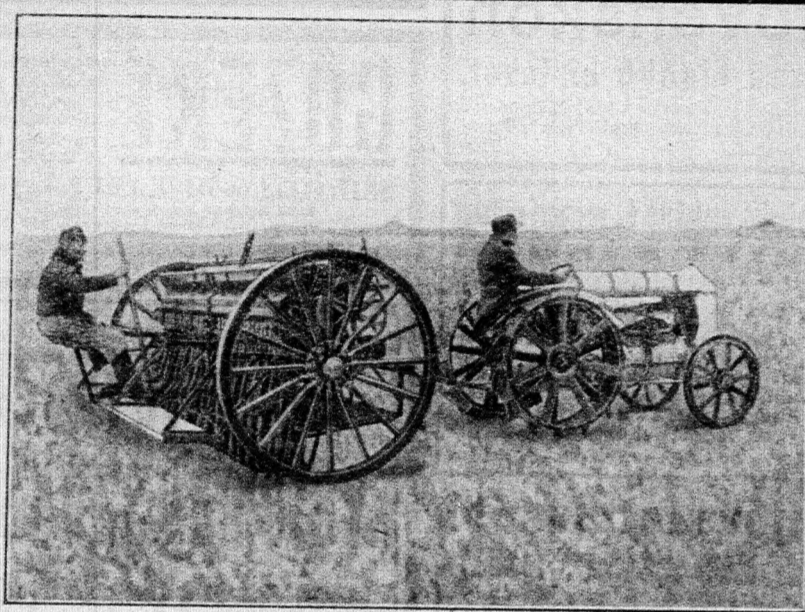
3. **Üzemi kérdésekben felvilágosítással szolgál, üzemterveket készít, becsléseket végez, szakértőként eljár bírósági és magánfelek felkérésére, akár peres ügyekben, akár berletátadás, átvétel, örökösödési osztály elkészítésénél, vagy bármily gazdasági üzemi természetű ügyben. Elvállalja élő- és holtfelszerelés felleltározását, becsléését.**

4. **Vasuti fuvarlevelek és gyógytári vények díjszámításának a felülvizsgálását.** Felhívjuk a gazdák figyelmét arra, hogy vasuti fuvardíjjaikat csekkalapon fizessék. Részletes felvilágosítással és csekkalappal szolgálunk erre vonatkozólag.

5. **Ingatlanforgalmi osztályunk elvállalja birtokok adásvételének vagy bérbeadásának lebonyolítását, előnyös birtokbérletek szerzését. Biztosítási ügyletek legelőnyösebb lebonyolítását.**

Saját érdekében cselekszik tehát minden gazda, ha mennél gyakrabban veszi igénybe ezentul osztályunkat, mely mint központi iroda minden tekintetben teljes titoktartás mellett rendelkezésre áll. **Adóbevallási célra évről-évre mérlegeket készítünk és kész mérlegeket felülvizsgálunk és hitelesítünk.** A zárszámadásoknak mielőbbi beküldését kérjük. A mérleg hitelesítést egy gazdaság se mulassza el az idén annak elfogadása érdekében. **Akik osztályunkat igénybe óhajtják venni, kérjük saját érdekükben ezirányú, mielőbbi szives értesítésüket Budapest, IX., Köztelek-utca 8. címre.**

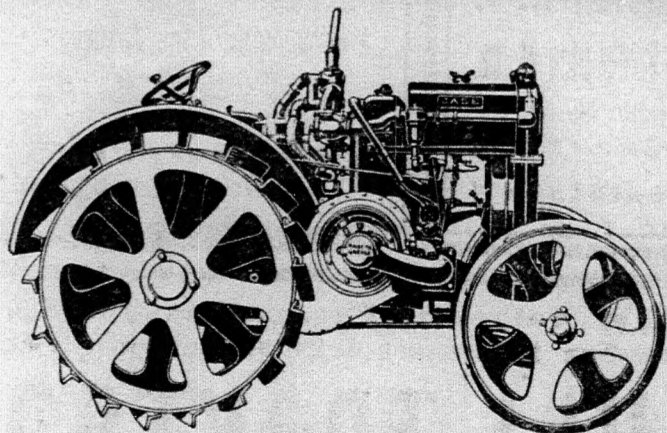
Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület Igazgatósága.

Traktorvontatásu
32-soros vető- és sortrágyázógép
 az Első Magyar Gazdasági Gépgyár R.-T.
 Budapest, VI., Váci-út 19.
uj gyártmánya.

A traktoros vetőgép hazánk mezőgazdasági életében új korszakot jelent, mert megoldotta a gyors, olcsó és tökéletes vetés problémáját.

Napi teljesítmény 50 magyar hold!
 Napi bér- és üzemanyagkiadás 35-40 pengő.

Ezidőszerint a világ legjobb és legkomolyabb traktorai között vezet

a CASE TRAKTOR

melyet teljes szavatosság mellett, igen előnyös feltételekkel

eredeti SACK ekékkel

szállít:

Propper Samu R.T.

Budapest, V., Vilmos császár-ut 52.

ZSOLDOS magántanfolyam

Rvi kötés mellett
vajat és uradalmi tejet
átvesz legmagasabb napi áron **Sanus Tej-Üzem R.-T.**, Budapest, VIII., Karpfenstein-u. 13. Telefon: József 458-53 3241

Slovenskon
veszek kisebb birtokot.
Szives ajánlatokat részletes leírással „Egyenesen P. B. 101” jellegével Rudolf Mosse, Prag, I., Ovocny trh 19. továbbít. 1200

Vetőgépjavitó, átalakító és vasipari vállalat
SCHIFF SÁNDOR
a MÁV gépgyár vezérigénységének volt üzemvezetője V., Visegrádi-u. 58. Budapest V., Ügyök-u. 24.
Veszek, javítok, átalakítok régi kombinált vető- és mindenféle gazdasági gépeket. Szivattyszerelések, uradalmi kutak tisztítása, vetőgépalkatrészek, gőzekek kötelek stb. legolcsóbban. 1151
Árjajánlat-megtekintés díjtalan.

Legjövödelmezőbb
gazdasági üzemág a tojástömegtermelés. Kis befektetés! Aránylag kis terület! Kis forgótöke! A gazdaság minden hulladéka értékesíthető! A tojás napipénzi 100%-os haszon!

Tervezek és építek

baromfifarmokat

német, holland, dán, vagy amerikai rendszerben, gazdasági épületeket a legmodernebb kivitelben. Az elavult épületeket átalakítom, vagy kívánságra megjavítom. Végzek szakértői becsleéseket. Jövödelmezőségi számítással és felvilágosítással költségmentesen készségeggel szolgálók.

lfj. DÉNES LAJOS építömester
SZEGED, ÜSTÖRKÖS-UTCA 5. 1179

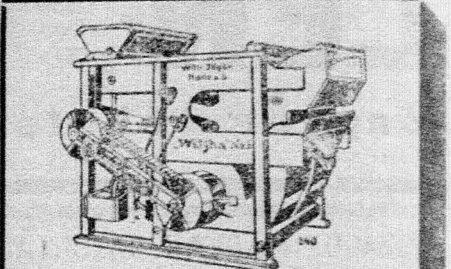
Autó- és szántómotor **FŐTENGELYEK és HENGEREK CSISZOLÁSA**
és minden e szakmába vágó alkatrészek készítése
DEDICS TESTVÉREK
Budapest, VIII., Óriás-utca 15. Telefon: J. 303-45 Alapítva 1903

GŐZEKE -részleteket mindenféle gyártmányt gőzekehez készít és szállít precíz kivitelben, acél fogaskerekeket, fémcsapágyakat, tűzszekrényeket, e kevasakat stb. **SODRONYKÖTELEKET**
SZILÁGYI és DISKANT gépgyára, **MISKOLCON**
Első Magyar Gazdasági Gépgyár R. T. Ford-autók. Fordson traktorok képviselője.

Tavaszi vetőmagszükségletét már most fedezze, mert a vetési idény közeledtével az árak emelkednek!
Elsőrendű minőségek nagy választékban, állandóan raktáron, későbbi szállításra és fizetésre
Földes Győző Mag- és Terménykereskedelmi R.-T.
Budapest, V., Zrínyi-utca 14. sz.
Telefonszám: 141-10
Sürgőnycim: Földesur Budapest
Kérjen mintázott ajánlatokat!

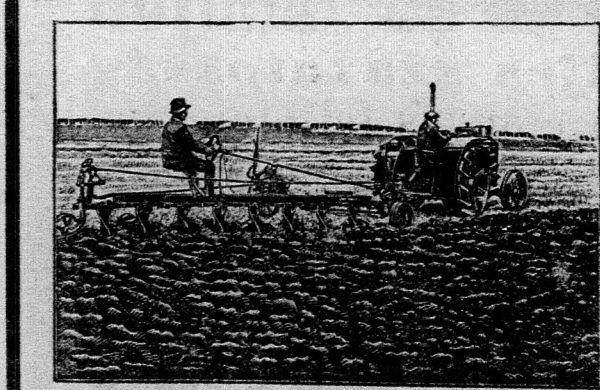
Budapest, VII., Dobány-utca nyolcvannégy. József 424-47
Előkészít polgári és közpiskolai magánvizegákra, **érettségire.**

Nagyobb terméshozam érhető el ha a vetőmagot a világszerte ismert **„WILJHA”** tisztító- és osztályozógépen készítjük el
Gyártja: **Wilhelm Jäger, Halle a/S.**
A gép üzemben megtekinthető
FÖLDES GYŐZŐ Mag- és Terménykereskedelmi Részvénytársaságnál
Budapest, V., Zrínyi utca 14. szám ahol megrendelések is felvételnek.
Kizárólagos vezérképviselet 1221
ERDÉLY LAJOS okl. mérnöknl, Budapest, II., Margit-rakpart 53. sz.

Budapest, Király-u. 3., udvarban jobbra
Glaser Jenő cégnél
Ponyva
Zsinag Zsák 8223
Lenaruk Szalonvászon
Grádli Szőnyeg
Takarók Carniturak

Az állat drága, vigyázzunk rája és használjunk állandóan nyers Lysoform-ot.
mely minden fertőzéstől betegségtől megóv!
„A fertőtlenítés a gazdaságban”
című nagyon tanulságos füzetünket minden érdeklődőnek díjmentesen beküldi a 8569
Dr. KELETI és MURÁNYI vegyészeti gyár r.-t., Ujpest.

Tartósság, teljesítmény, gazdaságosság, tökéletesség tekintetében legelső helyen áll az **OIL-PULL TRAKTOR**
Főlényét még a legkötöttebb talajon és hegyes vidéken is kivétel nélkül bármely traktorral szemben bizonyítani készek vagyunk.
Pénze és érdeke ellen vét, ha traktor vásárlása előtt nem győződik meg az OIL-PULL traktornak minden más traktorral szemben való fölényéről.

Árjajánlattal szolgál a vezérképviselet **Mezőgazdasági és ipari gépkereskedelmi r.-t., Budapest, V., Balaton-u. 12.** Telefon: 292-29 Távirati cím: Mezőipar

Ujab...
Trakto...
Ba...
Kertész...
A Plasi...
Borás...
Me...
A ma...
Az új...
A FÖL...
Tanul...
és a...
„Patria”

Ujabb gazdasági szakkönyvek!!!

Traktorok és motorekék üzemzavarainak elhárítása.

Írta: Barsch Ottó főmérnök. Ár: 3 pengő. A motorszántással járó nehézségeket, melyek előtte leküldhetetlennek látszottak, megfelelő munkakéddel és hozzáértéssel csakhamar legyőzhetjük. A gép fenakadás nélkül működését pedig biztosíthatjuk és az előforduló üzemzavarokat könnyen elháríthatjuk, ha Barsch hűségpótló műveinek tanácsait követjük. E könnyen érthető műből mindenki rövid idő alatt elsajátíthatja az összes tudnivalókat.

Baromfitenyésztés.

Írta: Winkler János gazd. tanácsos, főtitkár. Ár: 10 pengő. E gyakorlati irányú, népszerű modorban megírt mű a baromfitenyésztésre vonatkozó összes tudnivalókat tartalmazza. Főbb fejezetei: Baromfitenyésztés jelentősége. Fajtatan. Tenyésztés. Takarmányozás. Ápolás, gondozás. Hasznosítás. Fulyka, lúd, kacs és diszbaromfi tenyésztése. Üzemen. Sportnyenyésztés. Baromfitenyésztés. Baromfitenyésztés értékesítése.

AZ ALFÖLDI FUTÓHOMOKTALAJOK OKSZERŰ MEZŐGAZDASÁGA.

Írta: Westsik Vilmos, ny. gazd. felügyelő. Ár: 4.60 pengő. A futóhomok nem háládatlan talaj, csak tudni kell vele bánni, helyes termelési rendszert kell bevezetni s akkor évről évre fokozódik a terméshozás és jövedelmesség. Hogy miként javítandó meg a futóhomok és miként kell rajta jövedelmező gazdálkodást folytatni, arra nézve részletes utasítást találunk a 184 oldalra terjedő könyvben. Szerzője 16 éven át működött alföldi homoki tanyaüzemekben, mint gazdasági tanár és 5 évig futóhomokos vidékek gazdasági felügyelője volt s így a könyv anyaga kizárólag a gyakorlati életből van merítve.

Kertészeti üzemen, érték- és jövedelemszámítástan.

Írták: Mahács Mátyás és Liska Jenő. Ár: 10 pengő. A könyv részletesen ismerteti a kertészkedés alapjait, vagyis a legelőszérből berendezéseket és az üzem okmányi vezetését, amelyek nélkül eredményes kertészkedni nem lehet. Külön része foglalkozik a jövedelemszámítással és bejelölés ügyével, hogy a könyv segítségével bárki előzetesen összehálthatja a szükséges költségeket, és tájékozódást szerezhet a várható jövedeleiről. Ha pedig el akarja adni a kertjét, a gyümölcsét, kertészeti, saját maga állapíthatja meg a helyes eladási árat.

A Plasmopara viticola (A szőlő peronoszporája).

Írta: Oswald Géza, polgári és felelő mezőgazdasági iskolai igazgató. Ár: 1 pengő. Nagy házagot télt be a fenti munka szőlészeti irodalmunkban, mint egyetlen ilyen irányú összefoglaló könyv. A szerző maga is gyakorlati szőlőművelő s mint tanárember a kérdést elméleti oldaláról is ismeri. Az elmélet és gyakorlat szerezésben ölelik a munkában, úgy hogy mindenki érdeklődéssel forgathatja.

Borászati zsebnaptár 1928. évre.

Szerkesztő: Dr. Baross Endre. XXIX. évfolyam. Ár vászonba kötve 4 pengő. A Borászati Zsebnaptár tartalma nagyobb változásokon ment keresztül ebben az esztendőben. A szőlőművelés és a borászat szövege egyrészt a tartalomnak töltéses megújítására nékül rövidítették, másrészt azonban egyes üzemeltetők, melyek a gyakorlati élet számára szükségesek, kibővítették. Külön fejezetet képez a bor melléktermékeinek feldolgozása és a pálinkafőzés. Ez az utóbbi két fejezet hiányt pótol. A közgazdasági részben is vannak újabb adatok és újabb statisztikai kimutatások, melyek a múlt esztendőben még nem szerepeltek.

Mezőgazdaságtan.

Írta: Szallárd Gyula. I. kötet. 7. kiadás. 344 oldal, 67 ábrával. Ár: 8 pengő. Három részben ismerteti a növénytermelést. Az elsőben az általános tudnivalókat, a második részben a különleges növénytermelést, a harmadik rész a konyha- és gyümölcskertészetet és szőlőművelést, valamint a fásiskola beosztását és az értékesítés módjait tárgyalja.

A magyar talaj gyepesítése.

Írta: Thaisz Lajos ny. mezőgazd. kísérletügyi igazgató. 9 eredeti képpel. Ár: 3 pengő. Egy teljesen eredeti munka, amelyet szerzője 42 évi gazdasági-botanikai tanulmányai és gazdag tapasztalatai alapján írt meg. Főbb fejezetei: A magyar talaj gyepesítéséhez szükséges növények jellemzése. Rétek. Legelők. Fűmágykeverékek. Fűves herekeverékek. Vasúti és folyamtöltések begyepesítése. Mérések talajok és homokbuckák megköltése. Kerti pázsit. A gyepesítésnél szükséges szabályok és tudnivalók. A szikes talajok gyepesítésének igen nehéz kérdésével csaknem minden fejezetében foglalkozik.

Vetőburgonyatermelés.

155 oldal, 54 képpel. Írta: K. Takács Gyula. Ár: 5 pengő. Minden burgonyatermelő gazdának saját szükségletére vetőgumós kell termelnie. E mű annak termelési módjait, a talajműveléstől a gumó elraktározásáig tárgyalja. Közi továbbá a vetőgumó állami elismerését és a vetőburgonya szállítási szabályzatát, felsorolja a különböző fajtákat és a burgonya betegségét stb.

Az újkori zöldmezőgazdálkodás.

Írta: Dreszner Iván. Ár vászonkötésben: 10 pengő. Aki e feltűnést keltő művet elolvassa, kedvet fog kapni arra, hogy fűtermelő területet a mai modern kívánalmaknak megfelelően átalakítsa, vagy pedig a jövedelmének mutatózó fűmágytermelést kezdje. A könyv főbb fejezetei: Ált. rész. A tanulmányi fűker. A fűmágytermelés és a fűmágytermelés. Az állandó fűtermelőterület javítását megelőző vizsgálatok. A legelő. A rét. A magyar zöldmezőgazdálkodás jövője.

A FÖLDMIVELEÉS KÖZGAZDASÁGTANA. AGRÁRGAZDASÁGTAN ÉS AGRÁRPOLITIKA.

Írta: Matyasovszky Miklós, műgy. tanár. Ár: 18 pengő. Ez a könyv nemcsak rendszerbe foglalja az agrárpolitikát, de elméletileg is megmagyarázza. Szerző az agrárpolitikának önálló helyét jelöli ki a közgazdaságtanban s az elmélet szempontjából is kimutatja, hogy a mezőgazdasági kérdések külön törvényszerűsége alkotnak a ezért külön tudományágként és II. szakrésznek. A könyvnek két főrésze van: I. elméleti, ez az agrárgazdaságtan és II. gyakorlati, ez az agrárpolitika; utóbbi pedig külön fejezetekben tárgyalja a föld, a munka, a tőke, a rendszert, a szervezkedést és az értékesítés mezőgazdasági szempontjait.

Tanulmányok a magyar agrárpolitika és a magyar agrármozgalom köréből.

Írta: Bernáti István. Ár: 12 pengő. A magyar agrárkérdés érdekében folyó küzdelemnek egyik legérdekesebb harcosa eme legújabb munkájában a magyar agrármozgalomnak egyrészt történetét rajzolja meg, másrészt pedig rámutat azokra a gazdasági és társadalmi okokra, amelyek az agrárisok által kitűzött program helyességét bizonyítják és törekvéseik jogosultságát igazolják.

„Pátria” r.-t. könyvkiadó, Budapest, IX., Üllői-út 25.

SZŐLŐKARÓT, tűzifát, talpfát,

vagy bármilyen más faanyagot az ország bármely részébe azonnal szállítanak vasúti járművekben, előnyös árban. **LÓWY SÁNDOR és JÓZSEF** fatermek és fakereskedők Budapest, V., Mátyás-utca 9. Telefon: L. 942-17

TEJET, VAJAT

évi kötésre veszünk **VITAMIN Tejipari Vállalat** BUDAPEST, VIII., Kálvária-utca 23. szám. Telefon: József 323-40 5240

Gőzekekötteleket

szavatolt legmagasabb minőségű szállítással 7897 eredeti gyári áron azonnal szállítok **Toepffer Róbert** Budapest, I., Mészáros-u. 6. Telefon: József 85-05.

Amortizációs kölesönt

sürgősen folyósítottunk 7-7 1/2% kamat alapon, árfolyam és beelés nélkül **földbirtokosoknak** holdankint 8 millió, teleküzemreint visszafizetéssel, váltó nélkül. Több rendbeli tartozásait egyhelyre konvertáljuk. Felvilágosítás ingyen. Előzetes kölléség nincsen. 1922 **Földhitel, Budapest, VII., Dohány-u. 90.**

Melegágyablakokat

vakorotva, 100 x 150, raktárról jutányosan szállítok **FARKAS és TÁRSA** lakatosár- és vasszerkezeti gyára Budapest, VI., Lehel-utca 8. szám. Telefon: Lipót 908-62 8311

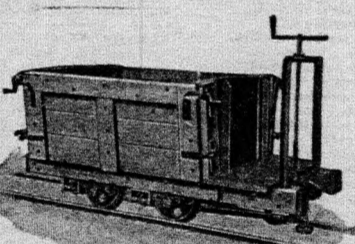
Zongorát, pianinót

legelőszébban (a Magyar Királyi Zene-művészeti Főiskola szállítójától) **Reményi Mihálytól** vehet Budapest, Király-u. 58. Fizetési kedvezmény.

Uradalmi főtiszt

megfelelő állást keres, ki nagy uradalmat kezel, elsőrendű erő, kitűnő ajánlatokkal. Szíves értesítést kér „József felügyelő 1177” Köztelek kiadóhivatalába. 1177

Répakocsik

kerekek, kerékpárok, sinek, váltók és kötőanyagok a Győri Waggongyár gyártmányai raktárról azonnal szállíthatók. Nemzetközi Gépkereskedelmi Részvénytársaság Keskenyvágyány Vasutasútja 1217 Budapest, V., Vilmos császár-ut 32. sz.

A sikeres méhészkedés feltételei, módja és eszközei. Írta: Héjasa Endre. Ár: 20 pengő. „Pátria” R.-T. könyvkiadó, Budapest, IX., Üllői-út 25. sz. (Köztelek)

Vasablakokat és vasszerkezeteket

jutányosan szállítok **Faragó és Társa** Budapest, VI., Béke-tér 6. szám. Telefon: Lipót 914-14 7318 Különosztály malomhengerek készítésére és rovátkolására.

Több milliárdot földbirtokokra

sürgősen kihelyezünk dollárokban, pengőben, beelés nélkül holdankint 6-8 millió. Amortizációs váltó nélkül teleküzemreint visszafizetéssel illetékmentesen 7% alapon. Kamatozó köllésű bármily időre 8% százalékos. Birtokvételeket finanszírozzunk. Kézvevettéket díjazunk. **Általános Pénzügyi Vállalat,** Budapest, VII., Klauzál-utca 29. Telefon: József 522-22. Alapítástól: 1908. évben. 8294

DEUTSCH ZOLTÁN

mezőgazdasági, műszaki cikkek nagykereskedése Budapest, VI., Nagymező-utca 19. (Telefon: Teréz 255-77) (Telefon: Teréz 255-77)

Ford-Fordson

alkatrészekből dusan felszerelt raktárkészlet Eredeti amerikai „EXTRA HEAVY” traktorok, autók, motorok, henger- és gépolajok

Four small boxes containing technical details and product information for Ford-Fordson machinery. The boxes list various components like tractors, engines, and spare parts, along with contact information for the distributor.

Gazdasági-, szeszgyári és malomfelszerelési üzemanyagok, szelvényezőgépek, gummi- és kenderfűzők, gabonamérleg, gabonaszák (juta és lenből) vízhatlan kazal-, csapó- és kocsiponnyák, repponnyák, azegedi köllérlak, vadóli gyapju lópokrócok, gáz-, gőz- és vízszelvények.

Kisbirtokosok: 3000 és 5000 közötti területű birtokok... Hirdetési díjak...

KISBIRTOKOSOK

A hirdetési díjak - a 2%-os forgalmi adó külön felszámítása mellett - előre fizetendők

Belföldi állásokra vonatkozó hirdetségek csak a munkaadó birtokos vagy birtok címűkkel... Hirdetési díjak...

Díjtalan állásajánlások

1000 és 2000 közötti területű birtokok... Hirdetési díjak...

RETÖLTENŐ ÁLLÁS

OTLÉN segédített, aki a birtok... Hirdetési díjak...

GAZDASZTISZT

OTLÉN segédített, aki a birtok... Hirdetési díjak...

GAZD. ALKALMAZOTTAK

SZÁRAVATOTT, jártas baromfi... Hirdetési díjak...

BÉRCSAPDÁT

BÉRCSAPDÁT, hosszabb gyakorl... Hirdetési díjak...

KERESŐNK

KERESŐNK, hosszabb gyakorl... Hirdetési díjak...

KERESŐNK

KERESŐNK, hosszabb gyakorl... Hirdetési díjak...

FELES

FELES, bolgárkertész keres... Hirdetési díjak...

MAJORGAZDA

MAJORGAZDA, tejkészítővel keres... Hirdetési díjak...

SEGÉDITSTZ

SEGÉDITSTZ, izr., okleveles... Hirdetési díjak...

NYUGALOMBA VONULÓ

NYUGALOMBA VONULÓ, közép... Hirdetési díjak...

FÜLDNÜVESISKOLÁT

FÜLDNÜVESISKOLÁT, tavaly... Hirdetési díjak...

GAZDASZTISZT

GAZDASZTISZT, ispáni, intézői... Hirdetési díjak...

40 ÉVES

40 ÉVES, róm. kath. vallás... Hirdetési díjak...

JÓ OKLEVÉLLEL

JÓ OKLEVÉLLEL, rendelkező... Hirdetési díjak...

ROSZULT JÖVEDELMZŐ

ROSZULT JÖVEDELMZŐ, gazdasági... Hirdetési díjak...

SEGÉDITSTZ

SEGÉDITSTZ, állást keres róm... Hirdetési díjak...

HARMINCHÁROM ÉVES

HARMINCHÁROM ÉVES, külső... Hirdetési díjak...

GAZDASÁG

GAZDASÁG, minden ágban... Hirdetési díjak...

INTÉZŐ

INTÉZŐ, róm. kath., nős, gyer... Hirdetési díjak...

FÜLDNÜVESISKOLÁT

FÜLDNÜVESISKOLÁT, végzett... Hirdetési díjak...

GAZDASZTISZT

GAZDASZTISZT, ispáni, intézői... Hirdetési díjak...

24 ÉVES

24 ÉVES, értelmű fiatal... Hirdetési díjak...

SZERENYIENYŰ

SZERENYIENYŰ, nőten, gazdasági... Hirdetési díjak...

BÉRLET

BÉRLET, megvásárolni feljárt... Hirdetési díjak...

FAPÁI

FAPÁI, földművelés-központ... Hirdetési díjak...

ISPÁNI

ISPÁNI, kulcsári, majorgazdai... Hirdetési díjak...

ISPÁNI

ISPÁNI, kulcsári vagy jobb... Hirdetési díjak...

ISPÁNI

ISPÁNI, kulcsári vagy jobb... Hirdetési díjak...

ISPÁNI

ISPÁNI, kulcsári vagy jobb... Hirdetési díjak...

ISPÁNI

ISPÁNI, kulcsári vagy jobb... Hirdetési díjak...

ISPÁNI

ISPÁNI, kulcsári vagy jobb... Hirdetési díjak...

GAZD. ALKALMAZOTTAK

PRIMA összeköttetéseikkel... Hirdetési díjak...

INTELLIGENS

INTELLIGENS, fiatal egyedül... Hirdetési díjak...

KERTÉSZ

KERTÉSZ, ki a kertészet... Hirdetési díjak...

TEJGAZDASÁGI

TEJGAZDASÁGI, iskolát végzett... Hirdetési díjak...

KANÁSZSZÁMADÓ

KANÁSZSZÁMADÓ, akiknek... Hirdetési díjak...

KERTÉSZ

KERTÉSZ, vagy gazda állást... Hirdetési díjak...

URASÁGI

URASÁGI, lány, nőten, nagy... Hirdetési díjak...

JÓ CSALÁDBÓL

JÓ CSALÁDBÓL, való, feltétlen... Hirdetési díjak...

INÁS

INÁS, szakszerű, házaspár... Hirdetési díjak...

HÁZVEZETŐNK

HÁZVEZETŐNK, gazdasági... Hirdetési díjak...

FŐGÉPÉSZI

FŐGÉPÉSZI, állást vállalok... Hirdetési díjak...

NŐTEN

NŐTEN, fényező, szíjgyártó... Hirdetési díjak...

SZOLGALOM

SZOLGALOM, intelligens urleány... Hirdetési díjak...

BUDAPESTI

BUDAPESTI, gazdasági központi... Hirdetési díjak...

SZAKÁCSNÉ

SZAKÁCSNÉ, állást keres... Hirdetési díjak...

SZAKÁCSNÉ

SZAKÁCSNÉ, kifizetéses... Hirdetési díjak...

JÓMÓDORU

JÓMÓDORU, fiatalok elmen... Hirdetési díjak...

HÁZVEZETŐNK

HÁZVEZETŐNK, állást keres... Hirdetési díjak...

VARINI

VARINI, tudó szobalány állást... Hirdetési díjak...

KERTÉSZ

KERTÉSZ, bővebb, munkabéres... Hirdetési díjak...

NŐTEN

NŐTEN, fényező, szíjgyártó... Hirdetési díjak...

SZOLGALOM

SZOLGALOM, intelligens urleány... Hirdetési díjak...

Dr. SZÁSZ ALFRED

Dr. SZÁSZ ALFRED, M. TANAR... Hirdetési díjak...

BIPOLÁRIS

BIPOLÁRIS, SZEPTIKEMIA... Hirdetési díjak...

EGÉRTYPHUS

EGÉRTYPHUS, TENYÉSZETET... Hirdetési díjak...

FÁJTASZTA

FÁJTASZTA, CORNWALL, 11... Hirdetési díjak...

HIDEGERŰ

HIDEGERŰ, tengerimentes... Hirdetési díjak...

ELADÓ

ELADÓ, tenyészett megvár... Hirdetési díjak...

PEKINGI

PEKINGI, kassza kettőt... Hirdetési díjak...

ELADÓ

ELADÓ, 4 darab... Hirdetési díjak...

ÁLLATOK

ÁLLATOK, Huszeretenyessé... Hirdetési díjak...

MI R.T. 16. szám 8267

MI R.T. 16. szám 8267

Böszerszámok, nyereg- és istállószerek

Böszerszámok, nyereg- és istállószerek... Hirdetési díjak...

FREUND A. ES FIA

FREUND A. ES FIA, BUDAPEST... Hirdetési díjak...

BUDAPEST

BUDAPEST, VIII., Kőfaragó-utca 8... Hirdetési díjak...

BUDAPEST

BUDAPEST, VIII., Kőfaragó-utca 8... Hirdetési díjak...

BUDAPEST

BUDAPEST, VIII., Kőfaragó-utca 8... Hirdetési díjak...

BUDAPEST

BUDAPEST, VIII., Kőfaragó-utca 8... Hirdetési díjak...

BUDAPEST

BUDAPEST, VIII., Kőfaragó-utca 8... Hirdetési díjak...

BUDAPEST

BUDAPEST, VIII., Kőfaragó-utca 8... Hirdetési díjak...

BUDAPEST

BUDAPEST, VIII., Kőfaragó-utca 8... Hirdetési díjak...

135

A Massey-Harris-féle

WALLIS-TRAKTOR

**a legolcsóbban
szánt
arat
vontat** **vet
csépel
boronál**

mert:
teljesítőképeségének csak 26%-át fordítja önsúlyának továbbítására erő kifejtésének legnagyobb része hasznos szántási munkálatoakra fordítható

KÉRJEN ÁRAJÁNLATOT!
NEMZETKÖZI GÉPKERESKEDELMI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
BUDAPEST, V., VILMOS CSÁSZÁR-UT 32.
KÉRJEN ISMERTETŐT!

Yorkshirei tenyészkocák
egyedileg törzskönyvezett, teljesítőképeségre vizsgált állatok kb. 90 kg. súlyban forrasztási bóruradalmunkban kilogrammonként 2-40 pengőért kaphatók.
A hízottsértéskiallítás első díjjal kitüntetve Hazai Mezőgazdasági R.-T.
Budapest, VI., Andrassy-ut 98. sz. 7889
Telefonszám: 141-47. Sürgönyeim: „Többtermelők”

SCHILLINGER MIKSA
Zsák és ponyva
kereskedés és kölcsönzés
Budapest, V., Rudolf-rakpart 7. sz.

Világhírű angol „Lister“-motorok
1 1/2-20 lóerő nagyságig, komplett villanyagregátumok 1 kilowattól felfelé, komplett szivattyutelepek, motoros szállítókoskák 1 és 3 tonna teherviselésre, Diesel-motorok, kompresszorok és pneumatikus szerszámok
Magyarországi vezérképvislet:
SÓDFELD GÁBOR okl. gépészmérnök, BUDAPEST, VI., SZONDY-UTCA 11.
Telefonszám: Teréz 248-11

A JELENKOR LEGJOBB TETŐFEDŐ ANYAGA

Eternit

PALA

CSAK AZ „Eternit” VÉDSZÓVAL JELÖLT LAP VALÓDI.
ETERNIT-MŰVEK HÁTSZENEK LAJOS BUDAPEST, ANDRÁSSY-UT 33. GYÁR: NYERGES-UJFALU

Gőzekebárszántást
őszi és tavaszi szántást, gyeptrést, szőlőtelepek faiskolák, erdősitések mély rigolirozását elvállalja
Wolff Ernő, Budapest-Kelenföld
703 Telefon: József 258-65 Sürgönyeim: Wolffke Budapest

Eladó Észak-borsodban egy
16 szobás kastély
a legmodernebben felszerelve, parkot, villany, vízvezeték, 13 hold parkkal, ha szükséges gazdasági épületekkel és földdel is. Érdeklődők megkeresését, 1188 alatt a kiadóhivatal továbbítja. 1188

Birtokbérlet
Zalaigricei, 1017 m. hold birtokom 1928. évi november elsejétől bérbeadó. Érdeklődők forduljanak hozzám. Id. Takács Jenő, Sümeg (Zala m.). 1173

Tejgazdasági gépek
Westfalia tejfőlözők, tejhűtők, fejtődrök, tejkannák stb. szolid kivitelben és árban kaphatók:
Stanga József tejgazdasági gépüzletében, Budapest, IX., Ráday-u. 26/K.
Szíveskedjék a pontos címre ügyelni! 1181 Ajánlatok díjmentesen.

KNUTH K.
MÉRŐK ÉS GYÁROS
BUDAPEST, VII., Garay-utca 10. TELEFON: József 10-75

Vizvezetékek

Központi fűtések

Cséplőgéptulajdonosok rendeljék meg a STERN-féle dobkosár-betétlécet!
680 kg. tiszta buzaszem
volt az eredmény, midőn egy 550 ke-
resztből álló buzaszalmát, mely már egy közönséges dobkosárral el lett csépelve, betétsines géppel szakértőbizottság előtt utáncépellettünk. 7743
Kérdőzokádásra ingyen és bérmentve nyújt felvilágosítást:
BÁRDOS és BRACHFELD BUDAPEST, VI., Gyár-utca 5/F

Földbirtokosok és földbérletők figyelmébe!
Van Waveren & Herzog weissenfelsi magtermesztő cég még rendelkezik néhány kat. hold területre való bab-, borsó-, saláta-, uborka-
vetőmaggal.
Közlebbi felvilágosítást nyújt a vezérképvislet: **Alens** részvénytársaság, Budapest, VI., Andrassy-ut 3. Telefon: Teréz 217-30. 1196

Gazdák figyelmébe!
Férfi és női angol lovaglósizmák, vízhatlan gazdasági osizmák, vadászcipők a legjobb kivitelben, a legolcsóbb árban megrendelhetők
Stefanits János
égenél 7524
Budapest, IX. kerület, Üllői-ut 85. sz.

Pyroleumvilágítás
50%-kal olcsóbb, mint bármely más világítóanyag, nem tűzveszélyes, nem füstöl, szagtalan.
Gazdasági épületek világítására
kiválóan alkalmas.
Mintaküldemény 4 pengő. 1199
Benzint, motorhajtó (nyers) gázolajat, pyroleumot, mindenféle gép- és hengerolajat, kocsikenőcsőt, gépszirt legjutányosabban szállít:
„METEOR” Világítási és Olajkereskedelmi R.-T.
Budapest, X., Ceglédi-út 11. Telefon: József 345-91

1928/10
a 207. lap
...
AZ
...
AZ OM
...
Ked
a ter
...
A kereskedelem
március hó 22-23-
gépkiállítás és vás
50%-os kedvezm
és az annak kezd
ezt a kedvezmés
ság (Déli Vasut)
kedvezményt a
a Győr-Sopron-
jogosító igazolván
rendező bizottsá
kérni és a posta
zolványokért dar
darabonként 2
küldeni.
A kedvezmény
vétele nincsen k
kívül minden, a
felutazó szemé
kiszolgáltatható.
tosan meg kell
utazás kezdeté
vasúti vonal (M
gazdasági akadé
más iskolák h
igazolványokat
A kedvezmény
utazásra márci
22-től 29-ig ér
tályban feljogos
Budapestre egy
lebellyezett ig
jogosít. A MÁV
valamint a Bod

MAGY
Telef
FOGLA
sértés és
ÁLLAT
Gazd
Mai szárn